

LAPSUS

Glasilo
dijakov
Dvojezične
srednje
šole
Lendava

A lendvai
Kétnyelvű
Középiskola
diáklapja

Žolkoštric

XIII. letnik, 13. številka, maj 2019
XIII. évfolyam, 13. szám, 2019. május

SPREMNA BESEDA

„Ne pustite, da vas učenje vodi le v znanje, naj vas vodi v dejanja.“ - Jim Rohn

V imenu dijaške skupnosti Dvojezične srednje šole Lendava prav lepo pozdravljam vse bralce Lapsusa.

Leto je znova naokoli, za nami pa je veliko uspehov in dogodivščin. Kljub majhni „populaciji“ naših dijakov, se je zgodilo ogromno vsega. Cilj dijaške skupnosti je, da zastopamo naše dijake, njihove ideje, zamisli, predloge ter da poskušamo biti inovativni. Dijaška skupnost organizira razne dejavnosti in prireditve, kot sta npr. predbožični izlet in pustovanje. Namen teh dejavnosti je, da se dijaki med sabo boljše spoznamo, da zgradimo močno in povezano skupnost ter, nenazadnje, da sprejemamo našo raznolikost in različnost. Tekom leta smo poskušali to vzdušje obdržati in tudi nadgraditi. Vzklilo je veliko predlogov, projektov in tudi dobrih idej, kot npr. tržnica idej. Uresničili smo veliko vsega, vendar so vedno bile in tudi bodo take malenkosti, ki bi jih lahko še izboljšali. Dijaška skupnost si je zadala visoke cilje, a če bi morali oceniti naše letošnje delo, lahko mirne duše trdimo, da smo zaključili produktivno leto.

Vsem znano geslo naše šole je Znanje je moč. Za to moč pa je potrebno veliko marljivosti, veliko učenja in časa, posvečenega temu. Vendar pa ni vse v učenju, ni vse v znanju, saj če bomo to znanje znali tudi uporabiti, bomo zares močni. V vsakem obdobju življenja naj vas spremlja ta ideja, bodite delavni, upajte si razmišljati. Zaključil bi pa rad z vrstico iz Voltairevega Kandida ali Optimizma: „Zlo se da premagati le z delom, zato je potrebno delati.“

£ Otto Močnek, 3. a

KÖSZÖNTŐ

„A tudás hatalom. Én pedig hatalmat akarok.“ - Végtelen szerelem c. sorozat

A Lendvai Kétnyelvű Középiskola diákközösséggének nevében szerettel köszöntöm a Lapsus diáklap minden olvasóját.

Ismét eltelt egy év, sok-sok osztályzat, élmény és siker. Annak ellenére, hogy iskolánkat alig 260 diák látogatja, rengeteget minden történt. Célunk, hogy képviseljük diáktársainkat, az ő gondolataikat, tanácsaikat, majd közösen innovatívak legyünk. Mint minden évben, a diákközösség több eseményt is szervez. Ezekkel a rendezvényekkel az a célunk, hogy mi, diákok, jobban egymást megismерjük, egy erős közösség építésére törekedjünk, és nem utolsó sorban, elfogadjuk egymást. Az év során próbáltuk megtartani és továbbfejleszteni ezt a jó lékgört. Sok javaslat, közös projekt és jó ötlet született, mint pl. az ötletvásár. Sok minden meg is valósítottunk, de minden voltak és lesznek olyan apróságok, amiken még lehetne csiszolni. Magas célokat tüztünk ki magunknak, de ha mégis értékelnem kellene az idei munkáságunkat, magabiztosan mondhatom, hogy szolid munkát végeztünk.

Sokszínűek vagyunk ebben az iskolában, de mégis megértjük egymást. A jövőben is ezt a kollektív tudatot kell erősíteni az évfolyamok között. Az iskolánk mottója, hogy a tudás hatalom. A tudás az, ami megmarad, és amivel elérjük céljainkat. Ha pedig elérünk céljainkat, akkor a hatalmunk is meg lesz. Kívánom, hogy az iskola minden diájkja ekképpen gondolkodjon, és legyen büszke az eredményeire, merjen álmodni, hiszen a szerencse a bátrakat követi.

£ Otto Močnek, 3. a

Letnik XIII.
XIII. évfolyam
štěstí 13
13. szám
maj 2019
2019. május

Glasilo dijakov
Dvojezične srednje
šole Lendava

A Lendvai Kétnyelvű
Középiskola diáklapja

Naklada/
Példányszám:
150

Tisk/Nyomtatta:
DigiFot d. o. o.

Mentorja/Mentorok:
Borut Šantak
Lijana Hanc Krapec

Oblikovanje
naslovnice in
postavitev/Borítóterv:
Matej Nemeč

Fotografije, risbe in
slike so prispevki
dijakov in avtorjev
besedil, razen posebej
označenih.

A fényképek, rajzok és
egyéb képek a diákok
és a szerzők tulajdoná,
kvíve a külön
megjelölt képeket.

Slika na naslovniči/
Borítókép:
Zala Kostric, 3. a

Logotip, fotografije,
besedila, risbe in
celoten koncept so
intelektualna last DSS
Lendava./Logó, képek,
szövegek, rajzok és a
konцепció a Lendvai
KKI szellemi tulajdoná.

www.dssi.si

JAZ MLADI PREKMUREC - DANES IN TUKAJ

Jaz, mladi Prekmurec; jaz mladi Prlek – danes in tukaj

Veliko ljudi živi v Prekmurju, ampak na vsakem območju se imajo prebivalci Prekmurja za drugačne Prekmurce. Občutek imam, da se precej različno definiramo kot Prekmurci. V naši razredni skupnosti, program Kemijski tehnik Dvojezične srednje šole Lendava, je večina dijakov iz slovenskih prekmurskih vasi. Ti se imajo za »prave« Prekmurce, saj govorijo prekmurska narečja in imajo svoje tipične šege in navade, vendar se že med njimi opazi razlike. Moji sošolci iz slovenskih vasi oziroma z enojezičnega področja se bolje razumejo med sabo, saj se po govoru in navadah skorajda ne razlikujejo.

Jaz spadam med Prekmurce z dvojezičnega območja in se identificiram kot Lendavčanka oziroma lendavska Prekmurka. Ko sem v družbi svojih prijateljev iz enojezičnih področij, se hitro opazi razlika in se hitro ugotovi, da smo drugačni. Na našem območju je v rabi lendavščina, ki je mestni jezik, z nekaj primesmi madžarščine, včasih se znajde kakšna beseda iz prekmurščine, še bolj pa iz hrvaščine. Kot vemo, se v Lendavi ni moglo razviti narečje, ker so na jezik vplivali sosednji jeziki, predvsem madžarščina in hrvaščina, torej ni bilo primernih okoliščin za razvoj narečja. V tem enem letu in pol sem se naučila že veliko prekmurskih izrazov in tako svoje sošolce in prijatelje z enojezičnega področja že lažje razumem. Ampak kot smo se Lendavčani naučili veliko prekmurščine, so se naši sošolci prav tako naučili veliko naših lendavskih izrazov in so hitro ugotovili, da se njihova različica narečja vseeno ne razlikuje tako zelo od našega jezika.

Ne glede na to, da se Prekmurci z enojezičnega področja štejejo za »pravek Prekmurce in da nas, prebivalce dvojezičnih področij, označujejo za Madžare, smo vsi Prekmurci. Ni pomembno, da se naš govor nekoliko razlikuje od prekmurščine ter da nimamo istih šeg in navad. Vsi smo Prekmurci, naše razlike dejansko kažejo na bogastvo v jeziku in v tradiciji običajev, torej je Prekmurje bogato kulturno področje in na to smo lahko ponosni.

£ Iris Vida, 2. c

Sem mlada Prekmurka

Prekmurje je bilo tisoč let pod madžarsko vladavino. Madžarska oblast je v tem delu slovenskega prostora pustila svoje neizbrisne sledove. Kljub velikemu vplivu madžarskega jezika, se je prekmurščina in narodna zavest prekmurskih Slovencev ohranila. K temu so veliko pripomogli prekmurski duhovniki, na primer Franc Ivanoczy, Jožef Klekl in še nekateri drugi, ki so uspešno krepili narodno zavest med prekmurskimi Slovenci. Med ljudmi so širili Mohorjeve knjige in izdajali tednik Novine. Po koncu prve svetovne vojne so prekmurski Slovenci vedno bolj izražali željo po priključitvi Prekmurja h Kraljevini SHS. Največje zasluge pri tem je imel dr. Matija Slavič, ki je okreplil pogajalsko skupino SHS na mirovni konferenci v Parizu. Tako je bil 12. avgusta 1919 izdan sklep jugoslovanske vlade o vojaški zasedbi Prekmurja in priključitvi h Kraljevini SHS. V Beltincih so 17. avgusta 1919 pripravili veličastno proslavljanje tega zgodovinskega dogodka.

□ Zala Kostric, 3. a

Z novo mejo je bilo pretrgano stoletja dolgo sobivanje med porabskimi in prekmurskimi Slovenci. Ta sprememba je pospešila izginjanje Slovencev v Porabju. To nam potrjuje današnje stanje, saj lahko govorimo o zadnji fazi pred izginotjem slovenskega naroda v Porabju in bo o tem znala kmalu povedati kaj več samo še zgodovina.

A prav tako je bil to tragičen dogodek za Madžare, živeče v Prekmurju, saj so jih odtrgali od tisočletne

domovine in priključili k novi državi. S postavitvijo nove meje so se pretrgale sorodstvene vezi. Slovenski jezik v šolah jim je bil tuj in ga mnogi niso mogli osvojiti. Narodna zavest med prekmurskimi Madžari pa se je vseeno ohranila bolj kot med porabskimi Slovenci.

O priključitvi prekmurskih Slovencev k matični domovini vem zelo malo. Pri urah zgodovine smo le delno spoznali to obdobje in nekaj sem izvedela iz pripovedovanja babice. Šele letos, ko se praznuje 100. obletnica tega zgodovinskega dogodka, se o tem veliko govorji in zato sem se tudi jaz bolj poglobila v dogajanje tistega časa.

Živim na območju, kjer se prepletata madžarska in slovenska kultura in sem po rodu hkrati Madžarka in Slovenka. Ponasna sem na to, da oba jezika obvladam kot materni jezik, zato sta mi oba jezika enakovredna. Biti Prekmurka v današnjem času mi veliko pomeni, saj živim na ozemlju, ki je neposredno na stičišču treh držav, ob odprtih mejah in možnosti prostega gibanja. Počutim se bolj dovzetno za različne kulture in rabi več jezikov. Obiskujem dvojezično srednjo šolo v Lendavi, kjer se vsakodnevno srečujem z dijaki različnih narodnosti: Madžari, Slovenci, Hrvati in Romi. Vsi se dobro razumemo in smo navajeni sprejemati različnost drugega. Smo primer multikulture držbe in menim, da je to velika prednost modernega časa.

Ob praznovanju 100. obletnice priključitve Prekmurja k matični domovini se počutim »razdvojeno«, ker doživljjam ta dogodek, kot ponosna Slovenka, pridružena k matični Sloveniji, po drugi strani pa kot Madžarka, »odcepljena« od matične madžarske države. A kljub temu si težko predstavljam življenje na Madžarskem, ker sem od rojstva navajena na to okolje, na način in možnosti življenja v Sloveniji.

✉ Lucija Šetar, 2. a

Rada sem Prekmurka

Sem šestnajstletna Prekmurka. Živim na Hodošu, nekaj metrov stran od madžarske meje. Vendar se tega več niti ne zavedam. Pogosto „skočim prek“, npr. po kruh ali samo na pijačo ali sladico. Ampak to ni bilo vedno tako enostavno. Nekoč si čakal tudi več ur, da si prišel na drugo stran meje. Danes pa se ti niti ustaviti ni treba.

Velikokrat sem razmišljala, kakšno bi bilo moje življenje, če bi živel na Madžarskem. Ko sem bila mlajša, sem zelo rada obiskovala svoje stare starše v Monoštru in spraševala mamo, zakaj se je odselila v Slovenijo. Z leti pa sem ugotovila, kako rada živim v Prekmurju.

Trianonska pogodba je odločala o usodah številnih ljudi. Niti predstavljati si ne morem, kaj so Madžari takrat doživljali. Odvzeli so jim dve tretjini ozemlja brez kakršnega koli vprašanja. In vse do danes spadajo ta ozemlja pod Slovaško, Romunijo, Srbijo, Avstrijo in Slovenijo. V nekaterih državah je to vodilo do konfliktov, ki trajajo vse do danes. Npr. Slovaki in tamkajšnja madžarska manjšina se nikoli niso dobro razumeli. Lani julija sem bila v taboru na Madžarskem, na katerem smo se zbrali dijaki madžarskih narodnostnih manjšin. Neko popoldne smo se pogovarjali o mednacionalnih odnosih. Zelo me je razočaralo, v kakšnih pogojih živijo tamkajšnji najstniki. Pripovedovali so o šoli, o pravicah in o raznih konfliktih. Od tistega dne sem prepričana, da imamo mi zelo dobre pogoje za življenje. Imamo enake pravice kot večinski narod, lahko se izražamo v svojem maternem jeziku, imamo razne prireditve itd.

Prekmurje ponuja veliko. Od socialnih do družbenih pogojev, imamo vse. In mislim, da se moramo zavedati, da nam ne bi bilo dano vse to v tolikšni meri na drugi strani meje. Rada sem Prekmurka. Rada govorim oboje jezikov pa tudi

prekmurščino. In menim, da je moje življenje popolno. Ne bi mogla živeti niti v Ljubljani niti v Budimpešti. Manjkalo bi mi nekaj. Prekmurje!

✉ Sarah Abraham, 2. a

Jaz mlada Prekmurka – danes in tukaj

Bil je petek, temačen petek. Nebo je bilo polno črnih oblakov, veter je pihal in pripravljala se je huda nevihta. Čakali smo pred učilnico za slovenščino. Ko nas je profesor poklical v razred, je močno zagrmelo.

Vsi smo bili prestrašeni, saj še nikoli nismo videli takšnega vremena. Profesor je opazil naš strah, zato nas je želel pomiriti. Dejal je, da nam bo povedal nekaj zanimivih zgodb v tolažbo. V veselje nam je bilo poslušati njegove zgodbe, saj so bile vedno zanimive in polne presenečenj. Ta dan nam je pripovedoval o davnem letu 1919, ki je pomembna prelomnica za prekmurske Slovence. Leta 1919 so se za prekmurske Slovence dogajale usodne stvari. Tako doma kot tudi na pariški mirovni konferenci, saj je dotedanja skupna država Avstro-Ogrska ob koncu 1. svetovne vojne razpadla in na mirovni konferenci so pogajalci risali nove meje držav.

Prekmurje je v času Avstro-Ogrske bilo del ogrskega dela monarhije. V njej so Slovenci vse do prehoda iz 19. v 20. stoletje živeli mirno, takrat pa se je nad njimi začela izvajati načrtna madžarizacija. Po koncu 1. svetovne vojne je bila tako želja Prekmurcev po priključitvi Prekmurja k državi južnih Slovanov SHS vedno bolj goreča. To obdobje je zaznamovalo tudi kratkotrajno obdobje Murske republike. Ustanovljena je bila maja 1919 v Murski Soboti. Njen voditelj pa je bil Vilmoš Tkalec. Republika je obstala le do junija 1919, saj so jo madžarske enote Rdeče armade zatrle. Do priključitve Prekmurja h Kraljevini SHS je prišlo po odločitvi na pariški mirovni konferenci avgusta leta 1919. Vojska Kraljevine SHS je Prekmurje zasedla brez prelivanja krvi in takoj začela vzpostavljati novo upravo.

Potem ko nam je profesor predstavil temo, nam je povedal zgodbo, ki se mi je vtisnila v spomin. Govoril je o sosedih, ki sta živila ob meji. Vsak je imel hišo na eni strani meje. Nekega dne je do soseda na levi strani prišlo pismo, v katerem mu je sosed z desne strani meje povedal, da je smrtno bolan in da ne ve, kako dolgo bo še lahko zdržal, zato naj pride čim hitreje k njemu, če ga hoče videti

živega. Sosed z leve strani je želel po najkrajši poti priti do njega. Najprej je pomislil, da bi se pretihotapil čez mejo. Šel je pogledat in si premislil. Drevesa so bila požgana, nikjer ni bilo nobenega grma, v katerega bi se lahko skril, če bi kdo prišel mimo. Bila je samo ravnica, na vsakem koraku pa veliko policije. Premisljeval je, kaj bi lahko storil, da bi prišel do soseda pa najkrajši možni poti. Ni imel toliko časa, da bi šel do policijske postaje, kjer bi si lahko pridobil listino za prestop meje v sosednjo državo, saj se je zavedal, da se sosedove ure iztekajo. Naredil je načrt. Vedel je za skrivno potko, ki vodi skozi majhen gozdček do sosedove hiše. Ko se je stemnilo, si je na hrbet nadel del grma in se odpravil na pot. Skoraj je že prišel do sosedove hiše, ko je zagledal policista, ki je šel naravnost proti njemu. Zelo ga je postal strah. Niti pomisliti ni hotel, kaj se lahko zgodi, če ga opazi. Ni imel sreče, saj ga je policist opazil in mu dejal, da ga bo moral odpeljati na policijsko postajo, če se ne bo obrnil in odšel domov. Sosed z levega brega je policistu povedal svojo zgodbo, saj je vedel, da hujše ne more biti. Na veliko presenečenje se je policistu zasmilil in ta mu je rekel, da ga bo pospremil da soseda, saj le v njegovem spremstvu lahko prečka mejo. Ko sta prišla do soseda, se je ta silno razveselil. Policist je sosedu z leve strani povedal, da ga bo pospremil tudi do doma, saj se mu zdi pošten in dober človek. In tako je tudi bilo. Ko sta se soseda poslovila, sta se policist in sosed z leve strani napotila domov. Policist je videl, da je sosedu težko, saj je vedel, da je soseda videl verjetno zadnjič. Ko sta prispela do hiše, je policist sosedu predlagal, da bo vsak dan ob točno določeni uri prišel po njega in bo tako lahko vsak dan obiskoval svojega soseda z desne strani.

Zazvonilo je in s tem se je šolska ura končala, zunaj pa je zasijalo sonce. Še zdaj velikokrat pomislim na to zgodbo, saj me spomni na dvoje. Prvo je to, da po slabem vedno pride nekaj dobrega. Drugo pa je to, da v najhujših situacijah spoznaš dobrosrčno osebo, ki ti je pripravljena pomagati in te spodbuja v težkih trenutkih. Vedno ko se spomnim na to

zgodbo, se mi v mislih porajajo vprašanja, kot so: Kdo sploh sem? Ali sem ponosna na to, kar sem? Ali imamo v Prekmurju vse, kar si želimo? Smo sploh ponosni na to, kar imamo? In odgovor na ta vprašanja je vedno enak. Sem Prekmurka in sem ponosna na to, kar sem in kar imamo.

£ Kaja Škrban, 2. a

Naše Prekmurje

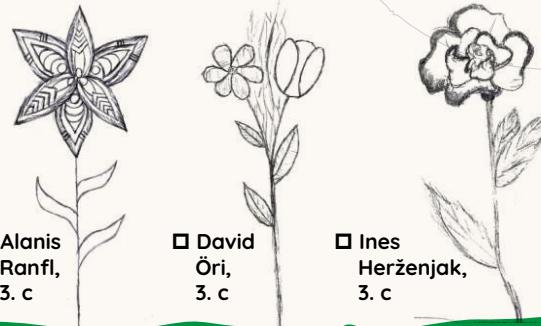
Letošnjega leta mineva 100 lejt od te, gda so naše lejpo Prekmurje priključili svojoj matičnoj države. Tou je za nas Prekmurce ena posebna obletnica, ker so nas te priključili našim bratom.

Jes kak mlada Prekmurka san ponosna, ka san Prekmurka, ka živin v tak lejpoj in raznolikoj pokrajini. Naše Prekmurje ma svoje lejpe zelene ravnice, svetovno znano pa fejst dobro gibanico, mamo tüde štrke keri priletijo spomladsi k nan. Mamo tüde svojo govorico našo prekmurščino, kero marsišto ne razmi. Ponosna san tudi na lidiji, keri so pripomogle našoj kulturi, polanski pisatel Miško Kranjec, beltinski Vlado Kreslin, ponosna san na lidiji, keri so dosegnoli visike položaje - moj sovaščan Jože Balažič, keri je vodja inštituta za sodno medicino. Naši nogometni sošči so še ena stvar, na katero san ponosna.

Ampak biti Prekmurec ma tudi svoje slabosti. Mene najbole moute tou, ka nas majo indre po Slovenije za slabše pa tou, ka se moremo mij njin gda idemo kama po Sloveniji jezikovno prilagodite. Prekmurščina je težka za razmrite, zatou nas večjina ne razme. Za tou man primer; gda sta moja ati pa mama ednouk bila v Lublane na tržnice, sta se pogučavala v prekmurščine, trgofka pa se je z njima pogučavala v angleščine, ka je majslišla, ka sta tujca. Či glij obstajajo slabosti glede toga, ka si Prekmurec, je še izda tü dosta prednosti.

Gda san pijsala te spis, san se rejsan komaj zdaj zavedla, kak san ponosna na tou, ka san Prekmurka. Spoznla san, ka mi tou dosta pomejnji.

£ Anja Zadravec, 1. c

Prekmurka

Prihajam z ravnin,
kjer ni dolin.

Po »prekmursko gučin«
in se nikogar ne bojim,
saj kamorkoli grem
»San Prekmurka,« poven

Če sprehajjam se peš
in me kdo ustavi
ter pravi »Živijo, a veš,«
mu povem »Zdravo, ka ne povejš«.
Čudno me pogleda, a jaz
»San Prekmurka,« poven.

Imam dobre sosede,
saj Prekmurci ne delamo zmede.
Med sabo vsi se poznamo
in se radi imamo,
vepa tou smo mij, pravi Prekmurci,
lejko me pijtate, što si tij?
Sikdar van bon pravila » San Prekmurka,« van
poven.

Ponosna in vesela,
to sem jaz prava Prekmurka!

£ Isabel Nagy, 1. d

Prelepo Prekmurje

Le pesem podarjam, tam je moj dom.
Da te objame, prisluhni, postoj.

Pesem ljubezni, pesem srca,
najlepših spominov, kar jih ima...

Vasice prijazne ob Muri stoje.
Toplice Moravske, najlepše so, se ve...
Griči prekmurski kot okras,

ko jih pogledam, ustavi se čas...

In pesem spet išče, da najde si pot,
ko vidiš lepote, ki ni jih drugod.
Da najde si mesto sredi srca,
v neštetih lepotah razdaja se vsa...

£ Tia Mate, 1. c

PREKMURJE V SRCU

Biti danes Prekmurec ...

Biti danes Prekmurec je zelo težko, saj je Prekmurje bilo vedno nekako gospodarsko in politično odmaknjeno od ostalih slovenskih pokrajin in se še zmeraj redko znajde na seznamu obiskovanih krajev v Sloveniji. Že samo prekmursko narečje se nekaterim zdi po mojem smešno, nemalokrat se tudi norčujejo iz tega narečja. Res je, da mladi danes že imajo omogočeno šolanje v domačem kraju, saj ima Prekmurje kar precej srednjih šol, kjer se lahko mladi izobražujejo. Večji problem je z zaposlitvijo v naših krajih. Številne tovarne so že pred časom zaprla svoja vrata in številni delavci so ostali brez zaposlitve.

Tudi število kmetijskih panog se je zelo zmanjšalo. Številni majhni kmetje so opustili svojo dejavnost, kajti ni dovolj poskrbljeno za majhne kmete, le za velike. Zaradi pomanjkanja delovnih mest, se mladi odselijo v večja mesta ali pa v tujino. Naši predstavniki v parlamentu ali na področju regije bi se morali pri svojih odločitvah bolj zavzemati za Prekmurje. Tu mislim predvsem na to, da bi omogočili mladim čim več delovnih mest v domačem okolju, s tem bi pripomogli k temu, da bi ostali doma. Obenem pa bi tudi pripomogli k temu, da bi se v domačem okolju zaposlili ter si ustvarili družino. Tako bi število prebivalstva v Prekmurju raslo in ne padalo.

Jaz se kot Prekmurka počutim dobro, vendar jezika ne govorim, ker mi ni všeč. Vzrok je ta, da vsi Prekmurci ne govorijo iste prekmurščine (skoraj vsak okoliš govori drugače) in jih je težko razumeti.

✉ Alanis Ranfl, 3. c

Prekmurje republika

Leta 1919 se je Prekmurje priključilo k Sloveniji in sedaj mineva 100 let od priključitve. Nekaj dni je na ozemlju Prekmurja obstajala Murska republika, ki je bila razglašena v Murski Soboti, a so jo kmalu po

nastanku zatrle enote madžarske Rdeče armade. Če primerjamo prekmurski jezik naših dedkov in babic z današnjim, se naš jezik ni veliko spremenil, saj smo se ga naučili neposredno od svojih predhodnikov, vendar pa se iz kraja v kraj nekoliko spreminja izgovorjava in se spreminjajo nekatere črke. Tako na primer v Murski Soboti izgovarjajo besede z j na začetku besede kot g, na primer za jaz rečejo ge, v Beltincih pa uporabljajo besedo je. Kot vidimo, se prekmurščina razlikuje, besede se ne izgovarjajo enako.

Jaz sem Prekmurec in sem na to ponosen. Življenje v Prekmurju se je pa nekoliko spremenilo, saj je nekoč ozemlje Prekmurja pripadalo različnim državam, zdaj pa živimo pod eno državo, Slovenijo. Je pa viden tudi velik razvoj Prekmurja, kot v vseh drugi pokrajinah, saj so se mesta v primerjavi z vasmi zelo razvila. Nekoč je bila pri skoraj vsaki hiši krava, poleg drugih živali, ljudje so obdelovali njive in živelji bolj skromno. Če bi se mi vrnili v življenje dedkov in babic, verjetno ne bi preživeli in se ne bi znašli, saj so nekoč živelji z omejeno količino hrane, jedli so hrano, ki so jo sproti pridelali in imeli reden obrok dvakrat na dan. Meso so lahko jedli le ob praznikih, saj so potrebovali živali za mleko, jajca ... V vaseh pa so bili pogostejši običaji, eden takih je npr. borovo gostovanje ...

Prekmurje se je v primerjavi s preteklostjo vidno razvilo, saj lahko opazimo veliko več moderne kmetijske opreme, kmetje so bolj izobraženi, več je služb iz drugih sektorjev, manj je manjših kmetov ... Želim si, da bi se vrnilo življenje dedkov in babic, da bi videli, kako so živelji.

✉ David Öri, 3. c

✉ Aleksander Starič, 2. f

□ Aleksander Starič, 2. f

Prekmurje v srcu

Že od nekdaj se je Slovenija delila na več pokrajin. Obstajala pa je ena, ki se ni uvrščala med slovenske pokrajine, ne med madžarske. To neuvrščeno pokrajino imenujemo Prekmurje. Nekaj dni se je imenovalo tudi Prekmurska republika. Prebivalci, ki živijo v tej pokrajini, se imenujejo Prekmurci. Tudi jaz sem eden izmed njih. Zanimivost pa je, da poznamo več vrst Prekmurcev. In sicer prihajajo eni iz Lendave, drugi pa iz Murske Sobote in vseh okoliških vasi. Med seboj se zelo razlikujejo, ampak imajo skupne prednike. Murskosobočani Lendavčane vedno zmerjajo z »Madžari«, zato, ker živijo na dvojezičnem območju. To se pojavlja tudi v nekaterih športnih udejstvovanjih, npr. v nogometu. V času moje babice ni bilo tako.

Ni bilo nestrpnosti med enim in drugimi. Sicer je moja babica živelna na območju med tema opisanimi področjem. Živelni so dokaj v miru (če ne upoštevamo dveh svetovnih vojn) in vsak se je brigal zase. V šoli, doma in povsod so se pogovarjali v prekmurščini, ki je bila nekoliko drugačna kot danes. Uporabljali so nekatere arhaizme in tudi stara poimenovanja za mesece. Moja babica se je po mojem čutila bolj Prekmurka kot jaz, ampak Prekmurje je v mojem srcu.

✉ Marsel Škraban, 2. a

Prekmurec sem – in ni mi mar!

Preden bom začel razpravljati o tem, kakšen je moj odnos do prekmurščine, naj povem, da je moj oče z enojezičnega prekmurskega področja, mati pa z dvojezičnega. Babica z materine strani je Madžarka, stara starša z očetove strani pa zavedna Prekmurca v pravem pomenu besede, vendar oba smatrata, da ni pomembno, če si Prekmurec ali Gorenjec ali kaj drugega, vsi smo Slovenci. Tako sem že od otroštva govoril neko mešanico prekmurščine in knjižne slovenščine. Poleg tega pa sem se z babico pogovarjal madžarsko.

Jaz se smatram za Prekmurca, vendar pa tudi za Slovenca, saj smo vsi, tako Gorenjci in Štajerci, Korošci, Primorci, Prekmurci, Prleki, Notranjci kot Dolenjci, Slovenci. Vsi smo enakovredni, čeprav nekateri ne menijo tako. Svoje mišljenje bi lahko razložil z verzom iz slovenske pesmi: »Ni mi mar bolečin, z njimi živim, sem slovenskega naroda sin.« Ta verz razumem tako, da smo Prekmurci, Gorenjci, Primorci, Štajerci, Korošci, Prleki, Dolenjci in Notranjci, vsi slovenskega naroda sinovi. In meni res ni mar, ko kritizirajo, kakšno narečje kdo govorí. Jaz sem ponosen, da sem Prekmurec, ponosen sem, da sem Slovenec, ponosen sem tudi, da sem delno Madžar. Meni so na splošno vsi narodi, jeziki, narečne skupine in narečja všeč, zato jih prav vse tudi spoštujem.

✉ Žiga Tibaut, 1. a

Prava Prekmurka

V naših krajih se govoriti prekmursko narečje, vendar je tistih pravih Prekmurcev in Prekmurk vedno manj. Jaz odraščam s prekmurščino, počutim se Prekmurka, prekmurščina mi predstavlja občutek domačnosti in srečna sem, da se tudi Prekmurje priključilo matični domovini pred 100 leti. Prekmurščina ni enaka tisti, govorjeni nekoč, določene besede počasi veljajo za pozabljeni ali pa jih samo še slišim od starejših. Moja prababica govoriti še tisto pravo, starejšo prekmurščino in včasih potrebujem nekaj časa, da kakšno staro besedo tudi razumem. Ker živim tudi na dvojezičnem območju, vem, da so nekatere madžarske besede skoraj enake besedam v prekmurščini. Prekmurščina je narečje, ki združuje tudi generacije. Po vseh teh letih prekmurščina ni šla v pozabo in je dokaz neke pripadnosti med ljudmi.

Prekmurci smo nasploh odprt in vesel narod. Zame ni definicije, s katero bi lahko opisala Prekmurca. To je zame vsakdo, ki živi na območju Prekmurja oziroma bolj pomembno je, da se počuti kot Prekmurec. Sama pa opažam, da se Prekmurca ne da definirati glede na območje, da torej živi v Prekmurju, kajti obiskujem Dvojezično srednjo šolo v Lendavi in moji sošolci so iz različnih

krajev, vendar so vsi iz Prekmurja, a se ne počutijo Prekmurce, ker govorijo drugačno verzijo slovenskega jezika in ne prekmurščine. Prav zaradi dvojezičnega območja in zaradi vpliva madžarščine se ne počutijo pripadniki Prekmurcev. Tudi prekmurščina pozna različice, včasih se razlikuje celo od vasi do vasi.

Prekmurščina je zame zelo pomembna in upam, da se kot narečje ne bo pozabila, ter da bo čim več ljudi čutilo pripadnost Prekmurju.

✉ Ines Herženjak, 3. c

Kdo si, Prekmurec/Prekmurka?

Prekmurje je pokrajina na severovzhodu Slovenije, ob meji z Madžarsko, Hrvaško in Avstrijo. Skozi zgodovino je ta pokrajina spadala k različnim državnim tvorbam. Pojem Prekmurja označuje nekdanjo deželo Avstro-Ogrske. Od vseh slovenskih dežel je edino Prekmurje spadalo pod ogrski del Avstro-Ogrske, zato se je razvijalo počasneje, prebivalstvo se je ukvarjalo pretežno s kmetijstvom. Po razpadu Avstro-Ogrske leta 1918 je spadalo Prekmurje po Kraljevino Madžarsko, kar se je odražalo v kulturnem, gospodarskem in družbenem razvoju. Ker politična meja ni sovpadala z etnično mejo, je veliko slovenskih vasi prešlo pod madžarsko oblast. S sklenitvijo pariške pogodbe leta 1919 Prekmurje priključilo k slovenskemu matičnemu narodu, kar obeležijo s shodom 17. avgusta v Beltincih. S sklenitvijo trianonske pogodbe 4. junija 1920, ki tudi ni upoštevala, narodnostnih meja, tudi prekmurske Madžare priključijo h Kraljevini SHS.

Kdo so torej Prekmurci? Po mojem je to vsakdo, ki živi na levem bregu Mure, ne glede na narodno pripadnost. Torej sem to tudi jaz, čeprav so moji predniki tako Slovenci kot Madžari in sem se hkrati naučila oba jezika, saj oba smatram za svoja materna jezika. Dedek po očetovi strani govor prekmursko narečje in bi lahko rekel, da je prekmurščina njegova materinščina. Ker so naši predniki živelii v različnih državnih tvorbah, je bilo potrebno nenehno prilaganje, učenje jezika in veliko strpnosti.

Prekmurje je narodnostno pестra pokrajina, saj tu živijo poleg Slovencev in Madžarov tudi Romi, Hrvati ter drugi priseljenci. To je za prebivalce velika prednost, saj lahko spoznavajo različne kulture, ohranjajo svoje običaje in spoznavajo običaje drugih narodov. Ta etnična pisanost se lepo odraža tudi v kulinariki, saj so prekmurske dobrote znane po vsej državi pa tudi čez mejo. Ponosna sem, na to, da sem Prekmurka.

✉ Lara Lebar, 2. a

Fse je v Prekmurje – je je fajn

Fse je v Prekmurje – je je fajn. Fajn živemo, ne falij nan nikaj, mamo radi en drügoga, pomagamo si ter živemo preprousto.

Prekmurje se je priključilo drugin delon Slovenije v nedelo, 17. avgusta 1919. Pred parkon v Beltincaj pri cerkvi sv. Ladislava se je zbral več kak 20 tisoč ljudi. Od te smo enotni. Dugo smo bili pod Madžarsko.

Naj še poven malo o Prekmurje, no ka je značilno za Prekmurje. Živejmo za fuzbal, vsako nedelo idemo z pajdašami na Mürino tekmo na Fazanerijo, nan bije srce za Muro. Radi dejmo pogače, najbokša pogača je gjibanica. Manca tak dobro napravijo, ka se ti vse sline cidijo po ustaj. Naj se še malo naše kulture doteknem. Naj poven malo o naših cimpranjih ižaj, kere so gradili na L obliko, pokrite z slamo, napravljene z blata. Ena še stoji v Lipi z gümlo. Mamo tudi pisatele, eden znanih je Števan Küjar, šteri je napisal Ljudsko izročilo Prekmurja. Mamo še tüdi grad, ge je živejla grofica. In seveda našo Müjro. Na enoj strane sou Prleki, na drügoj pa mi Prekmurci. Na Müre sou še vedno brodi, keri nas pelajo prek Müre. V Ižakovcaj še mamo mlin, keri je samo za razstavo. Radi idemo v Lendavo v gorice. Prekmurci radi kaj spijemo, pa zaspievjlemo ka od našij Avsenikov ali pa Slaka, zna se tüdi ka od Kreslina. Nesmin še pozabiti koline, kere mamobole pozimi, tou še neje mrlo.

Ponosen san, ka san Prekmurec, preprousti človik, keromini kaj ne falij!

✉ Matevž Kramar, 1. d

✉ Aleksander Starč, 2. f

□ Aleksander Starič, 2. f

Prekmurje v mojem srcu

Na električnem drogu v gnezdu štorklja čuva mladiče, stare gospe na ulici opravlajo o vremenu, kapelica z zvonjenjem vabi vaščane k maši, sosed kosi travo, v gozdu se delajo drva in pečejo klobase, psi glasno lajajo, otroci se kotalkajo in iz babičine kuhinje diši sveže pečena gibanica. Ja, doma sem v Prekmurju.

V tem velikem svetu je težko biti Slovenec, kaj šele Prekmurec. Nihče ne ve za nas, smo majhni in nepomembni. A temu ni tako. Pomembno je, kdo si, kje živiš in kaj ti to pomeni. V Prekmurju živim od rojstva. Nanj me veže veliko spominov in izkušenj. Kako pa se kot mlado dekle počutim v Prekmurju? Seveda ne preveč zadovoljno. Veliko najstnikov bi bilo raje nekje drugje. V večjem, zanimivejšem kraju, ki kar poka od zabav in dogodivščin. Na podeželju je življenje drugačno. Ljudje so bolj povezani, okolje je čisto, umirjeno in predvsem varno. Na poti od trgovine do doma se ne počutiš ogroženo. Ljudje vseh starosti se med sabo pozdravljajo z dobro jutro, bogdaj, dober den in prijaznim nasmeškom. To, da si Prekmurec, je v prvi vrsti občutek pripadnosti nečemu; z drugimi si deliš zgodovino, običaje, kulturo in jezik. Prekmurščina je marsikomu smešna in zelo zakomplizirana. Drugje po Sloveniji nas težko razumejo. Tako se mi prilagajamo drugim in se jezikovno hitro preklopimo. Po par letih bivanja v Ljubljani se vrneš domov in že govorиш po njihovo. Zelo zanimivi so tudi običaji in navade. Koline, trgatev, velika proščenja, čiščenje buč, ličkanje koruze, žetev, nabiranje kostanjev, gob in velika proščenja. Tu so doma odlična prekmurska gibanica, dödöli, bujta repa, ocvirki, langaš, krvavice, pajani kruj z zaseko, žujca, retaši, pereci....Zadnja leta je narava muhasta: suša, poplave, neurja uničujejo pridelke in domove. Ob nesrečah ljudje stopijo skupaj in si pomagajo. V Prekmurju imamo vse. Od uspehov v športu, glasbi, filmu, literaturi do znanstvenih dosežkov. Dobro je podpirati domače, saj je vse to del nasdiši po Prekmurju.

Vem, da ne bom vedno v Prekmurju in s tem ni nič narobe, saj mladi odhajajo iz rodnih krajev iskat

znanje, službo ali boljše življenje. Drugje postane nov dom, »domaček«. Pomembno pa je, da ne glede na to, kje si, ne pozabiš na to, od kod prihajaš. Da se rad vračaš domov, pa čeprav samo za božič in veliko noč. Kak ti je toplo pri srci, gda se zmijsliš na kraj tan prejk Müre, pa si enostavno ponosen, ka si Prekmurec.

✉ Klara Bojnec, 1. c

Prekmurje v srcu

Prekmurje je pokrajina na severovzhodu Slovenije, kjer živijo Slovenci, pa tudi pripadniki drugih narodov, na primer Madžari. Madžarska manjšina živi predvsem v Lendavi in v njeni okolici. Pripadnik te manjšine sem tudi sam. To okolje mi je res prirraslo k srcu in ga tudi nosim v njem.

Kaj sploh pomeni nositi nekaj v srcu? Mislim, da je to lahko le nekaj zelo dragocenega. V srcu je namreč mesta le za malo stvari. Mednje pa zagotovo sodi tudi domači kraj. Kraj, kjer si se rodil. Je prostor, kjer odraščaš in navsezadnje prostor, kamor te vežejo korenine. Kraj, katerega so zaznamovale generacije tvojih prednikov.

Usoda naših prednikov ni bila zmeraj lahka. O tem sem veliko slišal od svojih babic in dedkov. 20. stoletje je bilo, žal, zaradi vojne krvavo tudi v Prekmurju. Na zemljevidu so večkrat spremenili tudi njegove meje. Prav te meje pa so močno zaznamovale in globoko zarezale tudi v identitetu tu živečih ljudi. Nemalokrat so skrhale sožitje med njimi ter spoštovanje kulture in jezika. S spremenjanjem meja se je začel tudi proces asimilacije, ki ga je zmeraj naredila politika in ne ljudje, ki so tukaj živelii od vekomaj različnih narodnosti in veroizpovedi. Prav zato je kulturno-zgodovinska dediščina Prekmurja tako zelo bogata. Tudi narava tukaj ni skoparila z lepotami. Na vzhodu se dvigujejo slikoviti panonski griči, zasajeni z vinsko trto, ki so jo tod udomačili že v rimski dobi. Žalosti me, ko vidim, da so žlahtno trto marsikje že izsekali. Žalosten v srcu pa postanem tudi takrat, ko nekoč tako znacilne s slamo krite kleti vidim tako rekoč le še na črno- belih fotografijah. Pa kako slikoviti in ne nazadnje

turistično privlačni bi z njimi lahko bili ti naši panonski griči, ki se proti zahodu na široko odprejo v rodovitno ravnico, ki jo je v davnji preteklosti prekrivalo morje. Panonsko morje, ki je ob svojem izginotju skozi geološke dobe ob vsem zapustilo tudi panonsko melanholijo. Slednja, pravijo, močno zaznamuje pokrajino ob Muri. S posebno toplino jo čutijo zlasti naši pesniki. Njihove – v verze zlite besede – ob vsakokratnem prebiranju pesmi – pred našimi očmi oživijo lepoto Prekmurja, ki jo dojamemo na prav poseben način.

Biser Prekmurja je zagotovo tudi reka Mura, ki na svojih bregovih še zadnja ohranja neokrnjeno divjo naravo. V njenih mrtvicah poleti še zmeraj cvetijo redki beli lokvanji in rumene lilije, med katerimi z vzvišeno eleganco plavajo labodi. Zamočvirjenih travnikov, žal, danes že skorajda ni več. Pa tako lepo so na njih nekoč cveteli močvirski tulipani. Dede mi je znal pripovedovati, da so v njegovem otroštvu v poglobljenih delih teh travnikov lovili ribe in namakali lan in konopljo. Na kolesju zgodovine ta čas niti ni tako dolg, a vendar so spremembe velikanske.

Nekaj stvari pa minevanje časa vendarle ni moglo izbrisati. Melodijo ljudskih pesmi na primer. Ali pa kulinariko. Svojevrstno mešanico okusov kot odraz multikulturalnosti tega območja. Morda se slednjega bogastva včasih premalo zavedamo. A prav to daje temu območju edinstvenost, posebno noto. Spoštujmo jo!

✉ Aaron Krajačič, 3. a

Prekmurka po srcu

Leto 1919 je za nas prekmurske Slovence zelo pomembno, saj so se dogajale usodne stvari tako doma kot tudi na pariški mirovni konferenci.

Prva svetovna vojna se je začela leta 1914. Evropske velesile so si hotele ponovno razdeliti ozemlje. Povod za vojno je bil atentat na prestolonaslednika Franca Ferdinanda. V štirih letih je padlo stotisoče vojakov. Po 1. svetovni vojni so se vlade držav sedle za pogajalsko mizo.

Prekmurci, ki so bili do tedaj pod Avstro-Ogrsko, so se želeli priključiti Kraljevini SHS. Na pogajanjih so prekmurski pogajalci preprečevali voditelje, da Prekmurci po narodnosti pripadajo k novi državi. Za naše ljudi je bil čas, da zaživijo po svoje z uporabo svojega jezika in kulture. Sicer so se že pod Ogrsko oblikovali izobraženci in pisali v prekmurščini, a je bilo literarno ustvarjanje skromno. Med drugim je poveljnik ogrske obmejne policije na Muri, Vilmoš Tkalec, na našem območju, razglasil Mürsko republiko, ki je živelila le 9 dni. Izvedenec za Prekmurje, Matija Slavič, je dosegel, da je Prekmurje pripadlo državi SHS. Glavni oz. največji slovenski narodni buditelji so bili brata Küzmič, Košič, Ivanci, Kühar, Baša, Klekl,... Veliko so tokrat postorili Jožef Klekl in somišljeniki, od veličastnega proslavljanja priključitve Prekmurja k matičnemu narodu, s ključnim shodom 17. Avgusta 1919 v Beltincih, do širjenja veselih in spodbudnih novic med ljudmi z Novinami in drugimi tiskovinami v prekmurskem jeziku.

Prekmurje je nižinska pokrajina na SV delu Slovenije ob meji z Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško, na levem bregu reke Mure, po kateri je tudi dobila ime. V "kürini glavi" od mojega rojstva ni tekla kri. Župani prekmurskih občin se med seboj sestajajo, si posredujejo informacije in poskrbijo za varnost svojih občanov. Prekmurje ima svoj jezik, šege in navade. Prekmurščina sodi med težje razumljiva narečja v Sloveniji. Bogata je tudi naša tradicionalna kuhinja. Radi posegamo po prekmurski gibanici, bujti repi, krvajicah, dödölih,... Znani ljudski običaji (borovo gostovanje) in plesi (šamarjanka, sotiš) povezujejo ljudi na različnih prireditvah (veselicah).

Letos praznujemo 100-letnico priključitve Prekmurja k matični državi. Na novo začrtane meje so nekaterim naredile tudi krivice. Kot ponosna Prekmurka se v svoji pokrajini počutim veselo in varno, vse je mirno, imamo svež zrak in se tudi v bodočnosti ne bi za nič na svetu preselila v kakšno drugo pokrajino.

✉ Katja Vuk, 1. c

VÁMOSMIKOLA POÉTÁJA

A 2019-es Petőfi Sándor tanulmányi verseny díjkiosztójára alkalmából Lendvára látogatott Hág János, aki a Wikipédia szerint „József Attila-díjas magyar író, költő, festő, illusztrátor, a Palatinus Könyvkiadó alapítója“. Idén az ő könyvért olvashattuk. A regény címe: A gyerek. Az író-olvasó találkozó és a díjkiosztó utáni dedikálást követően alkalmunk nyílt arra, hogy feltegyünk neki néhány kérdést. Az író már az elején megkért, hogy tegezzük, ami nagy meglepetést okozott.

A: A versenyre kapott segédanyagban olvashattunk arról, hogy volt egy Originál Láger nevű zenekarod, ezért szeretném megkérdezni, mi a véleményed a mai zenéről, és milyen zenét szoktál hallgatni?

HÁY J.: Én egy ilyen zenei mindenévő vagyok, hallgatók klasszikust is, még operát is, Wagnerit is, és persze hallgatók popzenét, de kedvelem a 60-as évek zenéjét, a klasszikus új hullámot, a punkot..., a 70-es, 80-as évek zenéjé, az az én igazi otthonom, és azokból, akik aktívan dolgoznak, mint a Cure a Robert Smith-tel, vagy Nick Cave, ők viszik a prímet. Szóval ezeket szoktam hallgatni.

E: A következő kérdés a művészethez fűződik, rajzolni, ill. festeni is szoktál. Miért pont ilyen illusztráció készült A gyerekbe?

HÁY J.: Hát ugye ez egy vonaleemberke. Ez mutatja, hogy milyen combos a kézügyességem, tehát hogy nagyon egyszerű figurákat tudok csak rajzolni. Viszont szeretném, hogyha azok a figurák, amik belekerülnek a könyveimbe vagy a könyvem borítójára, azok nagyon kifejeznének valamit a könyvről, és nagyon olyanok lennének, mint a könyv. Ilyen szempontból ez a pici figura, ami végigfut a beléveken, egy folyamatot ábrázol, ahogy egy lehajtott fejű ember az égre emeli a fejét, és ez az a folyamat, amikor a főhős végül is rájön arra, hogy neki is van valami felelőssége a világban, és azt hiszem, hogy akkor tudott ő teljesen beleilleszkedni a sorsába.

A: Milyen íróként élni, és milyenek a minden-napaid?

HÁY J.: Én hosszú időn keresztül voltam író is, meg szerkesztő is, mert ugye meg kellett élni, és az irodalomból nem annyira egyszerű, de hát most már kb. tizenhat éve szabadúszó író vagyok. Elég sokat dolgozom, tehát furcsa módon a szabadság nem azt jelenti, hogy lébecolok reggeltől estig, hanem pontosan épp az ellenkezőjét. Az ember mindig talál magának valami munkát. Én szeretem csinálni, tehát nekem ez egy otthonosság. Azt gondolom, hogy jó írni, nagyon jó világokat teremteni. És soha ne olvassatok olyan írót, aki azt mondja, szar írni.

E: Elhangzott, hogy magyarból nem voltak olyan jók a jegyeid, és meg is buktál belőle. Hogyhogy mégis írsz?

HÁY J.: Sokáig rezgett a léc – hogy úgy mondjam – és persze a léc rezgése nem csak azt jelenti, hogy én író leszek-e vagy nem, hanem azt, hogy egyáltalán képes vagyok-e mondjuk megvetni a lábamát az életben, és felnőtt emberként normálisan leélni az életem, és ez volt az az alapkérdés. És a gimि után néhány évig úgy nézett ki, hogy el fogok valahol hullani az életben. És nagyon nagy erő kellett hozzá, hogy végül is amikor sokadszor jelenteztem a felsőoktatásba, hogy mégis nekimenjenek, és aztán valamilyen módon újraértelmezzem magam mint főiskolai, aztán egyetemi hallgató. Úgyhogy nem tudom, mi

volt az az erő, ami nyomott erre felé. Volt egy társam ebben a dologban, a barátnőm akkor. Ő, na ó pont az ellentétem volt. Sikeres lány volt, tehát aki kitűnő tanuló, akinek rögtön sikerült az egyetemre bejutni, stb., stb. És ez biztos, hogy nagyon sokat jelentett számomra, hogy valaki mellettettem áll, aki úgymond egy ilyen normális világ felé megy. De azért nagyon nagy felelőssége van a középiskolai tanárnak, mert akik középiskolába járnak, valójában még gyerekek, és nagyon nagy hatalma van egy felnőttnek felettesük. És én átvézeltem ezt a dolgot, de nem tudunk azokról, akik nem vészelték át. Nem szabad elfelejteni, hogy minden csak azokról tudunk, akik megmaradtak. Akik elbuktak, akik belebuktak az életbe, azokról nem hallunk.

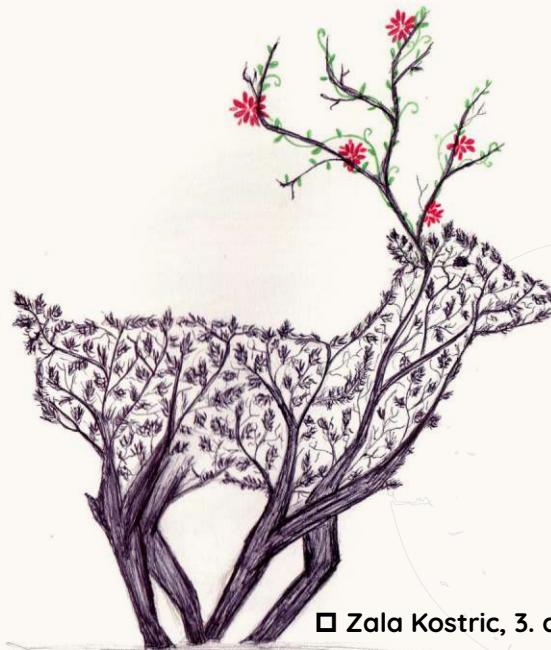
A: Milyen volt vidékről Budapestre költözni?

HÁY J.: Én faluból költöztem Budapestre, és az az igazság, hogy én nagyon vágytam már Budapestre, nekem a falu akkor már rettenetesen szűkös volt. Úgy éreztem, hogy nem találom a helyemet, és nagy csalódás volt, amikor egy részről az általam nagyon istenített polgárságról kiderült, hogy annyi hamis játék van az életükben, mint annak a rendje..., tehát, hogy képesek úgy leélni egy életet, hogy semmi valóságot nem mondannak egymás előtt. Nagy csalódás volt, hogy az a polgárság, amit én elképzeltem, a parasztok után, hogy ilyen nagy szeretet, meg odafigyelés egymásra, és igazából az van, hogy lemennek úgy a vasárnapi ebédek, hogy azt se tudjuk meg, hogy a másik ember különben válik..., tehát, hogy a leglényegesebb kérdések nem kerülnek szóba. És nagy csalódás volt az is, hogy a felnőtt világ – nem a gyerekek, nem az osztálytársaim – ennyire megbélyegez, mert

vidékről jöttem. Az integrálódás az rettenetesen nehéz, pedig én nem annyira peremvidékről jöttem, úgyhogy minden csak arra gondolok, hogy akik még nehezebb sorsból jönnek; közben egy még szigorúbb társadalomba, mint az akkori, egy még inkább kasztosodott társadalomba, amiben szinte lehetetlenség labdába rúgni... Úgyhogy nem olyan egyszerű szerintem az integrálódás más világokba.

Köszönjük a beszélgetést.

✉ Horváth Eszter és Toplak Anna, III.a

□ Zala Kostric, 3. a

VIDÉK VAGY VÁROS?

„Aki a vidéki városba kerül, tulajdonképpen a nemlétbe zuhan bele, abba az időbe, ami elemi erővel helyezkedik szembe azzal a tévképzettel, hogy a világ valami felé tart. [...] A nemlét ez, ahogy nemlét Budapesten lenni Londonhoz képest, és nemlét Londonban lenni a minden fövárosához képest.”

(Háy János: A gyerek)

A vidék és a város tekinthető ellentétnak, de szoros kapcsolatnak is. Mindkét helyet a bennük lakó emberek teszik azzá, ami. Vidéken a városinak nehéz az élet, városban a vidéknek. De akad olyan városi is, aki nem szereti a várost, vagy vidéki, aki nem szereti a vidéket. Személyiségsüggő. Helyzettől is függ. A környezettől is. Mindentől függ, mégis semmitől se.

Sok városi szereotípiákat alkot a vidékről. Hogy a vidék elmaradott vagy fejletlen. És nemcsak az infrastruktúra vagy az életmód (valójában ez sok esetben igaz), hanem az emberekre is gondolnak. De nem ismerik a vidék szépségeit, nem látták a titkos varázsát, mert más közigben élnek, és éltek mindig is. A vidéki ember sem buta.

Háy idézete azt sugallja, hogy a vidék, illetve a város nézőpont alapján definiáltlan. És minél messzebből nézzük, annál jelentéktelenebb lesz a nekünk fontos, szeretett, majdhogynem istenített város. Mert mihez képest város az a város?

Mindkettőnek megvannak a sajátosságai. Előnyei és hátrányai. Vidéken lassabban telik az idő, közel a természet, személyesek a kapcsolatok, kisebb a közösség. Ezek lehetnek előnyök. De a vidéknek van sok hátránya is. Mondjuk a fejletlen infrastruktúra, a munkahelyek hiánya, és nincs annyi lehetősége az embernek, mint egy nagyobb városban.

A város ezzel ellentében sokat kínál. Van munkahely, több a lehetőség. Viszont nagyobb. Jó és fejlettebb az infrastruktúra. A rossz oldala lehet az, hogy ott sok az ember, sok a személytelen kapcsolat. Beton. Kevés a tiszta levegő.

A videk és a város különböző életkorokban különböző szerepet játszhat. A gyereknek talán jobb lehetne vidéken. Van elegendő hely, lehet játszani. A fantáziájuk szabadon szárnyalhat. Közel a természet. Kevesebb veszély leselkedik

róluk. A felnőtteknek szerintem jobb a város. Kell nekik a rohanás, a folyamatos stressz. A sok munka, a karrier. És majd amikor megöregednek, visszavonulnak vidékre. Ahol frissebb a levegő, nyugalom van, és tisztább környezetben lehet létni, mert nincs szmog.

Jómagam városban szeretnék lakni felnőttként. Ott minden közelebb van. De vidékiként majd gyakran hazára is szeretnék járni. Mert a vidék ritkán, de néha ad olyan lehetőséget, amit egy város nem tud. Mondjuk, nem ajánlatos csirkét tartani egy lakótömbben. És kiskertet se lehet berendezni az erkélyen. Pedig az otthon íze fontos. Szóval a vidéknek minden fontos szerepe lesz az életemben, mert itt születtem, de a városnak is, mert azt választottam.

Mostanában szerintem növekvőben vannak a különbségek a vidék és város között. Mert sok falu elnéptelenedik a városok jobb életszínvonalának mellett. Kevesen jönnek vidékre városból. Mert videken keményebben kell dolgozni.

Szerintem a jövőben sok falu el fog néptelenedni, vagy jobb esetben várossá növi ki magát. És nem lesz vidék, csak város. Ha egyáltalán lesz jövőnk persze.. Mert az ember módszeresen pusztítja önmagát és a világot, amit két kezével és elméjével épített fel.

A videk és a város fontossága mindenki számára ott dől el, hogy hova született. Mert azt nem tudjuk megválasztani. Viszont későbbi úti célunkat egyedül határozzuk meg.

Toplak Anna, III. A

Vidék vagy város? Ez a kérdés már hosszú ideje foglalkoztatja az embereket. Van itt jó döntés? Vagy személyfüggő?

Bárki bármilyen mond, a videk egyre gyorsabban veszíti el a lakosságát. Ami nem csoda, ugyanis egyre több fiatal hagyja el a videket a nagyobb városok. illetve kedvezőbb feltételeket biztosító országok kedvéért. Persze van olyan, aki ezt csak továbbtanulás miatt teszi, és amikor megszerzi a diplomáját, hazatér. De a többség nem ezt teszi. Ezért nem hibáztathatjuk őket, hiszen ezt a jobb megélhetésért teszik.

A városok sok dologban köröket vernek a vidékre. A szolgáltatások elérhetősége, munkahelyek száma, szórakozási lehetőségek, vásárlási opciók, tömegközlekedés, sportkínálat... Ezek és még sok más dolog is klasszisokkal jobb a városban, mint vidéken. Ámde ez nem jelenti azt, hogy a városban minden hibátlan. Sok rossz dolog van, amiben szintén a város áll az első helyen. Például a bűnözés, a zaj, a szennyezettség, a túlzsúfoltság, a közlekedési dugók. Itt a vidék verhetetlen, ezekben a kategóriákban sosem győzhet a város.

Ha megfigyeljük e két helyen folyó életet, észrevehetjük, hogy a város sokkal hektikusabb, mint a nyugodt falvak vagy kisvárosok. Ebből láthatjuk, hol milyen emberek élnek. Például a nyugalmat kedvelők valószínűleg a vidéket választanák. Ezért is hagyja el annyi fiatal a vidéket. Gyorsabb, kalandokkal teli életre vágynak, amit vidéken nem mindig lehet megvalósítani. Az idősebbek viszont inkább a nyugalmat és a csöndet helyezik előtérbe.

Nekem is el kell hagynom a vidéket, legalább egy kis időre. Mert ha szeretnék továbbtanulni, akkor azt csak egy nagyobb városban tehetem meg. Azután pedig isten tudja, hogy fogok majd vélekedni a dologról. Lehet, hazonnal haza-költözöm, de megeshet, hogy megtetszik, és ott folytatom az életemet.

A város és a vidék közti különbségek pedig szerintem csak egyre nőnek. De hogy ez mit hoz, azt sajnos nem tudom megmondani. Lehet, hogy a vidék kihal. De nem lepődnék meg azon se, ha semmi sem változna.

Háy idézetével sajnos nem tudok egyetérteni. Szerintem túlzottan egyoldalúan tekint a kérdésre, és nem veszi figyelembe az ellentétes néző-pontokat. Az embertől függ, melyik a jobb. Ezért arra a kérdésre, hogy vidék vagy város, sajnos nem tudok válaszolni.

Tomka Gergely, III. a

Környezetünk, amelybe születünk, személyiségeink egyik fontos megalapozója. A nagyvárosban született egyén mentalitása más lesz, mint a vidékié. Viszont nem mondhatjuk meg pontosan, számunkra melyik is lenne a „helyesebb”, jobb környezet.

Az embert nem sok minden különbözteti meg az állattól, csupán civilizáltságunk és olykor

prűdségünk áll a nyers, ösztönös lényekéhez hasonló sorsunk útjába. Ezért is merem állítani, hogy lényük fontos eleme a természet. A friss levegő, a zöld fű, hegyek, völgyek, folyók. Rousseau is megmondta, már anno, hogy „Vissza a természethez!”, és igaza volt. Ám nem olyan egyszerű az, mint gondolnánk. Élhetünk mi a Senki szigetén, de ki fogja biztosítani a megélhetést? Egy olyan világban, ahol minden jában csak fogyasztók vagyunk, és a létünkhez szükséges a globális korporációktól kapjuk? Megfér-e itt az idilli kép, miszerint a természet lágy ölén éljük életünket? Nehezen.

Ha megtehetném, rögvest kiszakadnék ebből a világból, amit megteremtettünk magunknak, és no-man's landre költöznek. Ebből a rohanó, ingerekkel teli világból egy lassú, nyugodt, emberbarát környezetbe. És szerintem lelkünk mélyén minden ezt tennénk. Bizonyos szempontból mondhatnánk, hogy a vidék egy efféle környezet. Ahol az ember azt eszik, amit megtermel magunknak, mert a kisbolt csak kedden és szombaton van nyitva. Ahol valóban dolgozni kell („dógozni kö”), de annak a munkának megvan az eredménye, van lényege és tárgya. Ám ahogy mindennek, a vidéknek is vannak hátulütői. Az egyén folytonos kontroll alatt van. Nem (csak) az állam, hanem a szomszéd kontrollja alatt. Ki, mit, mikor, kivel, sőt, azt is tudják, miért. Véleményem szerint ez a fajta kíváncsiság, vagy „sorsturkászás” a vidék egyik legutálatosabb jellemzője. Előhozza az emberből a rosszat akaró, kíváncsi fruskát, aki ebédkor minden a másik tányérjét nézi, hogy az vajon mennyit szedett magának az ételből. Tegyük föl, megharagudtunk a vidéki életre, és a Fővárosba költözünk, a Mindenség Fővárosába.

Ott van az élet java! Az egyént nem piszkálja a szomszéd, főleg mert a panelházban szinte sohasem találkoznak. Reggel koránkelés, hajnal busz a munkahelyig. Munka, munka, rutin. Igaz, itt csak beton és acél van, itt-ott egy zöldellő fa vagy egy park, hogy azért mégse fogjon teljesen el az oxigén, de amúgy épület épület háttán. A nagyvárosban pörgős és zsúfolt, tervezett életet lehet csak élni. Mert az a világot jelenti, és az megy valahova, a vidék meg... van. Létezik. Ám a város sem annyira mennyei és idilli, mint azt sokan gondolják. Igaz, van munkahely, meg lehetőség meg potenciál... De az emberség az a nagy képben nincs jelen. Apró jeleiben, utcazenészek, falirkák, apró vicces post-itek formájában ott rejtőzködik a buszmegállók, metróállomások falain, de amúgy, kiveszett. Individualista és

törtető – semmi más. Most a városra haragudtunk meg. Akkor hova költözzünk?

A fiatalok áhitattal figyelik a nagyvárosok túlromantizált képét. Nekik arra van szükségük. A pörgésre, az esélyekre, Nagy Dolgokra, amiket meg akarnak (de nem feltétlen tudnak) alkotni. Egy idilli világra, amelyben az individuum elbújhat a számok mögé. De aztán idővel az ember már magányra, nyugalomra vágyik. Ezért felmondásukat beadván összeszedik sátorfájukat, és egy kis kunyhóba indulnak megöregedni. És egyre gyakoribb az ilyen. Véleményem szerint ezért is öregszik a vidék – az az életmód a mai

fiataloknak (jogosan) nem felel meg. Nekik/Nekünk rohanásra is szükségünk van. Ám tény és való, hogy a nagyvárosban is megtaláljuk a kis szigetet, ahol le lehet állítani a motorokat, és mély levegőt lehet venni.

Különbség a város és a vidék között mindig is lesz. Egyre nagyobb és föltünöbb. De ez valójában nem is gond. Hisz akinek szüksége van a mezőre, azt életútja oda fogja irányítani. Aki viszont lakótömbök sokaságára vágyik, oda fog kerülni közéjük. Nemlét vagy lét... Embere válogatja.

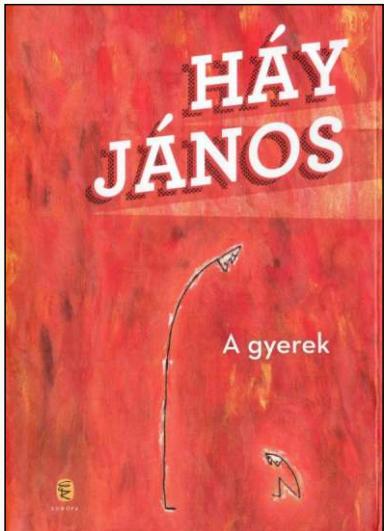
✉ Végi Noémi, IV. a

□ Jan Nagy, 2. d

„TE CSAK VÁRJ, MÉG FELKEL MAJD A NAP”

Ülök a lakótömb tetején. A lábam lelőg, és látom a napsütésben a csillagó autók tömegét. Rohannak. Mert megtalálták a helyüket a világban. Nem mindenki íly szerencsés.

Amikor megkérdezték tőlem az iskolában, mit tudnék mesélni a gyermekkoromról, csak egy műanyag fal jutott eszembe. Csak tudnám, hogy miért! Anyámtól bármít is kérdeztem, semleges választ kaptam. Apámról is csak nagymamámtól hallottam azokon az átkozott közös karácsonyi vacsorákon. Biztos jó ember volt. Biztosan pont olyan jó ember volt, hogy nem érdekelte semmi más, csak a folyékony állapotban levő szőlő. De nem akarok magán-emberként a lelki betegekkel foglalkozni, van abból elég a munkahelyemen.

Ülök a lakótömb tetején. A cigim füstje lassan száll a magasba, figyelem, ahogy a báránymelhők versenyt futnak az idővel, akárcsak mi. Egyre kisebbek, kisebbek, majd eltűnnek. Anyám is pont így tűnt el. Lassan, de biztosan. Fölemészette a tény, hogy nem vagyok olyan, amilyennek ő képzelt. A szeretet mégiscsak szeretet! Amúgy meg hogy találhattam volna magamnak az ő kívánsága szerinti partnert

ezzel a névvel? Emiatt örökké átkozni fogom apámát is, anyámát is. Lehettem volna bármiben... Bálint, Attila, akár Laci is. De nem. Gabika. A papírokat már lerendeztem. Majd legalább az utolsó iratomon egy nem szégyenteljes név lesz. Ha már az elsőn az van... Remélem, időben rendezték. Az elnyomott csíkket a városra pöccintem. Cigizni nevelő-apám miatt kezdtem el anno. Mert megtiltotta. Ő, aki faterom kvázi legjobb barátja volt, s miután az tönkrement, felmarkolta feleségét gyerekestől, s meglépett. Persze ezt csak hallottam. De most már mindegy is, mi igaz, és mi nem. Ő is elpatkolt. Rögvest anyám után. Azt mondják, véletlen volt. De nem értem, mi a véletlen egy fölvágott ütőréren. Lényegtelen, de majd ha a pokolban összefutok vele, rákérdezek.

Ülök a lakótömb tetején. A nap lassan elbújik a város sziluettje mögé. Még az egyetemen tanultuk, hogy ilyenkor legdepresszívebbek az emberek. Habár én nem hiszek ebben. Aki egyszer depresszív, az örökké az. Legfeljebb tompítja a szennedést egy-egy boldogság-bogyóval, szesszel vagy zöld cigivel. Mert az ilyen fájdalmat csak tompítani lehet, elűzni nem. Gyakorlatból tudom. Egyetemi éveim óta tompítom. De most majd hamarosan jobb lesz. Csak ki kell várnom a hajnalt. Mert egy új kezdet egy befejezés is egyben. Ezt valami Paulo Coelho-naptárban láttam az irodában. De az is lehet, hogy nem...

Fekszem a lakótömb tetején. Bealudtam írás közben. Kicsit be is hasadt a füzetem lapja. Mondanám, hogy majd megragasztom. De innét én már le nem megyek. Legalábbis lépcsőn nem. A csillagok fénye szíkrázik a szememben. Ilyenkor mindig Balázs jut eszembe, és az a gyönyörű élet, amit vele élhettem volna. A legjobb barátom volt. De anyám őt is elűzte az életemből, mondván, tönkre fog tenni. Ilyenkor

szokott felhözni valami ördögi kört, meg hogy az mennyire rossz lenne neki, meg hogy én mennyivel többre vagyok képes. Hát tévedett. Lehettem volna ügyvéd. És lehetett volna gyönyörű feleségem, akire vasárnap ebédkor nagyanyám szeme fel-felcsillanna. S akkor megkérdeznék, hogy gyerek, és mi csak annyit, hogy majd. Aztán lett volna gyerek, és biztos Lacinak hívtuk volna, mert mesélte, hogy papám az volt, és akkor csodás lenne minden. De nem így volt. Iskolai pszichológus lettem. Gyerek nélkül. És minden nap azért gürizek, hogy egy-egy tizenhét éves fruska ki ne ugorjon az ablakon, mert anyja nem engedi buliba. Neki az a tompítás. Valakinek a szerelem. Van, akinek a nyers szexualitás.

Állok a lakótömb tetején. Még pár perc, és felkel a nap a hátam mögött. Éreztem a hiányt. Sosem értem, mit hiányolhattam. Volt anyám, volt nevelőapám. Tényleg szerettek. De valami hiányzott. És a mai napig hiányzik. De holnap már nem fog. Hallom anyám hangját, ahogy mesél az ördögi körről. Na most megszakítom. A nap felkelt. Szembefordulok vele. A város ébredezik. De ben nem már nincs semmi, ami ébredne. A végső megoldás már csak egy lépésnnyire van tőlem.

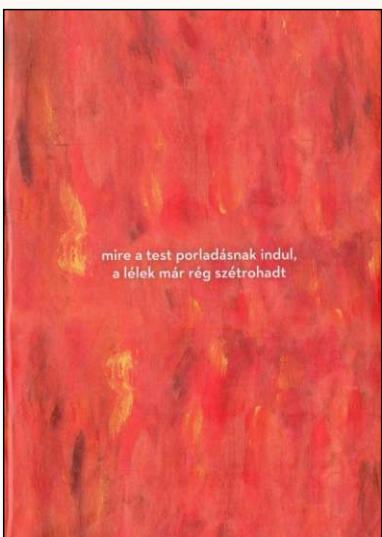
• Végi Noémi, IV. a

Akinek nem volt még: most íme van. Akinek volt, tudja, mit kell tenni: megfogni a kezét, megölgni, megsimogatni, hisz gyerek.

Most megtudhatod róla, amit nem tud-tál, mert elrejtőztél, mert elrejtőzött előled. Most megismerheted a sorsát, és azokat a sorsokat, amely sorsok az ő sorsát alakították, amely sorsokat ő is alakított. Azt mondod, nem érdekel, azt mondod, olyan idegen, azt mondod, egy senki által nem ismert ősre ütött, pedig belőled van gyúrva, hisz gyerek, és a tied.

SORS VAGY KEGYETLEN SORS?

A gyerek csak volt. Nézett, evett, ivott és lélegzett. Ennyi maradt belőle, ennyi maradt a fiúból, aki egykor tudós akart lenni. És a gyerekei majd sikeres emberek lesznek pont úgy, mint ő, és senki sem fog emlékezni az alkoholista nagyapáknak, dédapáknak, akik megpecsételték életeiket az alkohollal és a falusi lét kínjával, talán megélték az ötven évet, és magukra hagyták feleségeiket. De nem így történt. Miért? Az emberek sokszor gondolkodnak arról, hogy ennek miért kellett így lennie, miért épp velük történt meg ez meg az, miért nem lehetett másiképp. Pont a sors miatt, amely előre el van rendelve. És ezt kell az embernek elfogadnia és élnie vele. Az életben nincs véletlen, mindenek van valami jelentősége és értelme. Ezt az értelmet a gyerek nem tudta megtalálni.

A volt feleség és Gabika lakást béreltek Budapesten, és néhány héttel elteltével hozzájuk költözött az új férfi. Egy elvált ügyvéd volt, aki két gyermeke volt az előző feleségétől. A lány anyja jól kieszte a tervet, hisz a lányának férjre volt szüksége, az unokájának pedig apára. Ő hozta össze a lányt az új férfivel, és sikerteljesen járt. Gabika ekkor mégcsak két éves,

ezért majd úgysem fog emlékezni róla, hogy ki az igazi apja, gondolta az asszony, és egy új életet alakított hirtelen Gabikának. Az ügyvéd sem ellenezte, mert hát a gyerek úgyis bedilizett, a gyerek két még meglátogatni sem lett volna képes, így hát egy hazug családot teremtettek számára.

Elmúlt tíz év, és a gyerek még most sem mozdult el a helyéből, csak vegetált. Az anyja minden nap hozott neki friss virágot, mesélte neki, viszont semmirére sem ment vele. Idővel már bele is törődött a dologba, és már normálisanak vélte az efféle életmódot. Ekkor már nagyon idős volt, néhány év múlva méhnyakrákban halt meg. A gyerek így teljesen magára maradt. Nem volt többé senki, aki nekinek valamit jelentene, eltűntek a barátok, a falusiak, a volt munkatársak. Az élet olyan gyorsan haladt, hogy mindenki megfeledkezett arról a gyerekről, aki tudós akart lenni, de nem lett. Egy nemlétben élt, a semmiben, szinte nem létezett, mert ott, ahol lennie kellett volna, ott nem volt, tehát igazából nem is létezett. És ha az emberek elfelednek, sőt még azt is elfelejtétek, hogy te saját magad létezel, akkor a nincstelenek bolygóján laksz.

Gabika épp az érettségi előtt állt. Négy éven keresztül kitűnő volt, nagyon érdekelte a pszichológia és a szociológia. Természetesen ilyen egyetemet is választott, és keményen tanult, hogy minél magasabb pontszámot érjen el az érettségin. Amikor nyilvánosságra hozták az eredményeket, kiderült, hogy ő volt a legsikeresebb az osztályban, és nagy örömmel sietett haza elújságolni anyjának a hírt, igen, csak anyjának, mert az ügyvéd hat éve halt meg torokrákban. Gabika elmondta a híreket, és a következőket tette hozzá: „Ezt az ügyességet biztosan apámtól örököltem!“ Abban a pillanatban az asszonynak

lekiismeret-furdalása lett. Elkezdett zokogni, és ekkor már képtelen volt titkolózni, hiszen annyi éven keresztül nyomasztotta lelkét ez a dolog. „A te apád él!“ És ekkor omlott össze Gabika élete, amikor megtudta, hogy ki az apja, és mi van vele.

Felkereste apját. Az anyjáról többé nem akart hallani, kitiltotta az életéből. Amikor meglátta az apját, sírva fakadt. Az apja csak nézett, azt sem vette észre, hogy valaki belépett a szobába. Síri csend volt. Odalépett az ágy széléhez, és megragadta a kezét. Hideg volt, jéghideg. Megölte, és elkezdett neki mesélni. Az egész életéről, a gyermekkoráról és a sikeréről. Tudta, valahol mélyen érezte, hogy hallja őt az apja. És hallotta is.

Gabika valóban megszakította az ördögi fonalat, valóban sikeres lett, valóra váltak az álmai, viszont ennek az volt az ára, hogy az igazi apja nélkül nőtt fel. Ez volt a sorsa, így volt megírva, számára a sors szébb jövőt ígért. De miért? Mert az igazi apja nélkül élt, ezért. A példaképe nem egy iszákos, falusi ember volt, hanem egy városi ügyvéd. Ezek szerint a falusi ember sorsa kegyetlenebb. Még ha meg is próbáljuk szakítani az előre elrendeltséget, ahogy azt a gyerek apja akarta, akkor sem fog sikerülni. Más élet és más körülmenyek kellenek, és akkor majd talán a sors sem lesz az emberhez kegyetlen.

£ Šetar Lucija, II. a

Vezet-e út a hetvenes-nyolcvanas évek falusi Magyarországának porából-sarából a fényes jövőbe? Lehet-e nagy emberfilozófus! – a gyerekből? Vagy rá is az apák és nagyapák boroskannája vár? A gyerek – Spiró György szerint korunk hőse -: sokunk közeli ismerőse. A gyerek: Ház János eddigi életművének egyik legnagyszerűbb kötete, mely a kortárs magyar irodalomnak is megkerülhetetlen darabja lett.

NICHTS IST MEHR SO, WIE ES FRÜHER WAR

Najboljše literarno delo natečaja »Bodi pisatelj, napiši svojo zgodbo v nemščini 2019« po izboru komisije, ki je ocenjevala vsebinsko izvirnost, jezikovno pravilnost, besedišče, vezljivost in inovativnost v slogu. Podala je naslednjo oceno:

Noémi Vegi, zdaj bi že lahko rekli stara znanka našega literarnega natečaja, se je letos lotila zelo težke tematike, in sicer posilstva. Ampak na kakšen način je to zapisala, je prav neverjetno. Priovedovalka zgodbe je, verjeli ali ne, muha. Mogoče se bo komu zdelo čudno, nenavadno, a ravno to, da zgodbo prioveduje muha, tako majhno in neznatno bitje, še bolj poudari težo dogodka, kjer žrtvi ne more pomagati nihče, in muha to odlično ponazori. Branje z vsakim stavkom postaja težje, sledimo muhi, ki leta iz enega konca sobe v drugi, v neznosni želji pomagati glavni junakinji Marie, a se zave, da ne more storiti prav ničesar, lahko le nemo opazuje in upa, da jo bo kdo rešil. Žal se to ne zgodi in priča smo strašljivi travmi. In nič ni več tako, kot je bilo prej - naslov, ki zajame bistvo zgodbe.

Noémi, hvala za tako izpovedno zgodbo in hvala za tako simboličnega priovedovalca. Izrekamo vsečestitke in pohvale!

Die Wand ist dieselbe wie gestern, das Bild daran voll mit Staub. Der Spiegel bei dem Bett ist gebrochen, aber man kann deutlich sehen, dass eine junge Frau auf der Matratze sitzt und weint. Heute konnte ich auch nicht rausfliegen, denn das Fenster ist, wie gestern, vorgestern, und auf dem Tag vorher, geschlossen. Über frische Luft können wir schon lange nicht sprechen. Die Klamotten, die seit zwei Wochen auf dem Stuhl liegen, sind zerknittert und schmutzig. Den Boden kann man unter Plastiktüten und leeren Weinflaschen kaum noch sehen. Die Matratze ist sozusagen bedeckt mit verdächtigen Flecken und neben der jungen Frau liegen auch ein paar Nadeln...

Ich kenne die junge Dame auf dem Bett. Sie heißt Marie (dieser Name hat mir einiges gesagt, seit sie hier ist). Ihr Lieblingsfach ist Chemie und sie möchte eines Tages Präsidentin werden. Letzten Monat war sie noch in der Schule und war eine ganz normale Siebzehnjährige. Natürlich hatte sie kleinere Probleme zu Hause, aber wer hat sie

nicht? Nicht wahr? Manchmal haben sie mit ihrer Mutter gestritten. Manchmal hat ihre Mutter geweint. Manchmal hat auch Marie geweint. Trotzdem haben sie jedes Mal die Sache geklärt und alles besprochen. Das letzte Mal aber nicht. Marie hat sich in ihren Schulkamerad Adam verliebt und der hat ihr ganz den Kopf verdreht. Als es schon dunkel war, ist sie von Zuhause weggerannt. Ich bin ihr nachgeflogen, weil ich mir um sie Sorgen machte. Seltsame Sachen passierten mit mir... Ich lerne sehen. Ich weiß nicht, woran es liegt, es geht alles tiefer in mich hinein und bleibt nicht an der Stelle stehen, wo es sonst immer zu Ende war. Ich habe ein Inneres, von dem ich nicht wusste. Alles geht jetzt dorthin. Ich weiß nicht, was dort geschieht. Mein Inneres hat sich geändert und mir gefällt es so. Mein Leben ist ganz kurz, ich bin nicht hier, um Ordnung zu machen. Das ist ja nicht der Job einer Fliege. Meine Arbeit sollte sein, am Leben zu bleiben. Aber dieses Mädchen... Sie ist etwas ganz Anderes. Nach dem Streit ist sie zum grünen Mehrfamilienhaus an der Hauptstraße gelaufen, hat geklingelt und gewartet. Adam lebte hier und er wusste immer, was für eine Hilfe sie brauchte. Er war für sie sozusagen ein Fels in der Brandung, bot immer seine Schulter zum Anlehnen an. Adam trocknete ihre Tränen, wenn sie weinte, redete beruhigend auf sie ein, wenn sie aufgereggt war, holte sie auf den Boden der Tatsachen, wenn sie drohte, sich in ihren Träumen zu verlieren. Zu Maries Überraschung hat diesmal die Tür ein zirka 40-jähriger Mann geöffnet, er sah aus, als ob er Adams Vater sein könnte, dies behauptete er auch. Er war ganz nett, und lud sie ein. Sie gingen die Stufen hinauf und blieben vor einer schwarzen Tür stehen. Er öffnete sie, für Marie das letzte Mal.

Ich habe mir einen Platz an der Wand ausgesucht. Ich kann Marie doch nicht alleine lassen! Der Mann hat die Tür geschlossen und Maries Gesicht ist erstarrt, als sie die Wohnung erblickte. Zwei Zimmer. Alles total schmutzig. Im rechten Zimmer gab es nur eine Matratze und einen kleinen Tisch, auf dem ein TV stand, daneben ein Teller. Im linken Zimmer standen ein Fahrrad, eine trockene Pflanze und ein Kühlschrank. Keine Stühle, kein Sofa, keine Spur von einem normalen Leben. Marie wusste, dass sie in ihre eigene Falle getappt ist. Ich wollte ihr helfen, konnte aber nicht. Die Polizei

rufen. Den Schlüssel zur Tür finden. Die Mutter oder Adam anrufen. Aber nichts. Ich flog von der Wand auf den Teller. Ich habe schon lange nichts gegessen. Marie auch nicht, aber dies war jetzt nicht ihr größtes Problem. Nach einem kurzen Überlegen flog ich durch das Schlüsselloch aus der Wohnung. Ich wollte sehen, was ihre Mutter macht, ob sie sich eigentlich Sorgen machte. Ich konnte kaum glauben, dass sie schlief. Letztendlich ist es ja Mitternacht...

Ich flog, so schnell ich konnte, zu Marie zurück. Aber es war zu spät. Sie saß auf der Matratze und weinte. Ihre Haare waren zerzaust und ihre

Klamotten auf dem Boden. Und niemand wusste was davon, nur sie und eine unwichtige Fliege.

Die Wand ist dieselbe wie gestern, das Bild daran voller Staub. Der Spiegel bei dem Bett ist gebrochen, aber man kann deutlich sehen, dass etwas sehr Schlimmes hier passiert ist. Eine unmoralische Tat, die man nie vergessen kann. Eine Tat, die für immer Folgen haben wird. Maries Körper ist nicht mehr ihr eigener, er wurde verunstaltet. Ihre Seele beschmutzt. Nichts wird mehr so sein, wie es einmal war.

£ Noémi Vegi, 4. a

UND PLÖTZLICH IST ALLES WEG EIN LEBENSTRAUM ZERPLATZT WIE EINE SEIFENBLASE

Najboljše literarno delo natečaja s posebno omembom

Es ist schon Dezember und Franz ist noch immer weit weg von Zuhause. Seine Frau und seine Kinder hat er zuletzt im Januar gesehen. Jeden Tag ist er mit seinen Gedanken bei ihnen und wünscht sich nichts sehnlicher, als beim Leben zu bleiben und seine Liebsten in Sicherheit zu wissen.

Jeden Tag ist es schwieriger. Man weiß nie, was in nächsten Minuten passieren kann. „Vielleicht wirst du sterben oder deine Freunde vor deinen Augen“. Alle in der Gruppe sind müde, unausgeschlafen und total erschöpft. Es ist kalt und es gibt kaum noch was zum Essen. Alles in der Umgebung liegt in Schutt und Asche, überall, wohin das Auge reicht, verwesete Leichenreste, trockenes oder frisches Blut auf dem Boden, in der Luft dieser ständige Schießpulverrauch, die lauten Sirenentöne kündigen in regelmäßigen Abständen eine drohende Gefahr an. Kinder weinen, sie haben kein Zuhause mehr, Eltern und Geschwistern von meisten sind tot. Das Schrecklichste, was ein so zartes Wesen in seinem frühesten Alter erleben muss.

Der Krieg! Unschuldige Menschen verlieren alles, was ihnen lieb und wert war: Familie, Freunde, Zuhause, sorglose Kindheit, Gesundheit bis zum Ende des Lebens.

Das alles ist Realität einer Fremdenlegion, der sich

Franz vor fast einem Jahr angeschlossen hat. Er weiß nicht mehr so genau, warum. Vielleicht war es einfach Neugier oder Abenteuerlust, etwas Einmaliges, Besonderes, Unvergessenes zu erleben und dem, in letzten paar Jahren fast gleich ablaufenden, Alltag zu entkommen. Trotz Warnungen konnte er sich in seinen kühnsten Gedanken nicht vorstellen, was er und seine Kameraden da tagtäglich erleben.

Gerade warten sie unter den Trümmern eines eingestürzten Gebäudes auf weitere Anweisungen von Oben. Sie frieren, haben Hunger und sehnen sich danach, nach Hause zu gehen, ihre Liebsten in die Arme zu schließen, die Wärme und Geborgenheit der eigenen vier Wände auszukosten. Franz denkt an das sich nähernde Heiligabend und an all diejenigen Feste, die er bis jetzt mit seinen Liebsten zusammen feierte. Wie im Film laufen die Bilder an seinen geschlossenen Augen vorbei.

„Die Stimmung ist fröhlich, besinnlich und erwartungsvoll. Für viele beginnen die schönsten Stunden des Jahres. Im Kreise der Familie wird das Fest der Liebe gefeiert. Die Menschen genießen die Gesellschaft ihrer Nächsten. Es wird erzählt und gelacht und man freut sich über leckeres Essen und liebevolle Geschenke. Draußen ist es kalt, doch die Häuser sind erfüllt von Herzenswärme und Güte. Die weihnachtliche Atmosphäre erfüllt die Menschen mit ganz besonderen Gefühlen.“

Überwältigt von Erinnerungen gibt sich Franz den

Träumereien hin.

Plötzlich wird er durch die Stimme des Kommandeurs wach. Alle springen auf: sie wissen, dass jetzt etwas Besonderes folgt und sind, wie schon so oft bisher, auf alles vorbereitet.

Der Kommandeur verkündet kurz und knapp: „Der Krieg ist hiermit für euch beendet. Ihr seid frei. Alles Gute!“ Totenstille. Als ob die Welt für einige Momente stehen geblieben wäre. Ist es wirklich wahr oder war es nur ein schöner Traum? Dann ein kollektives lautes Geschrei der Erleichterung und der Befreiung. Die Soldaten laufen sich gegenseitig zu und fallen sich in die Arme. Danach nur weg von hier, so schnell es geht. Weg aus dieser Hölle, getragen von der Hoffnung, dass es ihren Familien gut geht und dass sie sich bald wiedersehen.

Franz kann noch immer nicht glauben, dass alles vorbei ist. Die Fahrt zum nächsten Flughafen, die dortigen Formalitäten und den langen Flug erlebt er wie in einer Trance. In Berlin gelandet, spürt er wieder den heimischen Boden unter seinen Füßen. Draußen atmet er tief die Großstadtluft ein. Noch immer ist es ihm nicht ganz bewusst, dass er wieder zu Hause ist. Nur noch ein paar Kilometer und.....

Und dann geschieht es, dass die 41 kommt und Franz steigt ein. Er fühlt, das ist richtig. Abfahrt, und fährt, und die Elektrische fährt ihn nach Tegel. Er

bezahlt 20 Pfennig, die Fahrkarte hat er, er fährt nach Tegel es geht wie geschmiert, es ist eine Sache. Wohl fühlt er sich! Es ist wahr, dass er hinfährt.

In Tegel ausgestiegen fühlt er sich nach langer Zeit wieder zu Hause. Jetzt kann nichts mehr schiefgehen. Nur noch die hundert Schritte, die er schon so oft in seinem Leben gemacht hat, und er kann endlich seine schöne Frau in die Arme schließen und seine Kinder küssen. Dieses Jahr gibt es sicher ein unvergessliches Weihnachtsfest.

Er rennt wie um die Wette und bleibt nach ein paar Minuten außer Atem stehen. Aber Was er da sieht, haut ihn fast um. Da steht kein Haus mehr, es ist nur eine Ruine. Franz fällt auf seine Knie und schließt die Augen. Nur noch aus diesem bösen Traum erwachen! Mit letzter Kraft schleppt er sich hinein, ringt um die Luft und ruft lautlos die Namen seiner Frau und seiner Kinder. Langsam öffnet er die Augen. Es ist dunkel, trotzdem entdeckt er unweit die regungslosen Körper liegen.

Im Nu ist der ganze Traum zu einem Albtraum geworden. Wie oft stand er im letzten Jahr vor den Trümmern irgendwelcher fremden Existzenzen, jetzt befindet er sich inmitten der Trümmer seiner eigenen. Gibt es für ihn überhaupt noch eine Zukunft?

✉ Sara Horvat, 3. a

2 BILDER EINER BEZIEHUNG

Gespräch zwischen Mann und Frau vor der Hochzeit:

Er: „Na endlich, ich habe schon so lange gewartet!“
Sie: „Möchtest Du, dass ich gehe?“
Er: „Nein! Wie kommst Du darauf? Schon die Vorstellung ist schrecklich für mich!“
Sie: „Liebst Du mich?“
Er: „Natürlich! Zu jeder Tages- und Nachtzeit!“
Sie: „Hast Du mich jemals betrogen?“
Er: „Nein! Niemals! Warum fragst Du das?“
Sie: „Willst Du mich küssen?“
Er: „Ja, jedes Mal, wenn ich Gelegenheit dazu habe!“
Sie: „Würdest du mich jemals schlagen?“
Er: „Bist Du wahnsinnig? Du weißt doch wie ich bin!“
Sie: „Kann ich Dir voll vertrauen?“
Er: „Ja.“
Sie: „Mein Schatzl!“

Sieben Jahre nach der Hochzeit: Text einfach nur von unten nach oben lesen!

✉ Matevž Kramar, 1. d

MONDAY POETRY

○ Mondays are
One of the laziest parts of the week.
Nobody likes them.
Days like this are bad, but
A new week is here again
YES, FINALLY!!!

Teo Horvat, Peter Škrilec, 3.d

○ Making pizza
Ordering pizza
Needing pizza
Drinking pizza
All is pizza
You like pizza?

Filip Hozjan 2.d, Balazs Tomka 2.c

○ Morning is
Obviously
Not the best
Daytime
After
Your hangover
Sašo Pavšič, 3.d

○ READ THIS SLOWLY!
My mother said, that it is
Over and that the day will
Never ever come. The
Day in which I will get my
Applause. And she said I love
you.

Tim Feher, 3.d

○ Monday morning.
Opportunities abound.
New week.
Daylight brings
A whole new perspective
Yet again.
Timotej Časar, Tim Žižek 2.d

○ Many of us were
On top of the
Niagara Falls, but your
Dad was very
Annoyed with
You because you were on your phone.
David Jožef Horvath 2.d

○ My palms are sweaty.
Our lives are heavy.
Nobody was ready to
Drink with Teddy, but
Are you ready for the big spaghetti?
You'll never be ready!
Patrik Herženjak, Nino Imre 2.d

USODNI DAN

► Sodelovanje na natečaju »metaFORA – natečaj za najboljšo kratko zgodbo«

Bil je poletni dan, 11. avgust 2019, ko je sredi velike bele Ljubljane svet zapustil 19-letni Joe, študent medicine, uspešen po celi črti. Imel je prelepo dekle, ki se je imenovalo Vanesa, študentka farmacije, in družino, ki ga je imela neskončno rada. Bil je prijazen, ljubeč ter popularen fant, ki so ga imeli vsi radi.

Pred dvema tednoma je Joe preživiljal povsem navaden študentski dan. Na poti domov iz fakultete je naletel na Ajdo. Ta je bila prav tako študentka medicine, poznala sta se že od otroštva, vendar je vanj zaljubljena že kar nekaj časa. Prav takrat je bila odločena, da bo svojemu prijatelju izdala svojo skrivnost in mu povedala tudi to, da hoče z njim preživeti svoje življenje. Ko sta se srečala, je Joe povabil prijateljico na pijačo, ampak ni vedel, da mu Ajda mora nekaj povedati.

Ko je Joe slišal, kaj mu je povedala sošolka, je bil šokiran, saj nikoli ni pričakoval kaj takega. Ni vedel, kaj naj naredi, zato ji je rekel, da bo premislil, saj že ima dekle in mora dobro premisliti, kaj naj stori. Odpravil se je domov in nekaj časa tuhtal, vendar ni prišel do nobenega pametnega zaključka. Naenkrat je zazvonil zvonec. Pred vrati je stala njegovo dekle Vanesa. Ko je vstopila in ga objela, je takoj ugotovila, da je nekaj narobe. Rekel je, da ni nič, a mu ona tega ni verjela. Čez nekaj časa ga je spet vprašala, kaj je narobe in on se je odločil, da ji bo povedal resnico, saj je tako najbolje. Ko jo je Vanesa to slišala, je bila v šoku, da sploh premišljuje, da bi jo zapustil. Besna je odprla vrata, zapustila hišo in zaloputnila. Sedaj je Joe imel še eno skrb, saj je bilo njegovo dekle jezno.

Mladenič se je odpravil v bar, kjer naj bi se umiril in spil pijačo. Ampak ta pijača se je spreobrnila v več pijač in Joe se je napil. Postalo mu je slabo in pobruhal je ves lokal. Lastnik bara ga je nagnal, saj je naredil cel nered. To Joeja seveda ni ustavilo, zato se je vrnil še naslednji dan in prav tako vsak dan v naslednjih dveh tednih.

Vanesa in Ajda nista več časa slišali zanj, zato sta nadaljevali s svojim življenjem. Ko se je Joe nekega dne spet odpravil v lokal, ja v neki restavraciji videl Ajdo, kako poljublja drugega fanta. To ga je potrlo, saj je mislil, da do njega nekaj iskreno čuti. Ko pa je prispel v gostilno, je zagledal Vaneso, ki je držala svojega novega fanta za roko. Joe je bil obutan, zato se je ponovno hotel napiti, ampak je ugotovil, da je zapisil že vse svoje prihranke.

Zdelo se mu je, da je celotno njegovo življenje izgubilo smisel, zato se je odpravil na vrh najvišje stolpnice v mestu, da bi si vzel življenje. Prispel je na vrh, stopil na rob zgradbe ter za seboj zaslišal glas, ki mu je bil zelo znan. Bila je Ajda. Vprašal jo je, zakaj ga je zapustila in da jo je videl z drugim fantom. Dejala mu je, da to ni bila ona, ampak njena sestra Metka, ki ji je zelo podobna. Joe je bil presrečen, saj je mislil, da Ajda ne ljubi. Povedala mu je, da je še vedno zaljubljena vanj. Ampak nenadoma je prišel velik sunek vetra in fanta je spodrsnilo z vrha zgradbe.

Ta grozen dogodek je pretresel vse njegove bližnje, še najbolj pa njegovo mamo, ki ni vedela, kaj se dogaja v njegovem življenju.

✉ Domen Pucko, 2. C

Prva in zadnja

V šoli radi spimo,
nič se ne učimo,
matura naš še čaka,
a to ni obveznost taka.

Kralji smo postali,
ko v laboratoriju smo pristali
na kemijade radi smo hodili,
ker tam veliko smo dobili. :)

V belih haljah smo se po šoli podili,
na vsakem izletu smo pivce popili,
vode nismo nikoli vlivali v kislino,
zato zdaj slatino vlivamo v vino.

Stvari v laboratoriju smo izgubili,
pa nikoli nič novega kupili,
vsi le tiho smo bili
in v Mc Donalds odšli.

Najboljšega profesorja smo oželi,
ker znanje smo mu vzeli,
preostalo mu ni nič drugo,
kot da Vernier nastavi na nulo.

Obiskali so nas specialci vsi,
pravijo da legende smo samo mi.

KÖNYVMOLY 2019

A 2018/19-es tanévben a városi könyvtár felhívására diákjaink részt vettek a Könyvmoly című programban, melynek legfőbb célja a magyar nyelvű olvasás megszerettetése és népszerűsítése. A diákok elolvastak egy-egy szabadon választott könyvet, majd az olvasottakról kifejtették benyomásait, véleményüket. Ezek közül néhány...

Robert B. Parker: Titkos szülők

A krimi úgy kezdődik, hogy egy Sarah nevű egyetemista lány azzal a feladattal bízza meg Sunny Randall magánnyomozót, hogy kutassa fel a szüleit.

Markhamék azt állítják, ők Sarah vér szerinti szülei, de a szerző már az első találkozáskor gyanúsnak tünteti fel őket, legalábbis szerintem. Ez abból is látszik, hogy nem hajlandóak elvégezni a DNS-tesztet. Sunny végül sok kérdezősködés után eljut egy Peter Franklin nevű ügyvédhez, aki Lolly Drake-et képviseli, a nagy talkshow-műsorvezetőt. George Markham és Lolly ugyanis együtt dolgoztak a 80-as évek elején egy rádióállomáson. George végül úgy dönt, mégis beadja derekát, és elvégzi a tesztet. Az negatív lesz, a férfit megölök, két nap elteltével pedig Peter Franklinton is, mindenkit ugyanazzal a módszerrel.

Sarah próbálja megemészteni a történeteket, visszamegy a kollégiumába, ahol a sok boríték között ott hever egy az apjától érkezett levél is, melyből kiderül, hogy az igazi anyja Lolly Drake. Annak idején vele csalta meg a feleségét, és az együttlétüket a csatolt képek is bizonyítják. Mivel Lolly maga sem tudta, ki a gyermeké apja, ezért a legjobb apa-jelöltet választotta ki azok közül, akikkel viszonya volt. Így került képbe George. A férfi azt hazudta neki, hogy ő az apa. A nő havonta küldött egy bizonyos pénzösszeget Georgnak, annak érdekében, hogy titka ne derüljön ki, és mivel Markhamék akkor anyagilag nagyon rosszul álltak, a férfi belement a játszmába.

Önmagában a regény tetszett, viszont szerintem egy krimihez képest nem elég drámai a történet megfogalmazása, rengeteg az elírás, már a könyv borítóján is, ami szerintem nagyon zavaró. Véleményem szerint a befejezése sem a legjobb,

kicsit lezáratlannak és túl egyértelműnek találtam. Annak ellenére, hogy Lolly-t csak a végén ismeri meg az olvasó személyesen, végigkíséri az egész történetet, minden szál hozzá vezethető vissza. A megfogalmazottak értelmében a könyvet ajánlom is, meg nem is...

£ Abraham Sarah, 2. a

Nógrádi László: A gonosz hét napja

A gonosz hét napja egy ifjúsági regény, amely egy szorongó kamász fiúról szól. Nógrádi Gábor kilenc fejezettel írja le a 14 éves Alex történetét.

A történet egy tragédia leírásával kezdődik. Az ötéves Luca felnámszik a tetőre, és bezárja maga után a padlásajtót. Nem hajlandó lejönni és azzal fenyegetőzik, ha Foltos, a kutya meghal, maga is leugrik. Alex, a bátyja tudja, hogy mindenért ő a felelős.

A bevezetésből kiderül, hogy az apa elhagyta a családot egy másik nő miatt. Alex pont ekkor változik meg, ellop egy kiskutyát egy öregembertől, melyet Luca Foltosnak nevez el. Kimarad az iskolából, hazudozik, csal, verekszik és dühös a világra. Hiába próbálja elnyerni osztálytársa, Vivi szerelmét, nem sikerül neki, mert a lány Toplákba szerelmes. Alex baráti kapcsolatot köt Toplákkal, viszont a lány miatt elárulja a barátja titkát. A történetben mindenig a kutya áll a háttérben: Foltos mintha Alex lelkismerete lenne. Amikor a fiú jót tesz, a kutya egészséges, amikor pedig rosszat, a kutya egyre betegebb.

Luca szenveld az apa hiánya miatt, szeretet-hiányát a kutyával próbálja helyettesíteni. Ezért is következik be a tragédia, amikor a kutya majdnem elpusztul. Ekkor Luca megnémül.

A regény végen, bármi rosszat is tett Alex, lehetőséget kap az újrakezdéshez. Visszamegy az öregemberhez és visszakapja Foltost. Amikor Luca meglátja a kutyát, újra beszélni kezd.

A könyv tetszett, mert külön színfoltot adott neki Foltos, aki fontos szerepet töltött be a fiú életében. Vileményem szerint viszont egy kissé gyorsan befejeződött a történet.

£ Šetar Lucija, 2. a

W. Bruce Cameron: Egy kutya hazatér

Az Egy kutya hazatér című regény W. Bruce Cameron, az Egy kutya négy élete világszerte kedvelt és sikeres írójának második könyve.

A regény egy kutya életéről szól, akit egy kisfiú, Lucas talál egy elhagyatott épületben. Mivel Bella egy pitbull keverék, hamar meggyűlik a gondja a hatóságokkal, ugyanis Denverben tilos pitbullt tartani. A kutyát elveszik a fiútól, de végül sikerül neki visszaszereznie a szeretett állatot. Lucas kénytelen nevelőcsaládhoz küldeni Bellát, amíg ki nem találnak valami megoldást. Persze nem megy minden ilyen egyszerűen: az eb megszökik és hazaindul Denverbé a gazdájához. Bellának a kolorádói vadonban túljutva, 650 kilóméteren keresztül számos élményben lesz része, és hazaérkezéséig sok új barátra lel.

A könyv a kutya szemszögéből mutatja be a dolgokat, így hát megtudhatjuk, illetve legalább elképzelhetjük, mit érezhet az a gazdája iránt. A regény olyan dolgokat helyez az előtérbe, mint pl. hőség, a szeretet, a bizalom és még sok minden mást is, amit mi emberek már lassan meg sem tudunk érteni, hiszen ezek az értékek kihaltak belőlünk. A regényt ajánlom minden állatszerető embernek, de főleg a felnőtteknek.

☒ Kocon Petra, 1. d

Bernhard Schlink: A felolvasó

A felolvasó Bernhard Schlink legnépszerűbb regénye, amely nemzetközi siker lett. A törtét a második világháború után játszódik Németországban. Főszereplői Michael Berg, egy tizenöt éves diák és Hanna Smitz. Michael Berg rosszul lesz az utcán, és a nála kétszer idősebb nő segít neki hazajutni. Miután felépül, felkeresi Hannát, hogy megköszönje segítségét. Viszony alakul ki közöttük, amit titokban kell tartaniuk. Sok időt töltönek együtt, Michael rendszeresen felolvas Hannának. A nő váratlanul eltűnik, elhagyja a fiút. Michael nyolc évvel később mint joghallgató részt vesz egy náci háborús bűnösök ellen indított per tárgyalásán. Megdöbben, amikor a vádlottak közt meglátja kamaszkori szerelmét. Hannát, akit vélensége ellenére, élethosszig tartó börtönbüntetésre ítélnék.

Michael nem hagyja nyugton az eset, ismeri

Hanna titkát, így egy idő múlva magnókazettákat kezd neki küldözgetni a börtönbe. Így tanul meg Hanna írni és olvasni. Úgy mutatkozik, hogy a nőt jó magaviselete miatt előbb kiengedik a börtönből, de az meg a szabadulása előtt öngyilkos lesz.

A regény, amelyből filmadaptáció is készült, bemutatja, hogyan, ill. milyen módon tud az egyik generáció szembenézni egy másik nemzedék bűneivel. A könyvet olvasva elgondolkodhatunk saját hiányosságainkkal való szembesülés kérdéséről is. mindenéppen tanulságos olvasmány!

☒ Bezdi Cyntia, 2. a

EIN KORN IM HÜHNERSCHNABEL

Im tiefsten Osten hinter Gottes Rücken,
am Fuße der Weinbergkette gut versteckt,
wo drei Ländergrenzen aneinander treffen,
wurde vor vielen Jahren der Grundstein für deine Existenz gelegt.

Etliche Völker zogen durch die Gegend,
einige blieben länger hier anwesend,
Andere haben nur die Gegend besucht,
für sich eben ein Transitvisum gebucht.

Diverse Herrscher haben mehr oder weniger erfolgreich hier
regiert,
die Gegend durch ihre Allüren markiert,
Naturschätze für Eigenbedarf ausgeraubt,
machten sie sich gleich aus dem Staub.

Römer sind gekommen und gegangen,
eine gepflasterte Straße der Nachwelt hinterlassen,
Juden haben die Ortschaft erkennbar und reich gemacht,
wurden dann doch der Stadt und des Landes verbannt.

Es wurden Fabriken gebaut, Bücher gedruckt,
nach Erdöl und anderen Bodenschätzen wurde gesucht.
Jahrzehntelang blühte hier die Metallindustrie,
heute erinnern daran nur Bilder in der Stadtgalerie.

Manches ist vergangen, geraten in Vergessenheit,
doch Fußball und Roma trotzen tapfer der Zeit.
Sprachen und Kulturen haben sich bewährt,
du bist mittlerweile zur Stadt der Künstler und Dichter erklärt.

Stolz thront die Burg über der Stadt,
sogar die Türken haben davor Halt gemacht.
Die Heilige Dreifaltigkeit wacht da oben weit,
mit der Mumie drin, einem stummen Zeugen der Zeit.

Dein Thermalwasser ist heilend und warm,
jedoch der alte Stadtkern verlassen und arm.
Die Jugend hat dir den Rücken gekehrt, ist weggezogen,
um einen Hauch der weiten Welt auszukosten.

Farbenprächtige Kulisse von Weingärten schmückt dich im
Hintergrund,
deftiges Essen und köstliche Weine tun sogar Feinschmeckern
gut.

Touristen genießen die unberührte Natur und Ausblick vom
„Vinarium“,
Geselligkeit und frohes Gemüt begleiten die Ortsfeste rundum.

Du bist klein, aber fein; alle mögen dich und du faszinierst mich.
„Bogratsch“-Weltstadt-Titel besitzt du seit einigen Jahren,
freies Geleit zur Europas Kulturstadt will man dir auch nicht
ersparen.

Du kleine Perle, eingefangen in Klauen der Zeit,
an der Peripherie des Landes steckengebliebene Schönheit.

£ 3. a razred, NEM I, skupinsko delo

FOTO KOTIČEK

► Državno tekmovanje iz digitalne fotografije, ki se je odvijalo v Ljubljani v sklopu FIT v organizaciji ZOTKS

Peter Škrilec Lendava FIT 2019

□ Peter Škrilec, 3. d

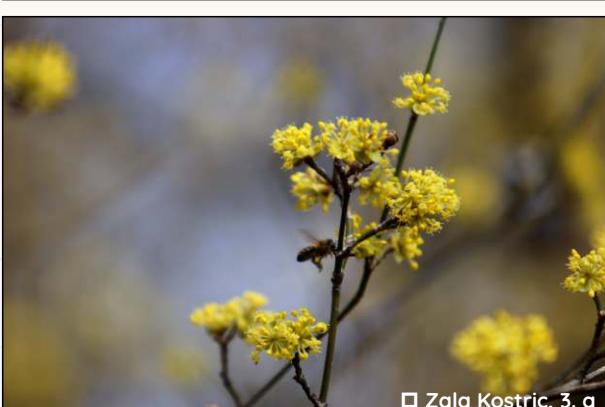
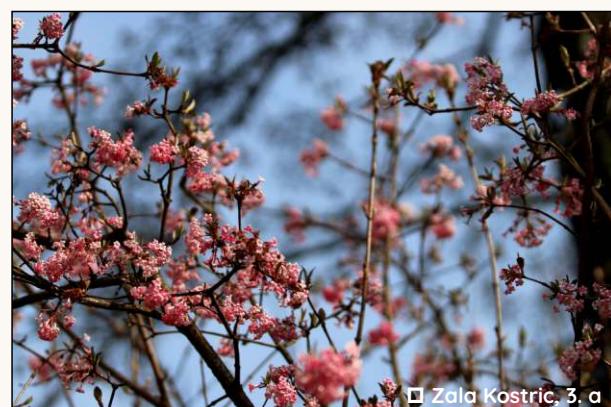
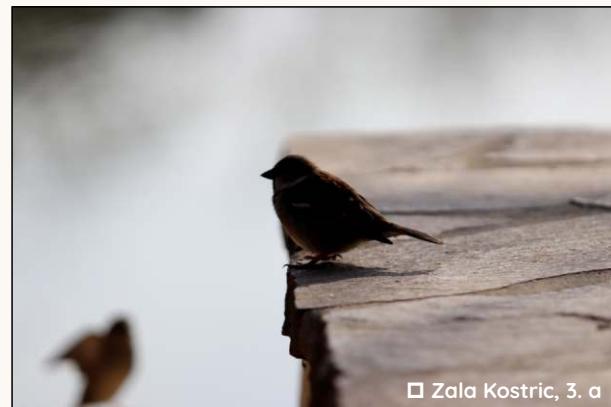
□ Peter Škrilec, 3. d

FOTO KOTIČEK

► Državno tekmovanje iz digitalne fotografije, ki se je odvijalo v Ljubljani v sklopu FIT v organizaciji ZOTKS

SZÖSSZENETEK A JUTALOMKIRÁNDULÁSRÓL

Korán reggel szólt a vekker, de nem elég korán, majdnem sikerült lekésnem az indulást. Még szerencse, hogy elakadt a busz, és így én sem maradtam itthon. Fölszálltunk. Még mindenki álomtól mámorosan köszönt, majd helyet foglalt. Egy kicsit még szundítottunk, majd megálltunk, és még többen szálltak fel. Mi pedig le, és át a másik buszra. Teljesen más lett a hangulat. A hajnali nap fénjének sugarai nem tudtak betörni a sötétített ablakon. A járműbe lépve kék neonlámpák fénye törte meg az emberek csendjét. Megláttam a barátaimat. Az álom kiszállt a szememből, és az agyamból eltűnt a köd. Ekkor tudatosult bennem, hogy most egy kaland következik.

£ Toplak Anna, III. a

Szentendrén végigsétálva – a város központjában a sok színes ház látványától is – boldogság és nyugalom árasztott el. Éreztem, a kirándulásnak még messze nincs vége. A macskaköves kis utcákat járva igyekeztem nem megbotlani. Hajóra szálltunk, a Duna illata megcsapta az orrom, és visszarepített a múltba, amikor meg

fürödtem benne, és kagylókat kerestem az iszapban. A hajó elindult, felvettük a versenyt a kajakozó gyerekekkel és edzőikkel. Néha egy-egy horgász viszonozta vidám integetésünk... Szép volt a kilátás a rügyező erdőkre. Egyszer csak minden eltűnt, és hatalmas épületek tornyosultak az égbe, a természet friss illatát a kipufogógázok váltották fel, a macskaköves utcákat pedig beton körutak. A színes házaknak nyoma sem maradt, többemeletes szürke monstrumok árnyékolták be az utcát. A Duna folyásának hangját pedig vad dudálás és a mentőautók monoton vinnyogása szakította meg. Abban a pillanatban megdermedtem, nem értettem, mi folyik itt a körúton. Kétségeesetten állva a bőröndömet markolásztam, és figyeltem az autók suhanását s az emberek futó lépteiit.

✉ Horváth Eszter, III. a

Ady Endre és Csinszka budapesti lakásában is jártunk. Nekem nagyon tetszett. Nem ilyen nyitott, világos lakásra számítottam. Az emlékmúzeumként működő lakás bemutatása is érdekes volt: a foglalkozásvezető jól bemutatta Adyt, és sok új dolgot hallottunk Csinszkáról is, aki először Svájcban írt levelet Adynak. Csinszka rendezte be a lakásukat. Ízlése eltért a korabelitől, akkoriban ugyanis sötétebb színek domináltak a lakásokban, ő azonban világos színeket választott, és ügyelt a kényelemre is.

✉ Tot Viktorija, II. b

ADY ENDRE: HÉJA-NÁSZ AZ AVARON

Útra kelünk. Megyünk az Őszbe,
Víjjogva, sírva, kergetőzve,
Két lankadt szárnyú héja-madár.

Új rablói vannak a Nyárnak,
Csattognak az új héja-szárnyak,
Dúlnak a csókos ütközeteik.

Szállunk a Nyárból, úzve szállunk,
Valahol az Őszben megállunk,
Fölborzolt tollal, szerelmesen.

Ez az utolsó nászunk nékünk:
Egymás husába beletépünk
S lehullunk az őszi avaron.

ANANÁSZ AZ AVARON

Utazunk. Szállunk a szöszbe
Csendesen, búsan, meggyötörve.
Magasan száll velünk a fém-madár.

Új rablói vannak Amerikának,
Árnyéka a legmagasabb falnak
Életeket ront meg csendesen.

Süvítünk az égen, gyorsan szállunk,
Európa szívében megállunk,
Szétraknak bennünket egyenletesen.

Ez az utolsó utunk nekünk
Átnéznek, eldobnak vagy még élhetünk
Rothadt lelkem. Ananász az avarom.

A.T.

LIKOVNA KOLONIJA V VARAŽDINU

V ponedeljek, 8. aprila 2019, smo se s **Saro Feher** iz **2. a-razreda** in mentorico **Mihelo Vajda** odpravili proti Varaždinu, kjer smo zastopali našo šolo na mednarodni likovni koloniji.

V približno 45 minutah smo prispeli do srednje šole v Varaždinu, kjer smo se najprej spoznali z ostalimi udeleženci, saj so bili povabljeni tudi dijaki iz Avstrije, Ljutomera in Nove Gorice. Kasneje smo se še spoznali z izbranimi dijaki iz Varaždina, ki so nas gostili v naslednjih dneh.

Ko smo se razdelili v pare, smo šli na kosilo, med potjo do restavracije pa smo se sprehodili čez mestni park.

Po kosilu smo še spoznali naš 'atelje', prostor, kjer bo vsak izbran par moral naslikati dve slike. Tako smo počasi tudi pričeli z delom. Slikali smo približno 3 ure, nato pa smo lahko šli na krajski odmor. V teh odmorih smo lahko šli po Varaždinu, kamor smo želeli, mi pa smo večinoma šli v kakšne kavarne, ki so nam jih predlagali tudi domači dijaki. Po odmoru smo

nadaljevali s slikanjem. Jaz in moj slikarski partner sva ustvarjala nekje od treh do pol osmilih, saj sva se do njegovega doma morala peljati z avtobusom, ker stanujejo dobrih 15 kilometrov izven Varaždina, avtobus pa je peljal že ob 8. uri.

Naslednji dan se je likovno ustvarjanje začelo že ob 9. uri zjutraj in ustvarjali smo vse do 11. ure. Po slikanju smo imeli pavzo, po odmoru pa smo takoj krenili na ogled mestnega jedra in varaždinskih znamenitosti. Po ogledu smo šli na kosilo, po kosilu pa se vrnili nazaj k ustvarjanju, od 15. do 20. ure. To je bil naš zadnji skupni večer in smo se po ustvarjanju že zanimali za naslednjo kolonijo.

Zadnji dan smo z ustvarjanjem znova začeli ob 9-ih in slikali do 11. ure, do takrat pa so naše slike morale biti tudi končane. Ko smo zaključili delo, smo šli takoj na kosilo, in sicer kar v McDonald's. Po kosilu smo si še ogledali varaždinski grad. Dan, pa tudi likovno kolonijo smo zaključili nekje ob pol štirih popoldan. Sama udeležba na likovni koloniji, pa tudi samo likovno ustvarjanje je, za vse nas bila prijetna nova izkušnja.

✉ Jan Nagy, 2. d

LJUBIM UMETNOST

►Kultурно-уметniški
krožek DSS Lendava

Moja visoka pesem

Kako vroč, si dragi moj,
da se kar topim
kakor led na vročem ognju.

Tvoje oči so modre
kot najbolj modri ocean,
v katerem se utapljam.

Tvoji lasje so
kot najbolj suho listje,
ki jih lahkoten vetrič nosi.

Tvoj glas je tako globok
kot najgloblja jama,
iz katere vedno donijo lepe besede.

Tvoja ramena, tako visoka,
kot najvišja gora na svetu,
ki prekrijejo moj obraz.

Si kot junak mojih sanj,
ki vedno znova me rešuje.

Hvala da obstajaš

~xz~

Bela piščal

Ti je bila potrebna ta stvar?
Je bil to res božji dar?

Samo ti poznaš bolečino,
ki povzročilo ti je to dihalno vino.

In kdaj boš ti, piščalkar, jezen?
Ko doletela te bo pljučna bolezna?

Kaj povzročilo ti bo to pihalo,
pokazalo bo le časovno nihalo.

Mar res ti je potrebno,
da živel boš tako bedno?

Sedaj poslušaj me, prijatelj moj,
da ne postal boš en sam hlevski gnoj!

Ni potrebna ti ta nevarna snov,
ko je ne bo, boš kakor nov.

Pekel

Hladnim dušam uhajam,
mrzlo je, mrzlo, ko te nihče noče,
saj drugega hoče.

Pekel je blizu,
bliže vročini, ki obdaja te,
bliže duši, ki noče me.

Hudič me že čaka,
čaka na uro, ko ti povedal boš laži,
da on lažje spi.

Vse rdeče je,
tema prekrije mi oči,
ker ti nisi to, kar želim, da si.

Resnica

Naj postavim se pred vas
in končno povem na glas,
kaj mislim si o vas.

Vse ste vsi imeli,
pa vendar vse hoteli,
kot da nič imeli ne bi.

Nikoli povzdignili glas
Mi povedali v obraz ...

Vse tajili ste,
pa niste vi posebitev dobrote,
ste bolj kot sirote!

Voham vaše pline,
vse tja do doline,
pokažite vrline!

In vse ve duše bedne -
zdaj postavim se pred vas
in končno povem na glas,
kaj mislim si o vas.

● Rahela Robič, 2. a

►REZULTATI NATEČAJA

KNJIŽEVNIKI IN NJIHOVA DELA V SVETU DOODLOV 2018/19

V času, ko živimo kot aktivni uporabniki googlovin storitev, ne moremo prezreti doodlov, t. i. priložnostnih logotipov, risb, ki obeležujejo različne praznike, posebne dneve, slavijo obletnice rojstnih dnevov znanih osebnosti. Tako smo tudi letos povabili dijake, ki jih zanima svet književnosti, da so v priložnostni risbi prikazali svojega najljubšega avtorja (slovenskega ali tujega, o katerem se učijo ali so se učili pri pouku slovenščine). Doodle naj bi avtorja ali njegovo delo predstavil vsebinsko zanimivo, izvirno in likovno ustvarjalno. Ker pa je bila v Lendavi v času natečaja Chagallova razstava, smo povabili dijake, da umetniško prikažejo tudi Chagallove motive/simbole v obliki doodlov.

Nagrajenke natečaja **Književniki in njihova dela v svetu doodlov** so:

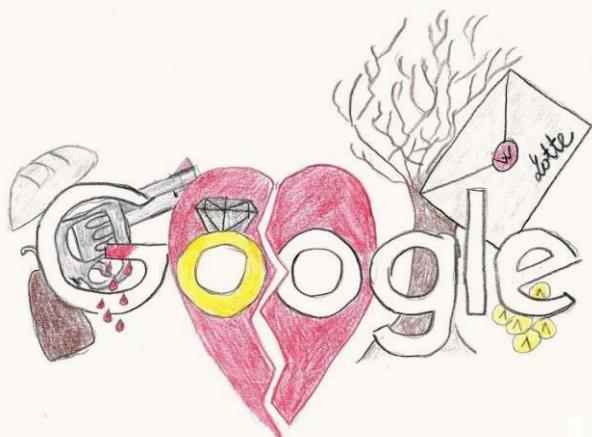
- ◀ **1. mesto: Zala Kostric, 3. a, Alicia v Čudežni deželi** - Na sliki so prikazane prvine knjige Alicia v čudežni deželi.

- ▲ **2. mesto: Stella Pintarič, 3. e, Prešernov Krst pri Savici** - Na sliki so elementi slovenskega epa: G predstavlja Blejski otok, v O je zaboden meč, drugi O je okrašen s krščanskim pokrivalom, pod drugim G-jem je boginja Živa, L oblikovan v križ predstavlja krst in v E-ju je prikazan boj med kristjani in pogani.

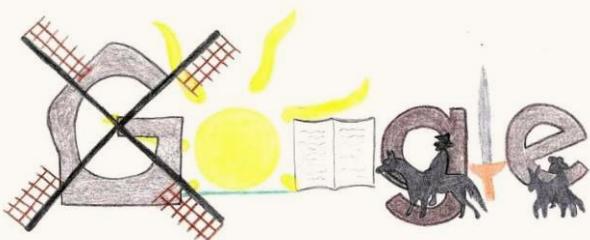

- ◀ **3. mesto: Laura Feher, 3. c, Tolstojeva epopeja Vojna in mir** - Na sliki so motivi/simboli Tolstojevega dela: Napoleon želi doseči Moskvo, s konji in puškami, bogati živijo v miru, revni v vojni, cerkev sv. Vasiliya Blaženega, rože predstavljajo sožitje, mir.

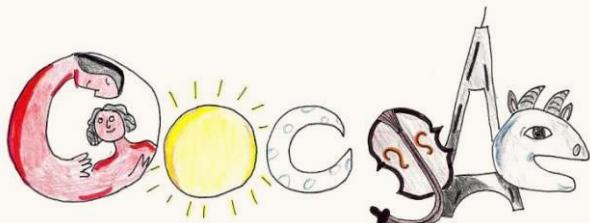
Eva Borak, 2. b: Goethe, Trpljenje mladega Wertherja

Wertherja - Na sliki vidimo pištolo, s katero se je ustrelil Werther, kruh (Lotte ga deli otrokom), dva o-ja (Lotte in Werther) sta predstavljena kot zlomljeno srce, eden je v obliki zaročnega prstana Lotte; narisano je tudi drevo, saj ima Werther rad naravo, poslovilno pismo Lotte in krajcarji, ki jih je Werther podaril otrokom.

Ana Recek, 2. b: Cervantesov Don Kihot

Prikazani so najbolj prepoznavni elementi zgodbe: mlin, sonce, knjiga, Don Kihot, meč in Sančo Pansa.

Barbara Tivadar, 1. a: Chagallovo ustvarjanje 3

Prikazani so tipični Chagallovi elementi ustvarjanja: čustvo (ljubezen), sonce, luna, violina, Eifflov stolp, koza, vsi prikazujejo Chagallova čustva.

Maja Pahor, 1. c: 90. obletnica Miki Miške

Doodle prikazuje Disneyeve stripovske junake.

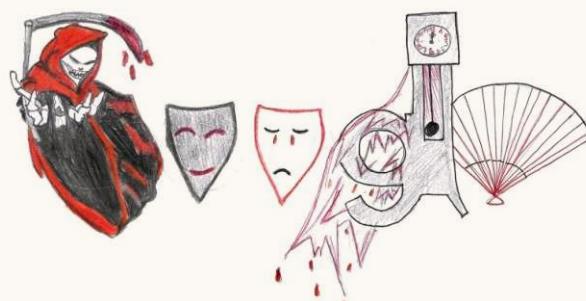
Iris Vida, 2. c: Biblia

- Na sliki so narisane prvine iz Biblike: krona, s katero so kronali Jezusa; golob kot simbol miru; sveta hostija; rožni venec z znakom Svetе Trojice; kelih in kruh; jabolko spora, ki sta ga utrgala Adam in Eva.

Barbara Tivadar, 1. a: Chagallovo ustvarjanje 2

Prikazani so tipični Chagallovi motivi, simboli: petelin, sonce, luna, slikarska paleta, lestev, občutki (emocije).

Vanja Kebel, 3. c: Poe, Masko rdeča smrti

- V G-ju se skriva maska rdeče smrti, v O-jih so maske, v drugem G-ju je krpa prepojena s krvjo, ura, ki odbije polnoč, in pahljača.

Melanie Hodnik, 2. b: Prešernova Urška in povodni mož

- Na sliki vidimo: nevihto, Urško, povodnega moža, reko, vihar, grad.

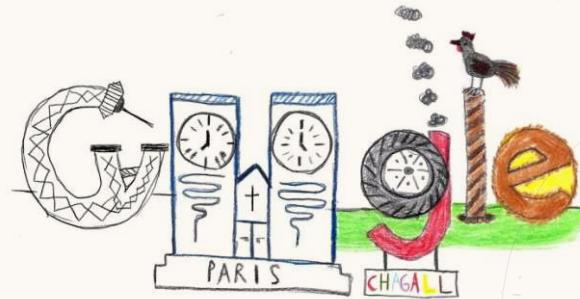
Alanis Ranfi, 3. c: Anton Aškerc, Mejnik -
Na sliki vidimo Martinovega soseda Vida, duha, ki je Martina prestrašil v gozdu, vola, ki ga je Martin prodal na sejmu, drevo, ki prikazuje zastrašujoč gozd, strelo, ki jo je Martin zagledal med viharjem, luno, ki prikazuje noč.

Anja Ftičar, 4. a: Prepovedani sadež - Na sliki so prikazani elementi biblijske zgodbe: G – Gospod, metafora za Boga, 2xO – lista, ki prekrivata Evine prsi, G je kača, L je drevo, E je jabolko, sadež spoznanja.

Kristina Süč, 3. e: Levstikov Martin Krpan -
Prikazane so prvine zgodbe, torej rumeni G predstavlja zlato, modri E zimo, L je drevo, cesarična lipa, G predstavlja vreča soli, torej tihotapastvo, dva O-ja stisk rok, začetek boja med Martinom in Brdavsom.

Žiga Tibaut, 1. a: Chagallovo ustvarjanje 1 - Na sliki so tipični simboli Chagallovega ustvarjanja: prve tri črke so oblikovane v Eifflov stolp in katedralo Notre Dame. Pariz je pomenil Chagallu varnost in zavetje. Zadnji trije elementi pa so prav tako tipični in predstavljajo otroštvo v kmečki vasici, petelin je npr. tipičen simbol, ki se pogosto pojavlja v njegovih slikah.

Uroš Zver, 3. c: Dostojevski, Zločin in kazen -
Prikazani so krvavi madeži, dve umorjeni ženski, sekira, s katero sta bili umorjeni, križ, ker je bil morilec Razkolnikov ateist, ljubezen Sonja pa kristjanka, lisice, s katerimi so ga na koncu vklenili in ga poslali v Sibirijo.

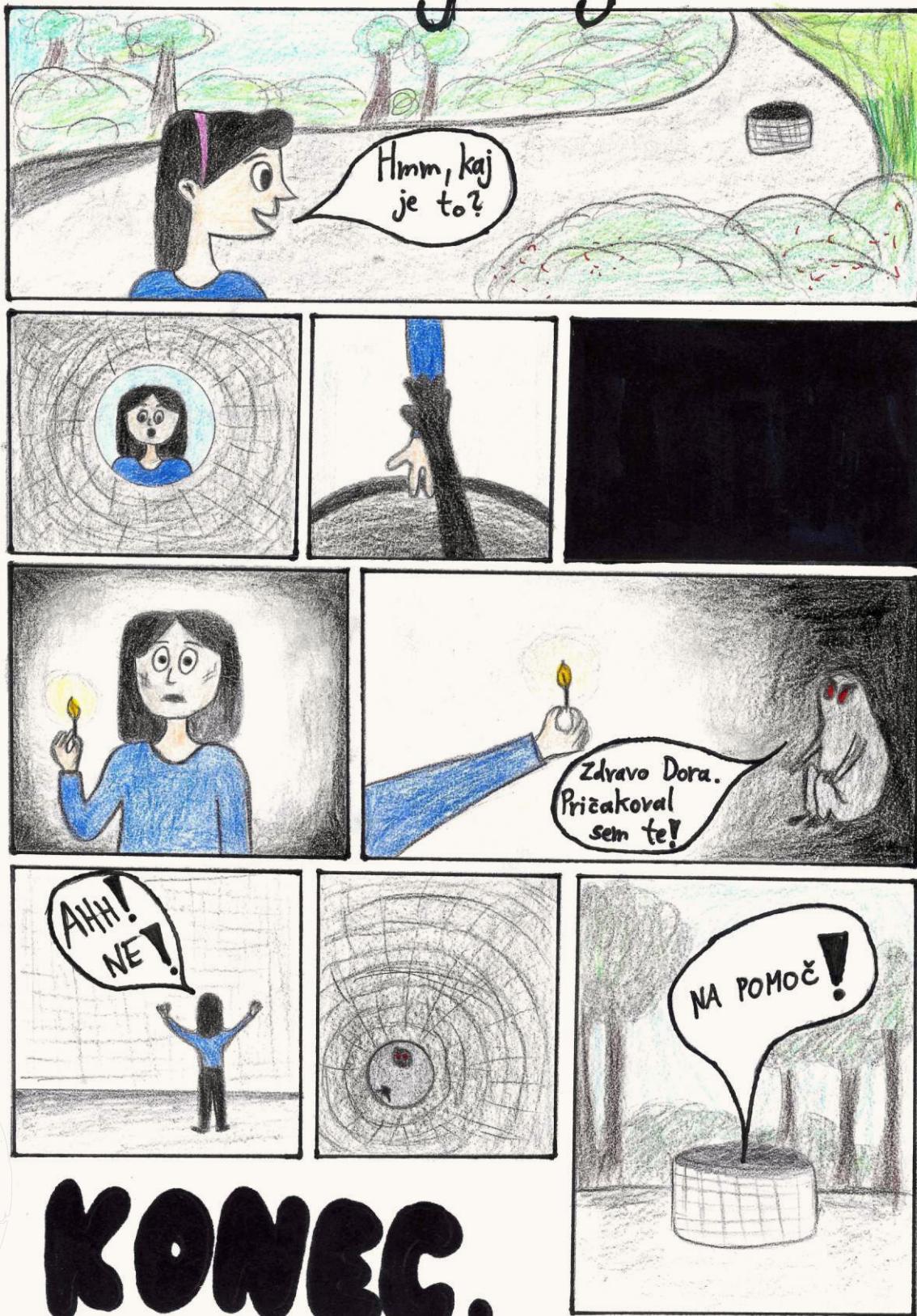
Anita Grah, 4. a: Dane Zajc, Veliki črni bik - Na sliki vidimo gore, grape, smreko, s katere kaplja kri, vranjo, odmev bikovega rjovenja, sončni zahod, sekiro, s katero bo bik obglavljen in veliko krvi.

LEON SOBOČAN

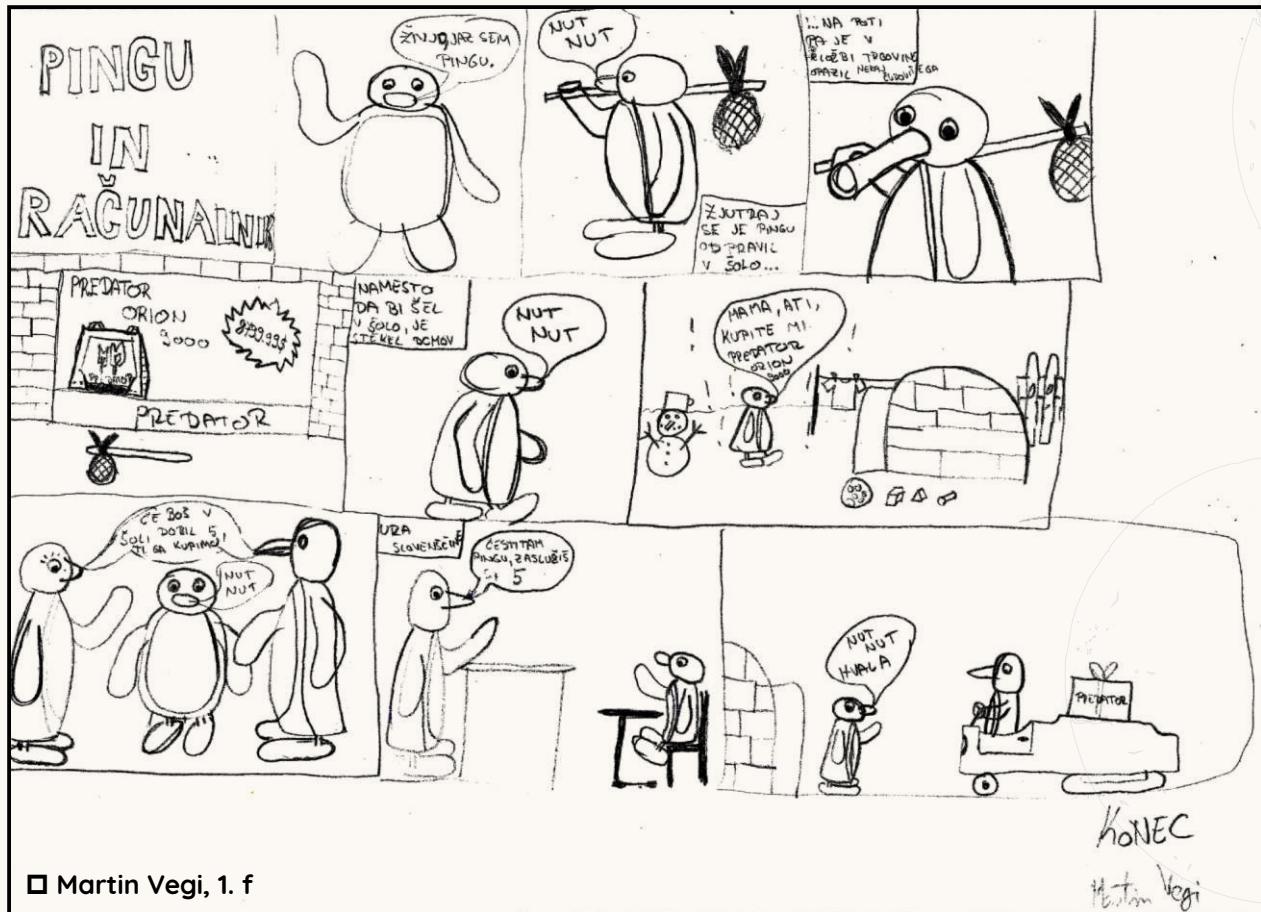
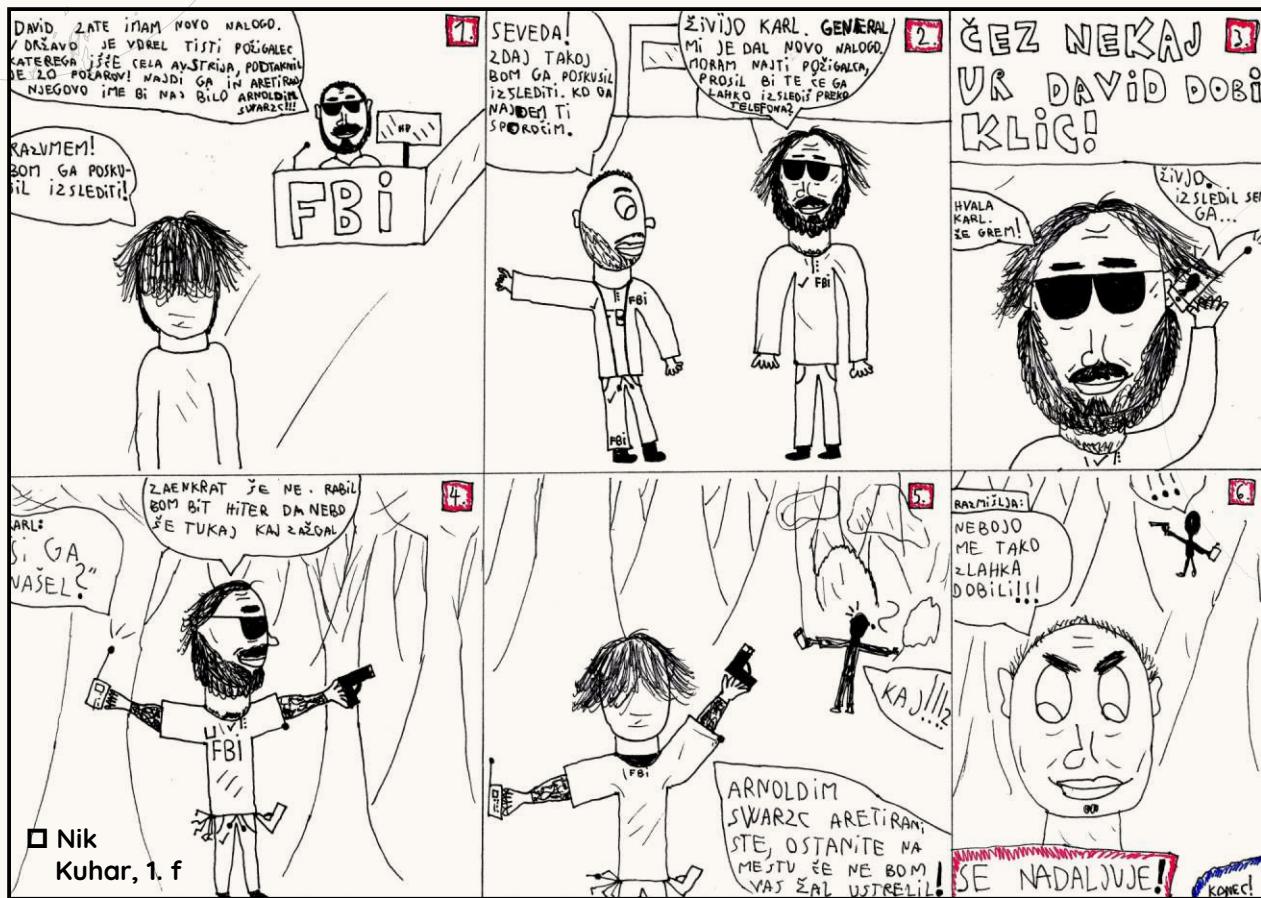
RICHARD KOVAC

Vodnjak grozer

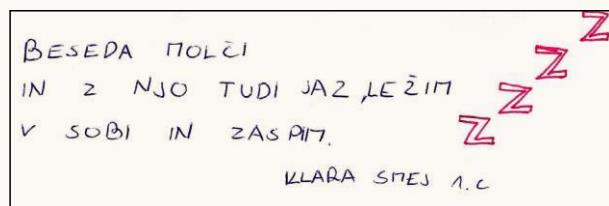
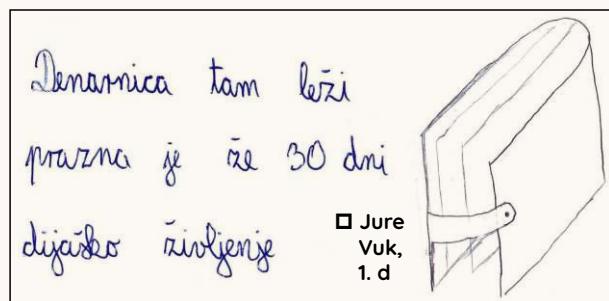
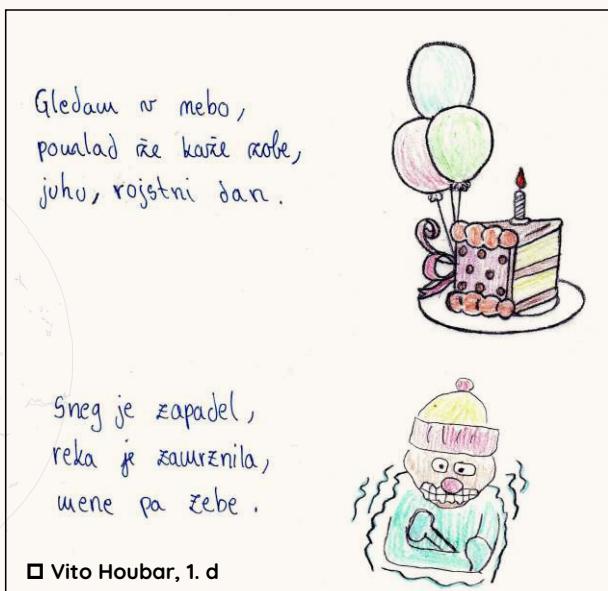
KONEC.

Leon Sobočan, 1. f
 Rihard Kovač, 1. f

HAIKUJI

HAIKUJI

Gledam enačbo.
Res ne vem za kaj se gre.
Zaprem učbenik.

$$2x+y - \cancel{2z} + 2 = 0$$

$$\frac{2x^2+Mx+12}{(x+2)(x+7)} = ?$$

$$\left(\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}\right)^2 = \frac{2}{3}$$

Želodec kmuli.
Hladilnik se že smeje.
Dieta, odijo!

Klara Bojnec, 1.c

Kava in knjiga
blazina in zima
popolna meda

Anja Žadračec 1.c

Zdravljaj zens!
čas potrebno
ne trgoj vset.

TIK TOK, TIK TOK

Jan Sobočan,
1. d

Zime je konec
prazniki so minili
prazen je lonec

Zdrava prehrana
uteži in ostalo
gremo v meka

Luka Denša, 1. d

Risbe

SENDVIČ

Lačen se je napotil preko ceste proti prvi ceneni restavraciji, ki jo je zagledal. Odprl je vrata in vstopil.

Prostor je bil na pol prazen, vendar je kljub temu izbral mizo ob oknu. Najverjetneje ga je k temu nagovarjal kakšen prvinski človeški instinkt, kot jok novorojenčka ... Kdo ve ... mogoče pa ga je preprosto gnala želja po razgledu na umazano newyorško ulico.

Izbral je v prazen kot, prostor za mizo, pri kateri ga nihče ne bo mogel zmotiti. Usedel se je, slekel črno usnjeno jakno ter na mizo položil vrečko, ki jo je že ves dan nosil naokoli. Naročil si je topel sendvič in črni čaj z mlekom. Kljub temu da je bil star dobrih šestindvajset, ni pil kave, niti je ni želel poskusiti. Njegova izbira črnega čaja pa bi se posamezniku zdela nenavadna, ko bi izvedel, da je mladenič prihajal s Škotske.

Veliko stvari je delal drugače kot drugi. Za razliko od njegove družine mu denar ni bil najpomembnejša vrednota. Starša sta si želela, da bi postal zdravnik. Njega pa to nikoli ni veselilo, zato je lani pustil šolo in se začel ukvarjati s tem, kar je oboževal že od mladih nog.

Ljubil je fotografiranje. Pravzaprav je bil za to rojen. Živel je v trenutku, opazil je vsako stvar, pa čeprav še tako majhno, za druge nepomembno. Na življenje je gledal vedno pozitivno, v vsakem človeku je našel nekaj dobrega in ceniti je znal

vsak trenutek.

In tako sem ga opazovala med tem, ko je čakal na svoj obrok. Tako sem se zamislila, da sem pozabila, da me na krožniku že deset minut čakajo palačinke. Tudi on je čez čas dobil svoj sendvič in vanj veselo zagrzel.

Pogrešala sem ga. Vendar je bilo sedaj prepozno. Nisem imela poguma, da bi vstala, ga pozdravila, kaj šele da bi začela pogovor. V želodcu sem imela čuden občutek. Žgoč občutek slabe vesti pomešan z okusom čokoladnih palačink in priokusom žalosti. Tek me je minil.

Zdaj sem počasi srkala še vročo kavo, v upanju, da bom te občutke lahko pogoltnila in prebavila. Ampak s kavo so se vrnili le najini spomini. O mojem teku pa ne duha ne sluha.

Začela sem se spominjati vseh najinih skupnih trenutkov. Vse je naglo odvijalo pred mojimi očmi kot kak nemi film. Kako sva se sredi najbolj vročega poletja spoznala v knjižnici, kako sva šla prvič na koncert z avtobusom, ko me je zjutraj prebudil s petjem, spomnila sem se, kako je oboževal gledanje zvezd in kako ni mogel pojesti sendviča, ne da bi pri tem uporabil vsaj dobro žlico kečapa.

In sedaj mi je bilo žal. Žal za vse najine prepire. Žal mi je bilo, da sem ga nekoč poskušala spremeniti. Res je, da je preveč spal, pil, kadil, brez dvoma pojedel preveč kečapa in se nikoli ni potrudil, da bi bil pretirano uglajenega izgleda ... vendar sem še sedaj ugotovila, da sem ljubila prav to.

Potrta sem odložila skodelico in vstala, da bi šla na stranišče. Naglo sem se obrnila in po pomoti za sabo potegnila prtiček s krožnikom. Krožnik je padel in srce se mi je za trenutek ustavilo. Padel je glasno in se razobil. On se je še v istem trenutku obrnil ter me s sendvičem v roki in z nasmehom na obrazu opazil.

¤ Ana Vida, 3. c

Vir: <https://orig00.deviantart.net/4114/f/2013/179/9/2/92b8e40cb21032e7f407353ecfc632ef-d6b1hn9.jpg>

Profesor se je tako zatopil v pisanje na tablo, da ni opazil dejstev za svojim hrptom. (Loesje)

Bil je ponedeljek, prišli smo v šolo kot vedno. Zazvonil je šolski zvonec in začel se je pouk. Prva ura pouka po urniku je bila slovenščina. Vstopili smo v razred in se začudili, da ni bilo učiteljice.

Po zvočniku smo slišali obvestilo, da je profesorica slovenščine dobila gribo. Po petnajstih minutah pogovarjanja je v učilnico privihral svežé diplomirani profesor slovenščine. Predstavil se je in začel na tablo razlagati novo učno snov. Bil je tako zamoten s pisanjem na tablo, da ni slišal učencev, oni pa so lahko počeli karkoli. Po določenem času so učenci to ugotovili in so se začeli ukvarjati z »ilegalnimi poslik«. Prodajati so začeli travo, kokain, LSD itd. Nakar se je pa pred vrti pojavit podravnatelj in zasačil skupino dijakov, ki so prodajali travo, in jih odpeljal v svojo pisarno. Tam so mu povedali, da jih je profesor ves čas ignoriral. Podravnatelj se je odločil, da bo šel preverit zadevo, in ko je stopil v razred, je še vedno lahko videl profesorja, kako piše na tablo. Poklical ga je po imenu, a se mu ni odzval. Stopil je do njega in izkazalo se je, da gre za hologram. Vsi v razredu so bili prestrašeni, saj smo vedeli, da je bil profesor prisoten, ko se je predstavil. Celo šolo so evakuirali,

saj niso vedeli, če nam preti kakšna nevarnost. Čez nekaj časa se na dvorišču pojavi profesor, češ da so ga omamili. Vsi so bili popolnoma zmedeni, izkazalo se je, da gre za potegavščino. Profesorica slovenščine je dala narediti dva holograma, da bi videla, kaj se dogaja za njenim hrptom. Hologram je postavila pred tablo in sama skrila v zračnik nad učilnico, nato pa se ni mogla kar tako prikazati, saj bi vedeli, da gre za potegavščino. Učenci, ki so se pečali s prepovedanimi substancami, so bili suspendirani za sedem dni. Kriminalne družbe, ki so slišale za dogajanje na šoli, so jim ponudile prevoz in vse potrebno, da bi jim ti dijaki pretihotapili robo na mehiška tla.

Profesorica pa je dobila štirinajstdnevni suspenz in je teh štirinajst dni je porabila za razvijanje naprednejših hologramov, najela je tudi programerja, ki je vdrl v Pentagon in CIO. Moralni nauk zgodbe: nikoli se ne igrajte s prepovedanimi substancami za profesorjevim hrptom.

✉ Luka Podgorelec, 2. b

KEMIJSKI ODDELEK

Svetovno leto periodnega sistema

Leto 2019 so Združeni narodi razglasili za leto periodnega sistema, saj obhajamo 150-letnico njegovega odkritja in 230-letnico Lavoisierjeve razdelitve 33 elementov.

Leta 1896 je ruski kemik Dimitrij Ivanovič Mendelejev (1834-1907) zasnoval periodni sistem elementov, ki je eden od temeljev sodobne kemije. Na začetku ga je imenoval »naravni sistem elementov«, a ga je kasneje – ko je opazil, da se nekatere lastnosti redno (periodično) ponavljajo – preimenoval v »periodnega«. Leta 1871 je popravil prvotno objavljen periodni sistem, vendar je do njegove dokončne uveljavitve prišlo šele z odkritjem manjkajočih elementov. Mendelejev periodni sistem je bil po obлиki nekoliko drugačen od sodobnega periodnega sistema. Kasneje je doživel še nekaj popravkov in dopolnitv.

Periodni sistem elementov je tabelični prikaz znanih kemijskih elementov po atomskem številu in elektronski konfiguraciji, tako da mnoge kemijske lastnosti sledijo pravilnim vzorcem. Vsak element je običajno predstavljen s kemijskim simbolom in svojim atomskim številom. V standardni obliki je sistem predstavljen v obliki mreže elementov, razporejenih v 18 stolpcih in 7 vrsticah, z dvojno vrstico pod njimi.

Skupina: skupine elementov so predstavljene v stolpcih. Elementi v isti skupini imajo enako konfiguracijo elektronov v valenčni lupini, zato so podobno reaktivni, s predvidljivim spremenjanjem lastnosti ob večanju atomskega števila. Po

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
I	II	III	IV	V	VI	VII	He										
H	Li	Be	B	C	N	O	F	Ne									
Na	Mg	Al	Si	P	S	Cl	Ar										
K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	31	32	33	34	35	36
Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe
Cs	Ba	La	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn
Fr	Ra	Ac	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Fl			Lu		
kovine	polkovine	nekovine															
58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71				
Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu				
90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103				
Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr				

Vir: <http://eucbeniki.sio.si/kemija8/933/index.html>

dogovoru označujemo skupine s številkami od 1 (alkalijske kovine skrajno levo) do 18 (žlahtni plini skrajno desno).

Perioda: periode predstavljajo vrstice periodnega sistema. Elementi po periodah kažejo trende v atomskem polmeru, ionizacijski energiji, elektronski afiniteti in elektronegativnosti, vendar so ti trendi šibkejši in manj pravilni kot po skupinah.

✉ Klara Smej, 1. c

Letos mineva 150 let od nastanka periodnega sistema kemijskih elementov. Periodni sistem je imel velik vpliv na razvoj večine naravoslovnih ved. Periodni sistem trenutno združuje 118 elementov, zadnji širje elementi z vrstnimi števili 113, 115, 117 in 118 pa so bili dodani konec novembra 2016. Poleg ključnega pomena za kemike pri načrtovanju vseh vrst novih spojin in materialov, od baterij in katalizatorjev do zdravil, polimerov, itd., je imel pomemben vpliv tudi na razvoj fizike, pa tudi medicine, geologije itn. Po vsem svetu se bodo v letošnjem letu odvijali številni dogodki, ki bodo obeležili obletnico nastanka periodnega sistema elementov. Prvi dogodek se je odvил že v začetku januarja v Indiji, uradni začetek mednarodnega leta periodnega sistema pa je bil 29. januarja v Parizu. Tudi v Sloveniji bomo obeležili 150-obletnico, in sicer na Kemijskem inštitutu v sodelovanju z drugimi fakultetami.

✉ Katja Vuk, 1. c

Nega mozoljaste najstniške kože

Uporabljajte nežno čistilo. Redno čiščenje kože ne pomeni le odstranjevanja umazanije, temveč predvsem maščobe, odmrlih kožnih celic in tudi bakterij s kože. Umivajte si jo dvakrat dnevno z nežnim čistilom. Kar je še zelo pomembno, uporabite papirnato brisačo za enkratno uporabo, saj se v bombažnih brisačah še bolj razmnožujejo bakterije, ki pa za vašo kožo v tem obdobju niso zaželene.

Ne uporabljajte trdih mil, ker izsušijo kožo in lahko zamašijo pore. Dobro je uporabljati tudi »piling«, ki nežno lušči površino kože. Uporabljajte kremo, ki ustreza vaši koži in ni potrebno, da za kvalitetno kremo sežete globoko v žep. »Čista koža, naše zadovoljstvo.«

Vir: <https://www.behealthy.si/mozolji/>

Dvakrat tedensko zamenjajte tudi prevleke vzglavnikov. Obraza se dotikajte čim manj, prav tako pa se ne dotikajte čela ali popravljaljite las na predelu čela po nepotrebnem. Ko sedite pred računalnikom si ne podpirajte brade, saj so roke tiste, ki nikoli niso čiste in so vedno polne bakterij in umazanije, ki nam povzročijo mozolje.

**»Čista koža,
naše zadovoljstvo.«** - Niko Hozjan

Prav zaradi tega pa si ne stiskajte mozoljev!
Toda če to počnete, se nikar ne čudite, če se vam pojavijo brazgotine. Če pa nosite očala, okvirje razkužite vsak dan. V kolikor želite za kožo res poskrbeti, pa lahko obiščete tudi kozmetičarko, ki vam bo pomagala z nasveti. Verjamem, da ji boste hvaležni.

£ Niko Hozjan, 1. c

**Namesto mučnega hujšanja,
zdrav življenjski slog**

Ko slišimo besedo dieta, vsi najprej pomislimo na neprestano odrekanje in manj hrane. Toda bi ob besedi dieta morali pomisliti na zdrav način življenja, ki pomaga priti do željene teže. Pri dieti izgubljamo tudi mišično maso, kar pa ni dobro.

Zdrav življenjski slog pomeni predvsem zdravo prehranjevanje in gibanje, da pridobivamo ali ohranjamo mišično maso. Zdrav življenjski slog priomore tudi k boljšemu počutju, ohranjanju zdravja, zdravega telesa ... Torej pomeni zdrava prehrana zdravje, dieta pa ne.

Dieto poznamo že iz dobe Hipokrata. Prve diete so bile aktualne predvsem zaradi znanih ljudi, ki so jih uporabljali. Že leta 1820 so reklamirali dieto s

kisom in vodo. Okrog leta 1925 so poznali tudi t. i. cigaretno dieto, po kateri naj bi namesto sladice skadili cigaretto. V zadnjih 50-letih pa smo se srečevali z nam že znanimi dietami, kot so dieta s sokovi, dieta z zeljno juho, dieta s postenjem, dieta krvnih skupin ...

Ugotovili so, da ljudje danes pojedo več kot kdaj koli prej v zgodovini in da ima prekomerno telesno težo več kot milijarda ljudi na svetu. V ZDA je takih kar 64 % prebivalcev, zelo hitro pa ji dohaja tudi Evropa. Tako je debelost postala bolezen sodobnega sveta.

A debelost lahko uravnavamo z zdravim načinom življenja. Zdrava prehrana je tista, ki pri človeku krepi dobro počutje, preprečuje bolezni, daje več energije, ne pa dieta. Če dodamo še gibanje ter šport, smo na »zdravi poti«. Začnemo lahko kar s tem, da vstanemo in se odpravimo na sprehod ter odrečemo nekaj koščkom čokolade. Naj te vedno spreminja geslo: Zdrav duh, v zdravem telesu.

£ Klara Smej, 1. c

**Najstniški možgani niso nezreli,
so le zdravo drugačni**

Mladostništvo, ki traja približno od 12. do 24. leta, je zapleteno, a vseeno čudovito obdobje. Narava v tem času poskrbi, da se možgani otroka preoblikujejo tako, da je pripravljen na odhod iz domačega gnezda in na ustvarjalno spremenjanje sveta. Najstniki potrebujejo vznemirjenje in novosti. Premorejo velik čustven naboj, zelo pomembni so jim tudi odnosi med vrstniki. Pri tem lahko najstnika razumemo in mu pomagamo ali pa ga z vsemi sredstvi zatiramo, kot to počnejo v mnogih družinah in mnogih šolah po vsem svetu. Družabno življenje jim poskušajo čim bolj omejiti, čustva ignorirajo kot moteča, prav tako željo po aktivnem raziskovanju sveta in po novem.

Ključna vloga dopamina

Burne spremembe delovanja njihovih možganov so povsem naravne in zdrave za prihodnost posameznika in skupnosti. Dobro je, če te lastnosti ohranimo čim dlje v odraslo dobo.

Adolescenza je ključ, s katerim narava mladostnikom omogoči, da odidejo od doma. Ključna snov, ki povzroča viharje v možganih adolescentov, je dopamin, snov ki »skrbi« za ugodje. To je dobro in slabo. Dobro je zato, ker jih pripravijo, da so odprtji za spremembe in na strastno odkrivanje življenja, slabo zato, ker jih

želja po dopaminskem zadovoljstvu sili v tvegano vedenje in v odvisnosti, ki temeljijo na potrebi po visoki ravni dopamina.

Velikokrat je slišati, da se mladostniki ne zavedajo nevarnosti. Raziskave kažejo drugače: večina mladostnikov zna zelo dobro oceniti nevarnost, vendar tvegajo zavestno. V to jih sili naravna želja po ugodju. Odrasli so pri tem, ko poskušajo mladostnike od nezdravih navad odvrniti z ustrahovanjem, povsem neučinkoviti.

Spremembe v razvoju možganov povzročijo tudi to, da se mladostnik začne v večji meri vključevati v vrstniško skupnost, da v njem nastajajo močnejša čustva. Dobro je, da oblikujejo odnose, vendar se na podlagi tega, zaradi različnih razlogov, začnejo oddaljevati od staršev. Življenje, nabit s čustvi, je lahko polno energije in vitalnosti, lahko pa čustva povzročajo impulzivnost ali ekstremno odzivnost, ki vodi v duševno zmedo namesto v duševno srečo.

Mladostnikom se začnejo aktivirati »čustveni« spodnji možgani. »Dvigne jim pokrov« tudi tedaj, ko za to ni pravega zunanjega vzroka. Ko so mladostnikom pokazali fotografijo obraza z nevtralnim izrazom, so ga, v veliki večji meri kot odrasli, prepoznali kot sovražnega. Dobro je, če to razumemo.

Kaj pomaga?

Velja, da se morajo naučiti zaznati silovita čustva in se nato z njimi spoprijeti: nanje se osredotočimo, jih opazujemo in pojmenujemo. Vzeti si moramo čas za spanje, šport, zbranost, za počitek, igro, povezovanje z drugimi in predvsem čas zase.

✉ Alisa Flerin, 1. c

Dermatološko priporočeni nasveti za nego kože z aknami

Vsi imamo edinstvene tipe kože. Da najdemo pravi način za zdravljenje aken na naši koži, lahko zahteva več obiskov pri dermatologu. Pred vami so najboljši nasveti vrhunskih dermatologov o najboljših načinih, kako lahko vaša koža izgleda in se počuti najbolje.

1. Dnevno si umijte obraz

Prvo in najpomembnejše pravilo je: ne pozabite umivati obraza. Čiščenje vaše kože dvakrat na dan je najboljši način, da preprečite nastanke aken. V primerih, ko ste preveč utrujeni ali leni, da bi si umili

obraz, imejte v predalu vaše nočne omarice obrazne robčke. Na ta način si lahko kar v postelji očistite kožo.

2. Uporabite pravo čistilo

Da bo čistilo čim bolj učinkovito, moramo biti pazljivi na njene sestavine. Če je vaša koža mastna, izberite izdelke s salicilno kislino, benzoil peroksidom ali glikolno kislino. Če pa je vaša koža občutljiva, uporabljajte čistila z mlečno kislino ali vlažilnimi sestavinami, ki ne izsušijo kože.

3. Ne pretiravajte s piling

Dnevno čiščenje obraza z zrnatimi čistilnimi sredstvi in piling lahko povzroči več škode kot koristi. Ko se opravi prepogosto, lahko povzroči rdečico, vnetje in draženje. »Piling lahko z odstranitvijo zdravih kožnih celic odpre in ustvari odprto rano in poveča tveganje za nastanek brazgotine,« pravi dr. Jessica Weiser. »Piling je treba opraviti previdno in največ 2-3-krat na teden.«

4. Redno menjavajte brisačo za obraz

Uporaba umazanih brisač lahko povzroči nastanek in tudi vnos novih bakterij v vašo kožo, kar lahko privede do več mozoljev. Na srečo to ne pomeni, da morate vsakič, ko si umijete obraz, uporabiti novo brisačo, meni dermatologinja dr. Melissa Kanchanapoomi Levin. Dokler resnično spirate vsa svoja ličila, lahko menjavate brisače na tedenski osnovi.

5. Uporabite zaščito pred soncem, ki ne zamaši por

Medtem ko je zaščitni pred soncem obvezna, lahko nekatera sredstva za zaščito sprožijo izbruhe. Po mnenju Karen Hammerman, dr. med morate poiskati kreme brez olja in nekomedogene formule, ki ne bodo zamašile por.

7. Preskoči ličila na treningu

Preden se odpravite na tekalno stezo, si vzemite dodatnih pet minut, da popolnoma očistite obraz in odstranite ličila, da zmanjšate tveganje za nastanek aken. »Znoj se sprošča skozi vidne pore na koži,« pravi dermatologinja dr. Janelle Vega. »Kadar ličila pokrivajo te pore, ta pregrada ne dopušča, da bi znoj prišel na površino kože, kar lahko vodi do zamašenih por. Ujeti uničeni delci in bakterije so popolno gojišče za akne.«

8. Pranje obraza po treningu

»Po potenuj uporabite čistilo za kožo, ki pomaga ohranjati pore čiste in odstraniti odvečno olje,«

pravi dr. Zein Obagi iz ZO Skin Health. Če imate akne na telesu, je ključnega pomena tudi tuširanje v najkrajšem možnem času po treningu. »Celotna ideja je, da se bakterije, ki živijo na koži, lahko ujamejo v lasne mešičke in povzročijo vnetje,« pravi dr. Elizabeth Hale. »Več kot delate v vročini, bolj verjetno je to.« Dr. Levin se strinja, da je tuširanje takoj po vadbi vaša najboljša obramba pred aknami na telesu.

9. Pijte veliko vode

To, da spitje osmem kozarcev vode na dan, ne bo čudežno očistilo vaše kože, toda dr. Levin meni, da »pitna voda izboljšuje vaše splošno zdravje«.

10. Menjavajte blazine

Na neoprani blazini se nahaja veliko bakterij, ki vodijo do mozoljev. Menjavajte blazino enkrat ali dvakrat na teden, da preprečite nastanek bakterij, predlaga dr. Papantoniou. Če se vam zdi to preveč, si blazino vsaj enkrat na teden operite.

11. Redno čistine zaslon telefona

Pomislite, kolikokrat na dan se dotaknete telefona – ta stvar postane precej umazana. Če želite imeti čisti zaslon, ga vsak dan očistite z alkoholno krpico. Kadar je mogoče, dr. Papantoniou priporoča uporabo zvočnikov ali slušalk, da se vaš telefon ne naslanja tako pogosto na obraz.

12. Poskusite se ne dotikati obraza

Vaše roke niso vedno čiste, umazanija pod nohti in nepravilno stiskanje aken lahko povzroči širjenje aken ali nadaljnje okužbe, pravi dr. Hammerman. Poleg tega lahko nepravilno stiskanje privede do brazgotin, ki ostanejo veliko dlje kot mozolji.

13. Ne draži svoje kože z zobno pasto ali čistilnim alkoholom

Seveda smo vsi slišali, da zobna pasta ali čistilni alkohol pomagata izsušiti mozolje, vendar pa številni 'naredi sam' načini niso rešitve za zdravljenje aken. Dejstvo je, da uporaba zobne paste ali čistilnega alkohola prej povzroči draženje in suhost kot pa zdravljenje dejanskega mozolja. Za naravno zdravljenje je priporočeno, da nekajkrat na dan z bombažno blazinico nanesemo olje čajevca.

✉ Anja Zadravec, 1. c

Strije

Strije so pogosta kožna sprememba, s katerimi se srečuje veliko žensk in tudi moških pri različni starosti. Ne povzročajo zdravstvenih težav, vendar so lahko estetsko zelo moteče. Vzroki za nastanek so: nosečnost, puberteta (hitra rast), hitro povečanje telesne mase ter različni zdravstveni vzroki (Marfanov in Cushungov sindrom). Ni jih mogoče v celoti odstraniti, vendar se jih da s sodobnimi estetskimi posegi lepo popraviti. Na lažji način pa jih lahko omilimo sami, in sicer tako, da si pomagamo s preprostimi domačimi pripravki. Limono in naravno olje (olivno, mandljovo) zmasiramo v kožo. Limona ima naravno sadno kislino, ki pomaga odpravljati odmrle celice na koži, vitamin pa spodbuja celjenje kože. Olje bo nahranilo kožo, masaža pa bo pospešila cirkulacijo in pospešila celjenje. Pomembno je tudi, da ohranimo zdravo težo, se izogibamo diet s t. i. »jojo« efektom, poskrbimo za uravnoteženo prehrano, bogato z vitaminimi in minerali (vitamin A in C, cink) in popijemo 6 do 8 kozarcev vode vsak dan.

✉ Klara Bojneč, 1. c

Celulit

Celulit je želatinasta snov, sestavljena iz maščobe, vode in odpadnih snovi. Nahaja se tik pod kožo in se tudi brez posebnih zunanjih vplivov s časom zgosti, kar povzroča vidne učinke na koži. S celulitom se v lažji ali bolj izraziti oblici spopada kar 80 odstotkov žensk, ne glede na njihovo starost in siceršnjo postavo oziroma telesno težo. Dejavniki za njegov nastanek so kompleksni in najpogosteje med seboj močno prepleteni.

Tako celulit povezujemo z:

- ✗ dednostjo,
- ✗ hormonskim neravnovesjem,
- ✗ prehrano,
- ✗ telesno aktivnostjo,
- ✗ pa tudi s stresom.

Celulit je še posebej pogost pojav na ženski koži, ki se navzven izraža in tudi največkrat prepozna kot pomarančna koža. Ta oznaka se nanaša na njegovo vizualno dojemanje oziroma na vidno spremenjeno površino kože na področjih, kjer se pojavlja; to so največkrat stegna, boki, zadnjica in nadlakti.

Kako preprečiti razvoj celulita?

Celulita ni mogoče odpraviti, lahko pa preprečimo njegov razvoj. Celulit nastopa v več stopnjah. Nanj je mogoče učinkovito vplivati predvsem v začetni fazi, kjer govorimo o na zunaj še neopaznih fizioloških značilnostih podkožja (pomarančen videz opazimo le, če kožo stisnemo med prsti), ter še na naslednji stopnji, ko sta že delno motena limfni in krvni pretok podkožja. Na tej točki prihaja do zastajanja tekočin in kopicanja odpadnih snovi v podkožju, kar se že kaže tudi navzven. Kasneje postaja celulit vse bolj problematičen. Ne povečuje se zgolj njegova vidnost, temveč se čedalje bolj nepopravljivo preoblikuje tudi struktura kože in podkožja.

£ Tia Mate, 1. c

Alergije

Alergija je pretiran odziv imunskega sistema na snovi, ki navadno niso škodljive in drugim ljudem ne povzročajo težav.

Razlikujejo se po obsegu in resnosti; čeprav večina ni nevarnih, so nekatere lahko tudi smrtno nevarne.

Simptomi in znaki:

- ✗ kihanje,
- ✗ izcedek iz nosu,
- ✗ srbečica,
- ✗ močno solzenje,
- ✗ bolečine v trebuhu ...

Alergije ločimo glede na vrsto snovi, ki alergijo povzroči, in glede na prizadeti del telesa:

- ✗ kožna alergija,
- ✗ alergija na dihalih,
- ✗ alergija na določeno vrsto hrane,
- ✗ alergija na nekatere zdravila,
- ✗ alergija na pike žuželk.

Najpogostejše so alergije na:

- ✗ cvetni prah,
- ✗ nekatere zdravila,
- ✗ nekatere živila,
- ✗ sestavinam tkanin,
- ✗ dlake domačih živali.

Alergen je snov, ki vstopi v telo, aktivira imunski sistem in povzroči nastajanje specifičnih protiteles. Alergen je lahko naravnega izvora ali pa je sintetizirana kemična spojina. Ob stiku z njimi se sluznica v ustih, nosu in očeh razdraži, boli nas glava, imamo drisko, v najhujšem primeru lahko pride do krčev v sapnicah in nepravilnega delovanja krvnega obtoka.

Danes ima že skoraj vsak peti človek težave, povezane z alergijo. Po napovedih strokovnjakov naj bi bila do leta 2020 alergična polovica Zemljanov. Vzroki so predvsem vse večje onesnaževanje našega planeta in ogrevanje.

Domači recepti, ki blažijo alergije:

- ✗ pijmo čaj preslice, rmania in ognjiča,
- ✗ polagajmo obkladke iz kamiličnega, lipovega ali šipkovega čaja z dvema kapljicama soka sveže limone,
- ✗ namažimo se z gelom aloje, če ga imamo, ali s sokom iz lista sveže aloje.

£ Maja Pahor, 1. c

Vir: <https://www.bodieko.si/alergije-zgodovina>

Zakaj je lak za nohte nevaren?

Znano je, da nohti ob pogostem lakiraju porumenijo. Najbolj nevarne sestavine laka so formaldehid, toluen in ftalat. Nekateri strokovnjaki menijo, da lahko lak za nohte povzroča raka na maternici in modih. Izpostavljanje škodljivi kemikaliji povzroča slabost in bruhanje, glavobol in vrtoglavico, pri večji občutljivosti organizma pa še odpoved ledvic in poškodbo jeter. Pri laku za nohte in odstranjevalcu je seveda najnevarnejše zaužitje, ki lahko povzroči tudi smrt. Lak, ki ima izločene nevarne snovi je označen z oznakami 5-free oz. 3-free in je zdravju prijazen.

£ Katja Vuk, 1. c

RAUCHEN GEFÄHRDET DIE GESUNDHEIT

"Rauchen gefährdet die Gesundheit" steht auf jeder Zigarettenpackung, aber wer nimmt das schon ernst? Kaum jemand ist darüber informiert, welchegifte im Tabakrauch enthalten sind und in welchen Mengen. Hier sind in vielen Tabellen die Giftstoffe aufgelistet, ihre Konzentration im Tabakrauch wird angegeben und mit zulässigen Grenzwerten aus der Industrie (MAK) verglichen. Tabakrauch ist weit gefährlicher als Schadstoffe in der Luft!

Daneben steht das Nikotin - gesundheitlich gesehen in geringen Dosen relativ harmlos, aber mit einem nicht zu unterschätzenden Suchtpotential. Eine Fernsehsendung beschäftigte sich mit dem Nikotin als Droge und berichtet über Tierversuche mit Nikotin, über die Verarbeitung von Tabak mit dem Zumischen von diversen Chemikalien, über die unrealistischen Angaben über Nikotin- und Teergehalt auf den Zigarettenpackungen und über eine Verbandsklage gegen Tabakfirmen wegen Herstellung süchtigmachender Drogen in den USA.

Wozu das Rauchen führt, ist klar: Krankheiten und Todesfälle durch Rauchen stehen weit an der Spitze vor anderen Ursachen. (Übrigens hat sich herausgestellt, daß die Einnahme sogenannter Raucher-Vitamine nutzlos ist.) Dies führt natürlich auch zu finanziellen Folgen. Die Kosten kann man in soziale und volkswirtschaftliche Kosten unterteilen:

Die sozialen Kosten sind laut einer Schweizer Studie etwa ausgeglichen: Während die Krankenversicherer durch Raucher stärker belastet werden, kommt es bei den Renten-versicherern zu deutlichen Einsparungen.

Dagegen sieht es bei den Kosten für die Volkswirtschaft ganz anders aus, wo selbst der Staat trotz Einnahmen aus der Tabaksteuer unter dem Strich einen Verlust macht.

Aber es geht ja nicht nur um die Raucher selbst, sondern auch um den Schaden, den sie bei anderen anrichten können. Hierzu zählt vor allem das Ungeborene im Bauch einer schwangeren Raucherin, das

sich ja gegen das unfreiwillige Passivrauchen überhaupt nicht wehren kann. Hier gibt es Informationen über die Risiken, die durch Rauchen in der Schwangerschaft entstehen: Krankheiten, körperliche Defekte und Todesfälle bei Kindern vor und auch nach der Geburt.

Auch über die Gesundheitsgefährdung durch Passivrauchen wird viel gestritten. Doch gibt es ausführliche Untersuchungen, aus denen hervorgeht, daß es jedes Jahr etwa 400 Lungenkrebstote durch Passivrauchen in Deutschland gibt. Aber auch die Zahl der verursachten oder begünstigten Krankheiten durch Passivrauchen ist erschreckend.

Solche Tatsachen sind der Tabakindustrie natürlich ein Dorn im Auge. So gibt es immer wieder Vertuschungsversuche und Einflußnahmen bei allen möglichen Gelegenheiten.

Bei den meisten Rauchern kommt glücklicherweise dann irgendwann die Frage: "Wie komme ich von der Kippe wieder los?" Da gibt es mehrere Entwöhnungsmethoden verschiedenster Art. Hier gibt es einige Informationen und persönliche Erfahrungsberichte von Ex-Rauchern aus dem Internet. Abschließend erfährt man, wie sich der Körper ab den ersten 20 Minuten nach der letzten Zigarette wieder erholt.

Übrigens: Nichtraucher bringen auch bessere Leistungen als Raucher!

✉ Luka Car, 4. c

✉ Samantha Zadravec, 2. e

ROBOTIKA

Robotika je del naše prihodnosti. Z njo se srečamo skoraj povsod. V okviru krožka robotike sva se dijakinja gimnazije in dijak programa strojni tehnik udeležila priprav in regijskega tekmovanja iz robotike.

Ko zaslišimo besedo "robotika", mogoče vsi pomislimo izključno na robote, ki sami delujejo brez kakršne pomoči. Vendar je v ozadju veliko več. Strokovnjaki za razvijanje robotov potrebujejo mnogo časa. Mi smo sicer kar nekaj našega časa posvetili robotu, toda verjetno manj kot strokovnjaki. Pomemben pa je proces, v katerem nastane robot. Kajti za izdelkom stoji ekipa, ki se vsem svojim znanjem posveti robotu. Del tega je sama sestava robota, del pa tudi programiranje.

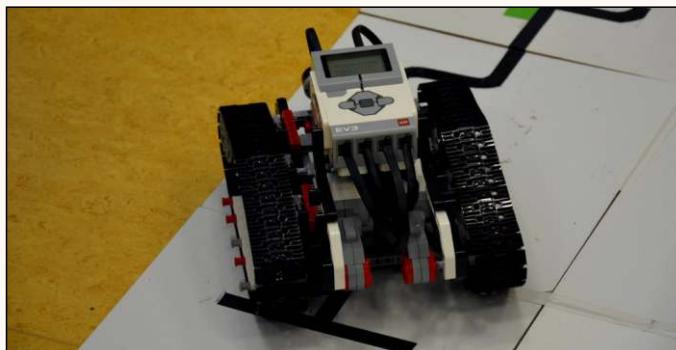
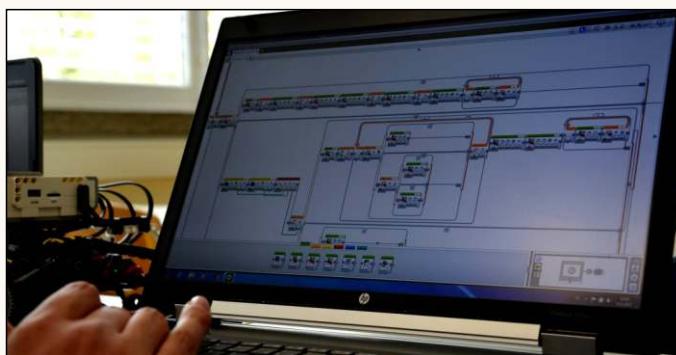
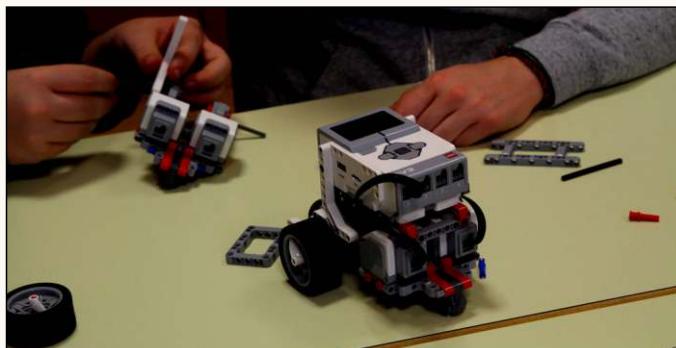
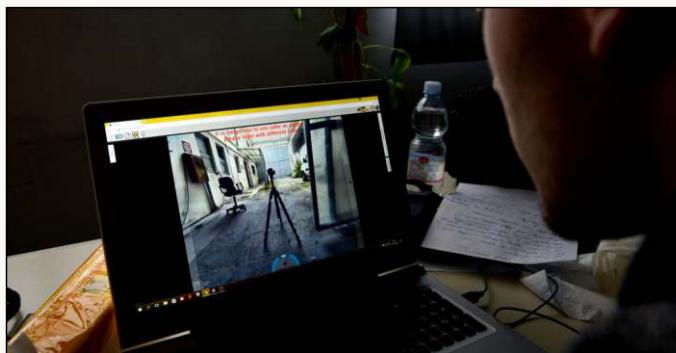
Kot dijakinja gimnazije se prej nisem srečevala s samo robotiko. Med projektnim tednom, na delavnici robotike, pa sem se res navdušila za to, in se vpisala na krožek robotike. Nisem niti pomislila, kako mi bo spremenilo vsa zanimanja, kje šele prihodnost. Zame je robotika postala pomemben del vsakdanjika, vse moje misli so bile skoncentrirane na to. Sem res srečna, da se lahko udeležujem priprav, ki po navadi potekajo zelo sproščeno in zabavno.

Kot dijak programa strojni tehnik sem del ekipa že več let, vendar se še vedno rad udeležujem krožka in tekmovanj. Pridobil sem veliko novih znanj, za katera upam in vem, da mi bodo pripomogla v nadaljnjem življenju.

Izkušnje s tega področja nas delajo še boljše, kot smo. Čeprav se med trenutnim šolanjem (razen krožka seveda) direktno ne srečujemo s takimi oblikami programiranja in robotike, bomo pa na drugih področjih z lahkoto uporabili vse naše izkušnje, predosem potprežljivost do drugih, skupinsko delo in logično razmišljanje. Razen tega pa je pomemben tudi mentor, ki nas ob vsem tem vzpodbuja, nam pomaga, vztraja in ne dovoli, da bi odnehali.

£ Gloria Gjuran, 3.a

£ Peter Škrilec, 3.d

ÉSZAKI UTAZÁS AZ ERASMUS+ PROGRAMMAL

2019 tavaszán 3 diáktársammal és két kísérőtanárral Lengyelországba utaztunk, abból a célból, hogy részt vegyük az Erasmus+ című programban. Korán rájööttünk, hogy ez a program tökéletes az angoltudásunk, a csoportban való közreműködésünk és alkalmazkodásunk fejlesztésére.

2018 őszén halottunk először az Erasmus+ programról, amitől az elején nagyon tartottunk. Hosszadalmas fontolatot kellett írnunk arról, miért mi lennének a legmegfelelőbbek erre a programra. Bizonyos idő után választ is kaptunk, ami szerint elfogadtak minket. Ezután küldünk egy angol levelet a fogadócsaládnak és kíváncsian vártuk a válaszukat. Az utazás előtt nemsokkal megkapuk a válaszaikat, aminek nagyon örültünk.

És eljött az utazás napja. Többségünk kétségeesen szállt fel a repülőre Budapesten, majd Varsóban is. Végül este megérkeztünk Gdańskba, ahol végre találkozhattunk fogadócsaládjainkkal. Ezután elmentünk Kartuzyba, a városba, ahol a program folyt, majd az otthonaikba. Egyesek a városban laktak, de voltak, akik falun. Ami nagyon meglepett bennünket, az az volt, hogy az ott élők azt mondták, hogy ez egy igen kicsi város, de számunkra óriási volt.

Másnap megismerkedtünk a többiekkel, csoportjátékokkal, beszédfejlesztéssel foglalkoztunk. Majd kincskeresőztünk és így megismertük a várost. Kedden a Szymbarki Regionális Oktatási és Promóciós központba

látogattunk el, ahol megtekinthettük a világ leghosszabb, egy farónkból készült deszkáját, majd pedig kenyeret süöttünk. Kedden szintén foglalkozásokon vettünk részt. Az elsőn egy amerikai házaspár tartott bemutatót a szociális bekapcsolódásról. A másik foglalkozáson helyi népi mintákat festettünk pólóra, táskára hogy legyen egy saját kézzel készült emlékünk Kartuzyról. Csütörtökön elutaztunk Gdańskba ahol meglátogattuk a Szolidaritás Európai Központját, majd egy rövid városnézés után szabadidőt kaptunk.

Pénteken, a hazaindulás előtt, még volt néhány foglalkozás, amin még részt vettünk. Majd a vasútállomáson a barátainktól szívélyes búcsút vettünk. És elindultunk haza, a hazaút szintén zökkenőmentesen telt.

Szerintem mindannyian úgy vagyunk ezzel, hogy ha nem vettünk volna részt a programban, igazán megbántuk volna. Mivel nem csak a nyelvtanulás, de már a barátok miatt is megérte. Véleményem szerint az angoltudásunk és maga a tudásunk is javult, bővült. És örülünk, hogy megismerhettünk egy, számunkra teljesen új országot. Ezt a programot csak ajánlani tudom, hiszen nagyon remek, akinek van rá lehetősége, az habozás nélkül jelentkezzen.

£ Barbara Tivadar, 1. a

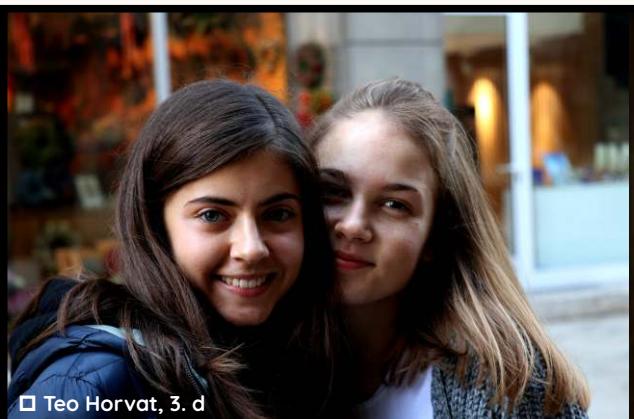

FOTO KOTIČEK

► Fotografski natečaj Obrazi in emocije, ki ga je razpisala ZOTKS

□ Zala Kostric, 3. a

□ Teo Horvat, 3. d

NEPRIČAKOVANO SEM POSTALA CHAGALLOVA SЛИKA

Naš razred si je šel ogledat Chagallovo razstavo v lendavskem gradu. Ogledali smo si vse njegove slike. Bile so malce čudaške. Na vsaki so bili vsaj ena žival, luna ali sonce.

Pri eni sem se ustavila zaradi nekega posebnega občutka, bila je res nenavadna. Strmela sem vanjo in na glas izgovorila: »Upam, da bo tudi kakšna moja slika kdaj razstavljena.«

Naenkrat sem postala Chagallov slika. Nisem se mogla premakniti, niti govoriti. Prestrašeno sem visela v bližini vhoda, čakala sem, da me bo kdo začel iskati, a me ni nihče. Moji sošolci so brez mene odšli domov.

Naslednji dan me nihče ni iskal, niti starši, niti moji prijatelji. Imela sem občutek, da sem s tem, da sem postala slika, izginila iz spomina ljudi. Nekako sem sprejela svojo usodo in še naprej visela.

Nikoli si ne bi mislila, da toliko ljudi hodi na razstave. Vsak dan so nas obiskali ljubitelji likovne umetnosti, včasih jih je prišlo kar po sto, drugič pa majhne skupine. Najprej so kupili vstopnico, potem pa so si ogledali razstavo in odšli.

Neka gospa je prišla vsako jutro, se usedla za svojo mizo, spila kavo in pričakovala ljudi. Zdela se mi je zelo prijazna, saj se je vedno smejava.

Po enem mesecu sem začela razmišljati o tem, da me obiskovalci redko kdaj pogledajo. Vse slike so bile bolj zanimive od mene. Razmišljala sem tudi o tem, kako sem sploh postala iz človeka slika. TAKRAT sem se spomnila na poved, ki sem jo izgovorila pred to sliko. Ampak se želja ni pravilno uresničila, saj sem si že lela, da bi bila razstavljena moja slika, ne jaz.

Po daljšem razmišljanju sem ugotovila, da so lahko razstavljene samo tiste slike, ki imajo neko zgodovino. V trenutku spoznanja sem postala znova človek, in nadaljevala s svojim življenjem z dnem, ko sem se spremenila v sliko. In vse je bilo kot prej, le jaz sem vedela, kaj se je zgodilo.

✉ Barbara Tivadar, 1. a

□ Slike, ustvarjene v duhu umetnika - 4. b, 4. c in 4. d

□ Slike, ustvarjene v duhu umetnika - 4. b, 4. c in 4. d

□ Slike, ustvarjene v duhu umetnika - 4. b, 4. c in 4. d

□ Slike, ustvarjene v duhu umetnika - 4. b, 4. c in 4. d

SIROTA RONALD

Deček Ronald je bil 7 let star otrok. Bil je sirota, saj so mu starši umrli med vojno, ki se je odvijala v Iraku. Edini v njihovi soseski je ostal živ, saj sta ga starša skupaj s psom skrila v hišni bunker. Pes ni imel imena, saj so ga našli potepuškega in mu niso hoteli dati imena. Ronald ne more razumeti, kako so lahko njegovi starši mrtvi in kaj bo sedaj sam.

Tisti sodni dan je bil za celo njihovo sošesko grozen. Ljudje so poznali le še strah in so bili brez upanja, da bodo preživelii. Ronaldova starša sta hotela le, da bi s sinom odšla nekam, kjer ni vojne. Vendar iz njihove države Irak ni mogel nihče. Če je kdo vsaj poskušal oditi, je bil tako ali tako ustreljen ali pa je bila nanj vržena bomba. Starši so svojim otrokom hoteli le najboljše in so jim žeeli omogočiti življenje brez vojne. Ko je bila ura sedem, so vsi vaščani majhne vasice slutili, kaj jih čaka. Oče in mati sta Ronaldu povedala, kam naj se skrije. To je bila odprtina v dnevni sobi pod mizo. Čez to odprtino je bila položena preprogna. V skrivenem prostoru je imel hrano in vodo, čeprav sta bila starša že ves čas lačna in žejna. Ronald se je moral skriti tja za vsaj tri dni, saj so vojni nasprotniki pobijali le starše, otroke pa so vzgajali v teriste. Prišla je ura, ko je slišal dva strela v hiši, vedel je, kaj se je zgodilo. Od strahu ni niti pisnil in se je pokril s črno odejo. Niso ga našli. Čez štiri dni je prišel iz skrivališča in videl svoja starša mrtva v luži krvi. Videl je psa, ki se je skril v omaro in je iz nje kukal.

Zdaj, ko so vse v vasi pobili, otroke pa odpeljali, se ni tako bal sam hoditi okoli. Hodil je od hiše do hiše, ki niso bile zrušene, ter iskal hrano. Ko je prišel v majhno barako, ga je ustrašil pes, ki se je skril pod posteljo. Tudi njega je vzel s seboj in tako so vsi trije hodili po vasici in do sosednjih vasi ter skušali nekako preživeti ter upali na konec vojne. Še isti dan so se izgubili in Ronald ni več poznal poti do doma. Še sreča, da je s seboj vzel nahrbtnik, v katerega je stlačil vso hrano in pijačo, ki jo je našel. Ta dva psička je tako vzljubil, da sam raje ni jedel in pil, kot pa da bi mu poginila. Bil je ves shiran. Ko jim je zmanjkalo vode, je pil iz reke, ki pa ni bila čista. Nekako jim je uspelo priti iz njihove države in prišli so do nekega mesteca, ki ga nisi našel niti na zemljevidu. Prišli so do prve kolibe, da bi preverili, če kdo tam stanuje. Tam je živel star mož. Nekoč mu je umrla žena, noseča. Misel na otroka mu ni šla iz glave in vedno si ga je žezel. Starec je Ronaldu odprl vrata in ga spustil v hišo z psoma. V fantku je spoznal nekaj dobrega in ga je vzel za svojega.

Ronald si je vedno žezel mirno in lepo življenje s staršema, vendar mu to ni bilo dano. Bil je star samo sedem let in se je moral znajti. Raje je sam stradal, kakor njegova starša, kot pa da bi ostal brez svojih psov. Starec pa je s fantom lepo ravnal, saj je ubogega Ronalda, ki je bil sirota, vzel k sebi in ga vzljubil kot svojega. Mislim, da še obstajajo ljudje, ki so pripravljeni pomagati, se žrtvovati in delati dobro.

£ Ana Recek, 2. b

ČLOVEKOVA OKRUTNA DEJANJA

Slika, ki me je navdihnila za to razmišjanje, je slika, na kateri je nosorog, katerega rog je prevezan z rdečim trakom, in sklepam, da živi v nekem rezervatu.

V današnjem času lahko trdimo, da je človek dosegel ogromno, kar se tiče tehnologije in medicine. A moramo se pa zavedati, da je s svojim početjem prizadel tudi svoje okolje. Poleg globalnega segrevanja, ki je dandanes eden izmed največjih svetovnih problemov, je visoko na tej lestvici tudi črni trg, kjer ljudje veliko zaslužijo s prodajo nezakonitih početji, med njimi tudi trgovanje z živalskimi deli telesa. Ta slika mi je dala misli. Živali dandanes povsod po svetu večinoma služijo za vzrejo in odstrel. Po svetu so najboljši primeri velike kmetije, kjer vzrejajo na stotine krav, ki še nikoli v življenju niso videle travnate pokrajine. Piščance pa kar na hitro napolnijo z antibiotiki. Na svetu pa je mnogo večji problem to, da človek ne gleda na to, ali se živali namnožijo do števila, ki ne ogroža izumrtja vrste. Zaradi tega se je zgodilo, da so danes nekatere vrste ogrožene ali pa so popolnoma izumrle. Večino takih živali je mogoče najti še le v nekaterih redkih živalskih vrtovih po svetu ali pa v rezervatih. Ampak še tam jih je le za vzorec. Najbolj ogrožene živali so večinoma zaščitene, a kaj ko tudi to ne odvrne pohlepnežev od njihovega vira zasluzka. Med najbolj dragocene stvari sodijo predvsem razna živalska krvna, usnja, slonovina ... Res me žalosti, ko vidim, kako dandanes človek skrbi le še samo za to, da bi čim

bolje zadovoljil svoje potrebe in na to, da si nekoč lahko videl, kako so živali nekoč svobodno tekale v tropih, plavale v skupinah, letele v jatah, zdaj pa tega sploh ni mogoče nikjer zaslediti. Mogoče pa lahko vidimo po televiziji v kakšnem filmu ali pa v kakšni knjigi z veliko domišljije, kot je na primer Alicia v Čudežni deželi (ptica dodo).

Prišla sem do zaključka: vsak dan lahko vidimo, da človekova dejanja lahko premikajo gore. A moramo se zavedati, da za njegovimi uspehi, stoji resnica, za katero še nihče ni slišal oz. je ne želi slišati. Moramo se povezati in se zoperstaviti lovcem na živali, saj si tako živali kakor tudi mi, zaslužimo živeti na tem krasnem planetu.

£ Nataša Kovač, 1. a

NA PASJI SLEDI

V nedeljo zvečer je bila v oddaji Planet danes objavljena pretresljiva novica. V okolici Kölna v kraju Duisburg so ob bližnjem vodotoku odkrili truplo odraslega moškega, ki naj bi v zemlji ležalo približno štiri dni. Po preiskavah so ugotovili, da je verjetno bil umorjen z nožem ...

(Pred tremi meseci ...)

V Berlinu se je tridesetletni industrijski delavec Karl Holz pripravljal, da bo posvojil psa. Odkar mu je umrla žena in se tudi njegov brat Max ni pogosto oglašal na telefon, je bil zelo veliko časa sam in osamljen. Dejansko ni imel nikogar, da bi mu delal družbo. Parkiral je pred vrati zavetišča za živali in se odpravil do recepcije. Psov ni bilo veliko na izbiro, a je njegovo pozornost vzbudil prikupen mlađi mešanček nemškega in valižanskega ovčarja. Ta pes, ki je slišal na ime Astor, je bil res nekaj posebnega. Bil je poln energije, a vseeno miren in ubogljiv; ravno pravšnji za Karla, da ga spravi v dobro voljo. In Karl je končno dobil nujno potrebno družbo, Astor prav tako.

Dnevi so minevali in Karl je s pomočjo Astorja spet bil vesel, pozitiven, nasmejan, poln energije. Spet je postal tisti Karl kot v starih časih. Zaradi sprehodov z Astorjem je celo shujšal nekaj kilogramov.

(Čez tri mesece ...)

Karl nekega dne prejme klic iz službe, da ni več njihov uslužbenec. Bil je spet potrt. Ni več mogel živeti v stanovanju, ker ga ni mogel odplačevati. Novega delodajalca v Berlinu pa je bilo zelo težko najti. Ker je bil brez denarja, je pomenilo, da bi moral oddati Astorja. Tega pa ni mogel narediti, ker si tega potem nikoli ne bi mogel odpustiti. Preostalo mu je le, da preizkusi srečo pri bratu Maxu. Ker pa se mu ta ni javljal, se je odločil, da ga osebno obišče na njegovem domu v Duisburgu v bližini Kölna. Vzame kovčke in Astorja ter se odpravi v Duisburg.

(Naslednji dan, v Duisburgu)

V Duisburgu je poiskal bratovo stanovanje, kjer je pred pragom videl njegovo ženo s kovčki. Povedala mu je, da je njegov brat na zelo pomembnem poslovnom sestanku v tujini. Ona pa se prav tako odpravlja na službeno potovanje. Lisa mu zaupala ključe stanovanja in tako je imel streho nad glavo.

Toda v Kölnu se Karl ni dobro znašel. Še tu so mu drugi zasedli vsa prosta delovna mesta. Edino, kar ga je osrečevalo, je bil njegov mešanček Astor, s katerim je še vedno hodil na dolge sprehode. Nekega dne se je Karl odločil, da se bo z Astorjem sprehodil ob potoku do naslednjega naselja. Nekje na polovici poti se je Astor začel zelo čudni obnašati. Zagnal se je proti potoku in močno vlekel. Karl je mislil, da je Astor opazil fazana, in ga ni pustil za njim teči. Toda Astor se ni dal. Vlekel je tako močno, da je Karl vseeno popustil. In Astor se je zagnal do potoka, se ustavil na obrežju ter začel kopati. Kopal je tako dolgo, da se je pojavila roka. Karl je bil od šoka tako paraliziran, da ni vedel, kaj narediti. Po petih minutah se je toliko zbral, da je poklical policijo.

Kasnejše raziskave so pokazale, da je truplo pripadalo osemindvajsetletnemu Maxu Holzu. Našli so tudi morilsko orožje, na katerem so našli las in tako dobili glavnega osumljence. Oblasti torej iščejo Katherine Elisabeth ali krajše Liso Holz, o kateri pa ni ne duha ne sluga. Nazadnje je so jo videli na letališču v Hamburgu, od koder je odletela neznano kam.

£ Žiga Tibaut, 1. a

Vir: <http://kristofilms.com/en/movies/being>

DIE BESTEN SCHÜLER-WITZE UND SCHUL-SPRÜCHE 2019

„SCHREIBSTE FREITAG AUCH GESCHICHTE?“

„ICH SCHREIB JEDEN TAG GESCHICHTE.“

Michael kommt zu spät zur Schule. Er rast die Treppen hinauf – da steht plötzlich die Schulleiterin vor ihm. "10 Minuten zu spät!", sagt die Schulleiterin. "Ich auch", antwortet Michael.

Bernd zu seinem Sohn: "Kevin, für so ein Zeugnis sollte es Prügel geben!" Kevin: "Okay, ich weiß wo der Lehrer wohnt!"

Egal wie leer deine Flasche ist, es gibt Flaschen, die sind Lehrer.

Fragt die Lehrerin: "Wo wurde der Vertrag von Versaille unterschrieben?" "Das ist ja ganz einfach", sagt Beate. "Verträge werden immer unten rechts unterschrieben."

Der kleine Felix kommt von der Schule: "Ich habe eine gute und eine schlechte Nachricht." "Erst die schlechte", antwortet die Mama. "Ich habe eine Sechs in Mathe geschrieben" "Und was ist die gute?", fragt die Mama. "Der Lehrer hat noch vier Fehler übersehen."

Sagt der kleine Junge zu seinem Kumpel: "Mein Papa ist ein richtiger Angsthase!" – "Warum denn das?" – "Immer wenn Mama nicht da ist, schläft er bei der schönen Nachbarin!"

Die Erdkunde-Lehrerin hat einen großen Globus mitgebracht und fragt: "Wer kann mir zeigen, wo Amerika ist?" Yvonne steht auf und zeigt auf Amerika. "Prima", sagt die Lehrerin und fragt dann: "Und wer kann mir sagen, wer Amerika entdeckt hat?" Darauf die ganze Klasse im Chor: "Yvonne!"

**Was ist die Steigerung von Buchstabensuppe?
Wörtersee.**

Die Lehrerin sagt zu Ella: "Nenne mir drei afrikanische Tiere." Ella: "Eine Giraffe und zwei Löwen."

Im Bio-Unterricht fragt die Lehrerin: "Welcher Vogel baut kein Nest?" Meldet sich Jakob: "Der Kuckuck!" "Und, warum nicht?", fragt die Lehrerin. "Weil er in der Uhr wohnt"

Was ist flüssiger als Wasser? Hausaufgaben! Die sind nämlich sogar überflüssig!

Stellt die Lehrerin eine Grammatikfrage: "Ich gehe, du gehst, sie geht, wir gehen. Louisa, kannst du mir sagen, was das bedeutet?" Darauf Louisa: "Ich würde sagen: Alle sind weg!"

Lehrerin: Ali was geben uns Hühner?

Ali: Eier

Lehrerin: Was geben uns Schweine?

Ali: Schinken

Lehrerin: Was gibt uns die fette Kuh?

Ali: Hausaufgaben

Karla ist krank und bekommt vom Doktor eine Medizin. Sie fragt: "Herr Doktor, hat diese Medizin auch Nebenwirkungen?" Der Arzt antwortet: "Ja, du kannst schon morgen wieder in die Schule gehen."

Lehrer: "Coco, was ist das für ein Schmetterling?" "Ein Zitronenfalter, Herr Lehrer!" "Aber Coco der hier ist grün und nicht gelb!" "Vielleicht ist er noch nicht reif, Herr Lehrer!"

Eine Lehrerin erwischte Jakob beim Schlafen im Unterricht. Die Lehrerin zu Jakob: "Ich glaube, hier ist nicht der richtige Ort zum Schlafen!" Jakob: "Ach, das geht schon. Wenn Sie ein wenig leiser reden könnten..."

Die 3. Klasse wartet schon seit vier Stunden auf den ICE. Kommt eine Frau vorbei und fragt: "Warum wartet ihr so lange?" Darauf ein Schüler: "Auf den Zügen steht immer nur 1. und 2. Klasse!"

Ella besucht ihre Lehrerin im Krankenhaus. Draußen warten ihre Klassenkameraden. Sie wollen wissen, wie es der Lehrerin geht. "Es gibt keine Hoffnung mehr", sagt Ella traurig. "Morgen kommt sie wieder in die Schule."

FLACHWITZE

Der Lehrer zum Schüler:
"Du hast den gleichen Fehler im Test wie dein Sitznachbar. Wie kannst du dir das erklären?"
-'Ääh, wir haben den gleichen Lehrer!'

**LEHRER NENNEN ES:
„AUFS KLO GEHEN.“**
**WIR SCHÜLER NENNEN ES:
„MIR IST LANGWEILIG,
ICH WANDER MAL
IN DER SCHULE RUM.“**

Ein Mädchen aus der 2. Klasse war zwei Tage nicht in der Schule. Am dritten Tag bringt sie die handgeschriebene Entschuldigung für ihre Lehrerin: "Hiermit entschuldige ich das Fehlen meiner Tochter. Sie war sehr krank. Mit freundlichen Grüßen, meine Mama."

Der Mathe-Lehrer ist völlig verzweifelt: "Diese Klasse ist so schlecht, dass ich eigentlich 60 Prozent durchfallen lassen müsste!" Da lacht jemand aus der letzten Bank: "Haha 60 Prozent, soviel sind wir gar nicht!"

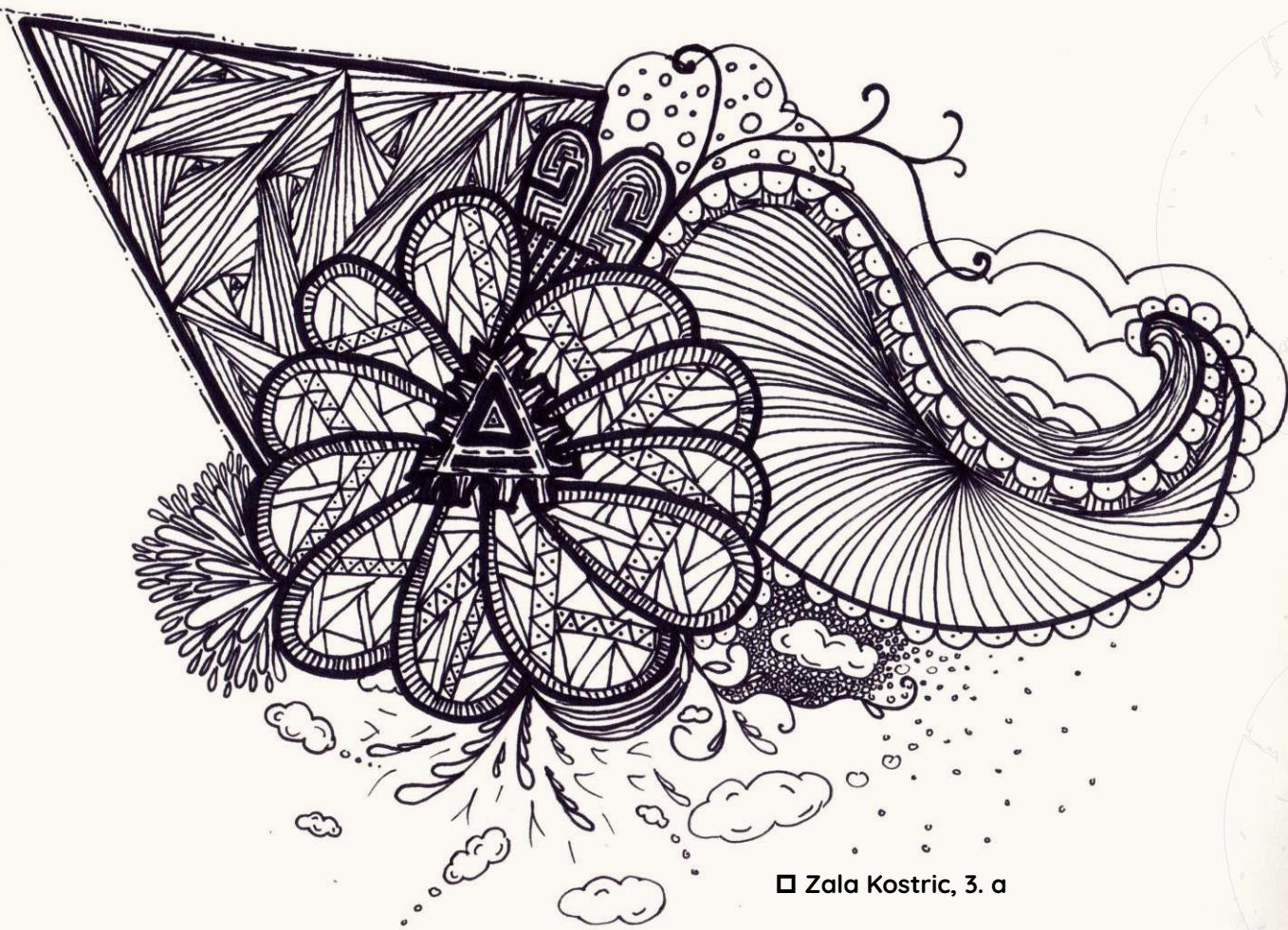
"Papa, einer in der Schule hat gesagt ich bin schwul." Papa: "Dann hau ihm was aufs Maul." Sohn: "Der ist aber so süß."

Sagt die Lehrerin zur Klasse: "Jeder, der denkt, er sei doof, steht bitte auf!" Louis steht als Einziger auf. Lehrerin: "Louis, warum bist du aufgestanden? Denkst du, du bist blöd?" Darauf Louis: "Nein, aber ich wollte sie nicht alleine stehen lassen."

Kommt Ranja aus der 4. Klasse auf ihre Lehrerin zu und fragt: "Heißt es das gerade Kurve, die gerade Kurve oder der gerade Kurve?" Sagt die Lehrerin: "Also Ranja, das musst du inzwischen wissen. Die natürlich, weiblich." Antwortet Ranja: "Ach, und ich dachte, gerade Kurven gibt es gar nicht."

Fragt die Mutter: "Wie ist denn dein Zeugnis ausgefallen?" Antwortet Mia: "Mutti, Hauptsache ist doch, dass wir alle gesund sind."

□ Zala Kostric, 3. a

Dvojezična srednja šola Lendava
Kétnyelvű Középiskola, Lendva

Kolodvorska ulica 2E | Vasút utca 2/E
9220 Lendava | 9220 Lendva
Slovenija | Szlovénia

www.dssl.si

Zala Kostric, 3. a

Rahela Robič, 1. a

Rahela Robič, 1. a

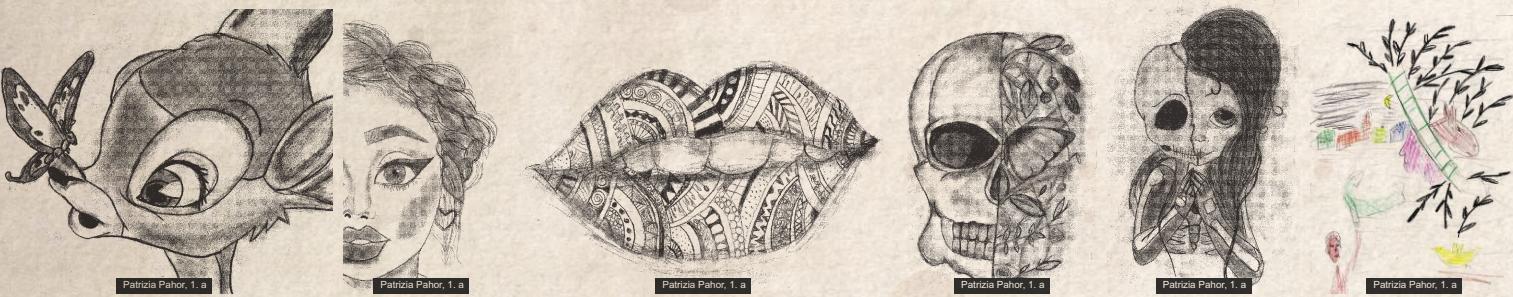
Rahela Robič, 1. a

Talent Devonsaj, 1. e

Kaja Žizek, 1. a

Kaja Žizek, 1. a

Kaja Žizek, 1. a

Patrizia Pahor, 1. a

Patrizia Pahor, 1. a

Vito Houbar, 1. d

Melani Kocet, 1. b

Kaja Vuk, 1. c

Rok Zver, 1. f

Aja Hožjan, 1. a

Aja Hožjan, 1. a

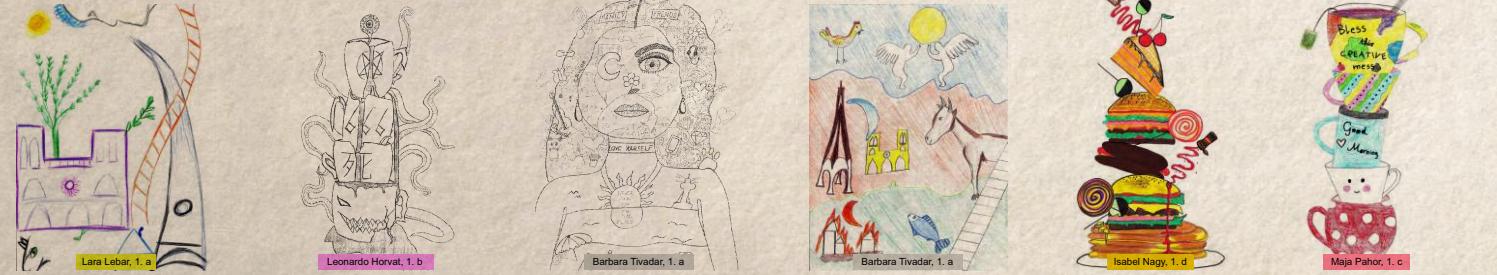
Žiga Tibaut, 1. a

Žiga Tibaut, 1. a

Žiga Tibaut, 1. a

Lara Lebar, 1. a

Lara Lebar, 1. a

Lara Lebar, 1. a

Leonardo Horvat, 1. b

Barbara Tivadar, 1. a

Barbara Tivadar, 1. a

Isabel Nagy, 1. d

Maja Pahor, 1. c

